

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

Merknadshefte

Forslag til vern av Giske marine verneområde

Innhold

1	Merknader til høyring.....	3
2	Innspel ved oppstart.....	10
3.	Vedlegg.....	17

1 Merknader til høyring

Statsforvaltaren sendte verneforslag for Giske marine verneområde (mvo) på høyring 20.08.2024. Høyringa blei annonsert i aviser, på nett og med brev til grunneigarar og kjende interessentar. Frist for merknader var sett til 31.10.2024. Ope informasjonsmøte vart arrangert i Giske rådhus 17.09.2024. Det kom inn 18 merknader til høyringa.

Innspela er summert opp og kommentert nedanfor. Vi viser til heile merknadene for utdjuping og grunngjeving for dei enkelte punkta. Desse ligg ved bak i heftet.

Giske kommune, vedtak 14.11.2024, sak 106/24

1. Giske kommunestyre meiner Giske marine verneområde er eit viktig område for både naturvern og berekraftig forvaltning av marine ressursar. Med bakgrunn i at det framleis er usikkerheit knytt til dei langsiktige effektane av taretråling på marine økosystem og betydninga av taretråling på bølgedemping, vil Giske kommunestyre legge føre-var-prinsippet til grunn og forby taretråling innafor Giske marine verneområde.
2. Giske kommune anbefalar Statsforvaltaren å utvide vernesona for Giske marine verneområde slik at denne inkluderer sjøareala utanfor Alnes. Dette for at området samsvarer med avgrensinga for Alnes i Utvalde kulturlandskap i jordbruket og Kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse i Møre og Romsdal.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Statsforvaltaren har ikkje lagt vekt på mogleg bølgedempande verknad av tareskog når vi har vurdert behovet for sone med forbod mot tarehausting. Vi er elles samd i at heile området ideelt sett burde vore fritt for taretråling.*
2. *Statsforvaltaren har lagt avgrensinga foreslått av rådgjevande utval til grunn for verneforslaget. Denne tar utgangspunkt i dei særegne naturkvalitetane gruntvassområda ved Giske, Valderøya og Vigra representerer. Kulturverdiar er ikkje mellom vernekriteria for marine verneområde i § 39 i naturmangfaldlova.*

Haram kommune, uttale 21.10.2024

1. Ingen merknader.

Møre og Romsdal fylkeskommune, vedtak 28.10.2024, sak 148/24

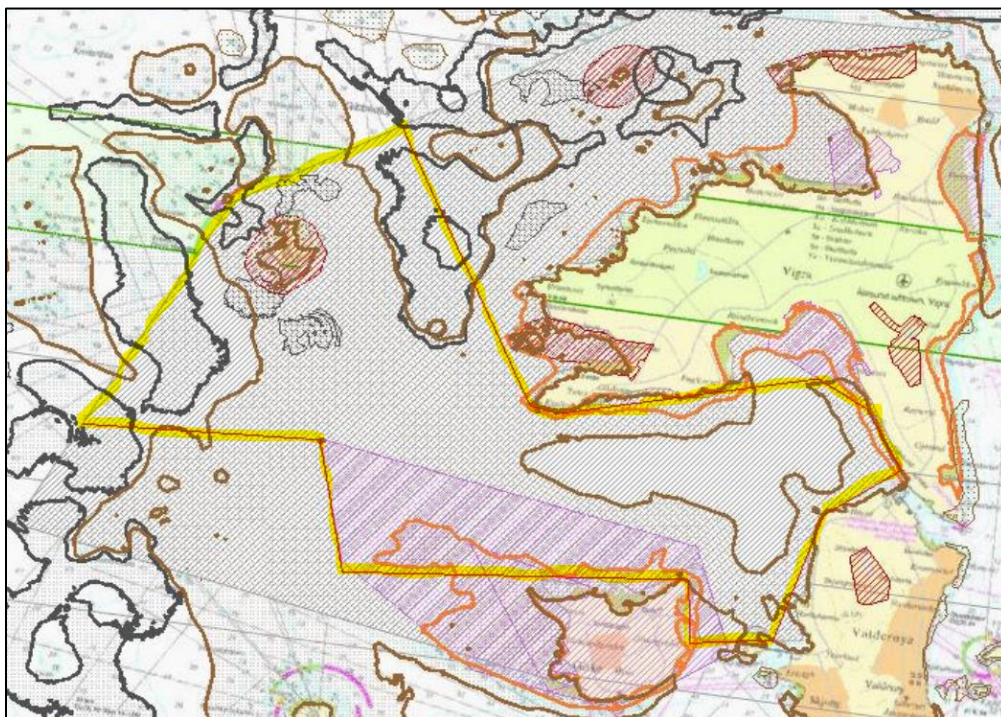
1. Møre og Romsdal fylkeskommune er positiv til forslaget til vern i Giske marine verneområde.
2. Anbefalar Statsforvaltaren å utvide verneområdet slik at det samsvarar med avgrensinga for Alnes i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og Kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse i Møre og Romsdal.
3. Møre og Romsdal fylkeskommune vurderer alternativ 2 til å vere den beste avgrensinga av verneområde (kva gjeld restriksjonssone for taretråling).

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Tatt til vitande.*
2. *Statsforvaltaren har lagt avgrensinga foreslått av rådgjevande utval til grunn for verneforslaget. Denne tar utgangspunkt i dei særegne naturkvalitetane grunnområda ved Giske, Valderøya og Vigra representerer. Kulturverdiar er ikkje mellom vernekriteria for marine verneområde i § 39 i naturmangfaldlova.*
3. *Statsforvaltaren tilrår alternativ 1 som restriksjonssone for taretråling, sjå vurdering i vår tilråding til Miljødirektoratet januar 2025.*

Fiskeridirektoratet, uttale 29.10.2024

1. Fiskeridirektoratet etterlyser betre medverknad i sluttfasen av arbeidet med verneforslaget, m.a. gjennomlesing av høyringsdokumenta før høyring, og at forslag til oppretting av sone med forbod mot taretråling burde vore diskutert og nærare vurdert før den offentlege høyringa.
2. Fiskeridirektoratet sluttar seg til forslag til verneformål.
3. Fiskeridirektoratet sluttar seg til forslag til avgrensing av det marine verneområdet.
4. Med unntak av tarehausting finn Fiskeridirektoratet at verneforslaget ikkje har vesentlege negative effektar på sine ansvarsområde som fiskeri, akvakultur og hausting av viltlevande marine ressursar.
5. Foreslår at unntaket i verneforskrifta § 4 bokstav g blir endra frå *tradisjonell låssetting av fisk til låssetting av fisk* for å unngå tolkingsspørsmål om kva som ligg i omgrepet tradisjonell
6. Fiskeridirektoratet er samd i at omfanget av taretrålingsforbod må vurderast også ut i frå at det er ein del av verneformålet å ta vare på godt utvikla tareskog. Dei er derimot ikkje einige i den storleiken Statsforvaltaren foreslår. Grunnlaget for dette er konsekvensar for råstofftilgangen. Marint vern må ikkje vere meir omfattande og strengare enn nødvendig, og berekraftig bruk av både de levende marine ressursane og sjøareala med metodar og i eit omfang som ikkje er til skade for verneformålet må vere tillate. Fiskeridirektoratet referer m.a. til rådgjevande utval som grunnlag for å sette av mindre delar med forbod mot tarehausting enn Statsforvaltaren sine forslag.
7. Fiskeridirektoratet etterlyser ytterlegare vurdering av sitt forslag ved oppstart om forbodssone ved Erkna naturreservat, og meiner denne kunne vore betydeleg utvida mot nordaust, søraust, sør og vest.
8. Fiskeridirektoratet foreslår eit nytt alternativ til forbodssone, og meiner det dekker dei vurderingselementa Statsforvaltaren har stilt opp i kap. 3.3.1, med lågare konfliktpotensiale mot taretrålinga enn høyringsalternativa. Forslaget omfattar 39 km² og dekker Synesvikane, nordsida av Giske vestover til grensa for dyrelivsfredninga sør for Håflesa, frå Håflesa rett vestover til grensa for marint vern, langs vernegrensa for mvo nordover forbi Erkna og deretter sør-søraust til Synes. Avgrensinga er markert med gult i kartutsnittet nedanfor.

9. Fiskeridirektoratet vurderer sitt nye forslag, og deretter alternativ 2 som den mest hensiktsmessige avgrensinga av sone med forbod mot taretråling.

Statsforvaltaren si vurdering

1. Statsforvaltaren presenterte i forkant av oversending til fagleg gjennomgang i Miljødirektoratet hovudpunkta i verneforslaget for kommunen, regionale etatar og dei viktigaste interessentane i møte 11.03.2024. Vår grunngeving for og vurdering av verknader av soner med forbod mot tarehausting var av dei største drøftingselementa på møtet. Avgrensing av tarehausting har også vore drøfta i tidlegare arbeidsmøte. Ved oversending til Miljødirektoratet i etterkant vart verneforslaget lagt ut på vår nettsider, og det vart sendt e-post til m.a. Fiskeridirektoratet med lenke til nettartikkelen. Miljødirektoratet si faglege tilbakemelding var i all hovudsak formelle og språklege presiseringar som ikkje endra substansen i forslaget. Vi såg difor ikkje behov for ytterlegare involvering i forkant av høyring. Sett i ettertid burde det vore invitert til å legge fram alternative forslag, sjå nærare vurdering under punkt 8.
2. Tatt til vitande.
3. Tatt til vitande.
4. Tatt til vitande
5. Utdjuping av korleis dette blir å forstå er naturleg å drøfte i forvaltningsplanen for området.
6. Statsforvaltaren meiner å ha godt grunnlag for å sette av ei stor sone med forbod tarehausting i rådgjevande utval si tilråding. Mellom anna skriv dei at det er viktig at områda ikkje er for små. Bakgrunnen for dette er at tareskogane er opne økosystem der rekruttering av ulike organismar skjer med straumtransport, og at predatorar som sel og fisk kan vandre over betydelege avstandar. Ut over rådgjevande utval sine tilrådingar har Statsforvaltaren også lagt til grunn ei tydeleg økosystemtilnærming når vi argumenterer for kvifor sonene må vere store, og at dei bør inkludere også område som i dag er tungt utnytta til tarehausting. Vi finn fagleg støtte for vår tilnærming i HI og NTNU sine uttalar.
7. Statsforvaltaren har i verneplanomtalen kap. 3.3.2 vurdert dei konkrete forslaga som har vore lagt fram av ulike instansar. Ut over det har Statsforvaltaren i arbeidet med verneplanen sett på ulike utformingar, inkluder variantar som liknar på det Fiskeridirektoratet no antydgar. Eit utal avgrensingar kan teiknast opp, og alle kan ikkje vurderast fullt ut. Statsforvaltaren har gjort greie for grunnlaget for sine endelege forslag i kap. 3.3.
8. På grunnlag av Fiskeridirektoratet sitt kart har vi berekna kor mykje tareskog som inngår i forslaget, og kor stort årleg tarekvantum som i snitt har vore hausta i ti haustesesongar 2013/2014-2022/2023. Tala er vist i tabellar nedanfor tilsvarande tabell 4 og 5 i verneplanomtalen.

Tareskogareal innanfor forslag til soner med forbod mot taretråling i Giske marine verneområde.

	Alternativ 1	Alternativ 2	Alternativ Fiskeridir
Tareskogareal innanfor sonealternativa	38 km ²	33 km ²	26 km ²
Andel av tareskog innanfor Giske mvo (totalt 51,5 km ²)	73 %	65 %	50 %
Andel av tareskog i Møre og Romsdal (totalt 1 007 km ²)	3,8 %	3,3 %	2,6 %
Akkumulert andel tareskog med hausteforbod i Møre og Romsdal (eksisterande 11,2 %)	15,0 %	14,5 %	13,8 %

Hausta kvantum (snitt av ti haustesesongar 2013/2014-2022/2023) innanfor forslag til soner med forbod mot taretråling heldt opp i mot totalt haustekvantum innanfor Giske mvo og i Møre og Romsdal og i Noreg.

	Alternativ 1	Alternativ 2	Alternativ Fiskeridir
Årleg kvantum, snitt av ti haustesesongar (tonn)	1 482 t	1 217 t	778 tonn
Andel av kvantum innanfor Giske marine verneområde, snitt av ti haustesesongar (2 816 tonn)	53 %	43 %	28 %
Andel kvantum Møre og Romsdal, snitt av ti haustesesongar (42 387 tonn)	3,5 %	2,9 %	1,8 %
Andel haustekvantum Noreg, snitt av ti haustesesongar (141 256 tonn)	1,05 %	0,86 %	0,55 %

Etter Statsforvaltaren si vurdering blir vesentlege delar av det mest representative området for Giske mvo ved Giske og Giskerevet utelatt med Fiskeridirektoratet sitt forslag. Samtidig blir delar av det hardest tråla området ved Giske liggande ope for hausting, vegg i vegg med område med forbod. Etter vårt syn bør ein legge stor vekt på å halde naturleg avgrensa og samanhengande tareskogar intakt. Forslaget frå Fiskeridirektoratet er også vesentleg svakare enn alternativ 1 ved at det ikkje sikrar naturleg tareskogs dynamikk ved Synesvågen naturreservat. Statsforvaltaren viser elles til fagleg støtte frå HI og NTNU for å sette av alternativ 1 med forbod mot tarehausting. Sjå elles vår samla vurdering i tilråding til Miljødirektoratet januar 2025.

9. *Sjå punkt 8 for vurdering av det nye forslaget. For vurdering av alternativ 1 mot alternativ 2 viser vi til vår samla vurdering i tilråding til Miljødirektoratet januar 2025.*

Kystverket, uttale 05.11.2024

1. Ingen merknader.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), uttale 27.09.2024

1. NVE ber Linja AS informere om planar og prosjekt i området, og uttale seg om verneforslaget tar i vare deira behov.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Sjå under uttale frå Linja AS.*

Linja AS, uttale 04.09.2024

1. Linja AS har to 22 kV sjøkablar innanfor verneområdet, og ber statsforvaltaren ta inn standard føresegner for energi- og kraftanlegg i forskrifta for å sikre drift, vedlikehald og oppgradering av nettanlegg.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Standard føresegner ligg inne i forslag til verneforskrift, og ho bør ikkje vere til hinder for drift, vedlikehald og oppgradering av nettanlegg.*

Statnett, uttale 30.08.2024

1. Ingen merknader.

Direktoratet for mineralforvaltning, uttale 29.10.2024

1. Ingen merknader.

Statens vegvesen, uttale 29.10.2024

1. Verneforslaget rører ikkje ved eksisterande vegnett, og synest ikkje å vere til hinder for anbefalte konsept i KVV for rv. 658. Statens vegvesen legg til grunn at forvaltningsstyresmakta kan gi dispensasjon på bakgrunn av vesentleg samfunnsinteresse ved ev. behov for vegfyllingar/ konstruksjonar som rører ved vernesona.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Mindre tiltak kan vurderast under dei spesifiserte dispensasjonsreglane i § 5 bokstav f. Større tiltak må vurderast etter dei generelle dispensasjonsreglane i nml § 48.*

Havforskningsinstituttet (HI), uttale 11.11.2024

1. HI meiner det er gode forskingsfaglege argument for å opprette Giske marine verneområde.
2. HI meiner manglande restriksjonar på fiske gjer at det må klassifiserast som ubeskytta og ikkje kan reknast med i det globale målet om 30 % marint vern innan 2023. Forslag til reguleringar vil ikkje gi særleg positive effektar på økosystemet. Hi foreslår å dele opp Giske mvo i soner med varierende restriksjonsgrad, og at fiskerireiskapane med høgast økologisk fotavtrykk ikkje bør nyttast i det marine verneområdet.
3. I eit verneområde som spesielt er utvalt på grunn av sin rike taeskog og der eit formål er at vegetasjon skal vernast, bør taretråling ideelt sett ikkje gå føre seg. Av forslag til soner med forbod mot tarehausting vil alternativ 1 vere å føretrekke, sidan forbodssona mot taretråling er størst i dette alternativet.
4. Bevaring av urørte taeskogsområde med full økosystemfunksjonalitet vil vere viktig. Fisk er ein viktig del av tareøkosystema, og dersom områda ikkje også blir verna mot påverknad frå fiskeri som t.d. snurrevad, er ikkje forslaget å sjå som noko heilskapleg vern for taeskogane og deira økosystemfunksjonalitet.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Tatt til vitande*
2. *Statsforvaltaren tar til etterretning HI si vurdering av manglande samsvar mellom verneforslaget sitt restriksjonsnivå og internasjonale krav til klassifisering av marine verneområde. Vi er samd i at få restriksjonar på fiskeri ikkje gir god måloppnåing kva gjeld positive effektar på økosystemet. Verneforslaget er utforma på bakgrunn av tilrådinga frå rådgjevande utval for marint vern, der regulering av fiske, inkludert snurrevad, ikkje var mellom dei tilrådde restriksjonane for Giske mvo. Etter dei styringssignal vi har fått frå Miljødirektoratet er fiskeri vurdert som igangverande verksemd som kan halde fram. Verknader av fiskeriverksemd på verneverdiane vil vere eit tema som må følgjast opp i forvaltningsplanen for området og ev. gi grunnlag for tilpassingar, ref. rådgjevande utval si tilråding.*
3. *Statsforvaltaren tilrår alternativ 1 som restriksjonssone for taretråling, sjå vurdering i vår tilråding til Miljødirektoratet januar 2025.*
4. *Vi ser taretråling som den viktigaste negative påverknadsfaktoren i tareøkosystema i Giske mvo, og forslag om soner med forbod mot tarehausting er i samsvar med rådgjevande utval sine tilrådingar. Vi viser elles til vår vurdering under punkt 2.*

NTNU Vitskapsmuseet, uttale 30.10.2024

1. NTNU Vitskapsmuseet støttar forslaget til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal om å opprette Giske marine verneområde.
2. Støttar alternativ 1 for sone med forbod mot tarehausting. Forbod mot tarehausting bør gjelde heile verneområdet.
3. Støttar skildringa av området som ein av få langs norskekysten med samansette grunnvassområde med variert natur.

4. Unntak for m.a. jakt, fiske og fangst inkl. tarehausting i verneforskrifta § 4 strir mot verneformålet. Vernet blir hola ut, og er ikkje reelt utan endringar i verneforskrifta. NTNU har ei rad kommentarar til verneforskrifta kva gjeld ambisjonsnivå i verneformål og unntaka i § 4.
5. Rår til at Statsforvaltaren blir forvaltningsmyndigheit for området.

Statsforvaltaren si vurdering

1. Tatt til orientering
2. Statsforvaltaren tilrår alternativ 1 som restriksjonssone for taretråling, sjå vurdering i vår tilråding til Miljødirektoratet januar 2025.
3. Tatt til orientering.
4. Statsforvaltaren er samd med NTNU i at unntaka i verneforskrifta svekker verneverdiane i området, og at vernet for mange viktige påverknadsfaktorar ikkje står fram som reelt. Verneforslaget baserer seg på gjeldande mal for verneforskrift i marine verneområde slik Klima- og miljødepartementet har utforma den. Sjå også kommentar under Havforskningsinstituttet.
5. Tatt til vitande. Miljødirektoratet avgjer dette.

Iff N&H Norway AS, uttale 31.10.2024

1. Iff stiller spørsmål ved grunngjevinga for å plukke ut Giske som marint verneområde, m.a. kor spesielt grunnvassområdet er langs kysten. Dette gjeld både geologiske og hydrodynamiske forhold og arts mangfald.
2. Iff meiner verneplanomtalen overdriv positive verknader av forbod mot tarehausting for naturmiljø, fiskeri, kulturmiljø og reiseliv.
3. Det er ikkje behov for fleire/større referanseområde for taretråling. Iff meiner forskning viser at tarehausting har mindre negative konsekvensar for natur og miljø enn mange har frykta, og at det ikkje er vitskapleg grunnlag for å stenge for hausting i Giske mvo. Tarehausting er ein reversibel påverknad, og det er difor ikkje behov i denne omgang for å forby tarehausting.
4. Negative verknader for tilgang på tareråstoff er undervurdert, mellom anna på grunn av omlegging av haustesyklus i perioden. Deira anslag på tapt råstofftilgang er på 3 500 tonn/år for alternativ 1 og 2 500 tonn/år for alternativ 2, mot Statsforvaltaren sine berekningar frå fangstrapportar på høvesvis 1 482 og 1 217 tonn/år.

Statsforvaltaren si vurdering

1. Giske marine verneområde er plukka ut som ein representant for kategorien spesielle grunnvassområde. At det finst område langs kysten som har liknande eigenskapar talar etter vår vurdering ikkje i mot vern av Giske mvo. Naturmangfaldlova § 39 har som sitt første kriterium for vern at eit område inneheld særegne eller representative økosystem. Giske marine verneområde tilfredsstiller begge element. Giske marine verneområde inngår i området som har vore pilot for marin grunnkartlegging, og dei fysiske og biologiske forholda er godt kartlagt.
2. Statsforvaltaren si vurdering av verneforslaget er gjort på grunnlag av fleire påverknadsfaktorar enn taretråling. I tillegg til taretråling i forslag til restriksjonssone vil marint vern sikre at det ikkje blir gjennomført utbyggingstiltak eller inngrep som er negative for dei interessene Iff framhevar. Når det gjeld verknader av taretråling spesielt vil vi hevde at det er godt grunnlag vår vurdering, m.a. i H sine rapportar som viser negativ effekt for fisk i hausta område, og at denne varierer med kor hardt hausta områda er. Delar av tareskogane i Giske mvo er mellom dei mest intensivt tråla areala langs kysten. For Giske mvo sin del er det underordna at totaleffekten kysten sett under eitt er liten. Sjølv om det så langt ikkje er registrert marine kulturminne innanfor Giske mvo vil verneforslaget bidra til å skjerme ev. ukjente kulturminne. Vidare vil landskapsverdiar inkl. kystkulturmiljø bli skjerma for framtidige inngrep som stikk over vatn. Reiseliv er vurdert ut i frå eit lokalt perspektiv.
3. Iff si vurdering av behovet for referanseområde er knytt til desse som del av eit overvåkings- og forvaltningsregime der formålet er å vurdere om tarehaustinga er ressursmessig forsvarleg, og som

grunnlag for forskning om verknader på tareøkosystema. At HI finn at tareskogen målt som ståande tarebiomasse er godt utvikla fem år etter hausting seier lite om den gjennomsnittlege tilstanden i økosystemet over tid. Statsforvaltaren har vektlagt behovet for større samanhengande tare-økosystem som er fysisk urørt og representative for naturverdiane både i det enkelte området og for kystavsnittet generelt. Dette er også i samsvar med HI sine forslag om ein meir økosystembasert forvaltningsmodell for tarehausting.

4. Statsforvaltaren har tatt utgangspunkt i haustetala som kjem fram av fangstrapporteringa til Fiskeridirektoratet. Vi gjer i verneplanomtalen særskilt merksam på at omlegging av haustefelta kan ha påverka fangstmengdene, men at tala gir eit dekkande bilde av den relative verknaden innanfor Giske mvo, og sett opp i mot totalfangsten i Møre og Romsdal. Vi merkar oss at Iff ikkje peikar på at vi har tolka eller brukt fangstrapporteringa feil. Vi har ut over det ikkje grunnlag for å vurdere Iff sine tal for tap av råstofftilfang.

Sør-Norges Fiskarlag, uttale 29.10.2024

1. Sør-Norges Fiskarlag har ingen innvendingar til forslaget, så lenge dagens fiskeriaktivitet kan fortsette i tråd med gjeldande regelverk. Ser positivt på at verneforslaget vil bidra til å styrke tareskogen som eit viktig leve-, føde og oppvekstområde for fisk.

Statsforvaltaren si vurdering

1. Tatt til vitande.

62°Nord AS, uttale 13.09.2024

1. 62°Nord stiller seg positiv til verneforslaget.

Statsforvaltaren si vurdering

1. Tatt til vitande.

Sunnmøre ringmerkingsgruppe, Blindheim Vel m.fl., uttale 31.10.2024

1. Reagerer på at taretråling er tillate, mens det er strenge reglar for tiltak i verneområde på land.
2. Meiner taretråling verkar inn på badestranda i Blimssanden, m.a. med oppskylling av tare året etter taretråling.
3. Meiner taretråling gir reduserte fangstar av hummar.
4. Ønsker at eit kartfesta område utanfor strekninga frå Tørrneset til Molnes skal ha forbod mot taretråling. Meiner registrerte fugleartar og -lokalitetar gjort greie for i merknaden vil bli negativt påverka av tarehausting.

Statsforvaltaren si vurdering

1. Marint vern er ei mild verneform samanlikna med naturreservat og fugle- og dyrefredingsområde på land og i sjø. Rådgevinge utval for marin verneplan rådde til at berre delar av Giske mvo vart til trålfrie soner.
2. Som omtala i kapittel 3.3.1 har vi ikkje lagt vekt på omsyn til landerosjon i vurderinga av behov for og avgrensing av sone med forbod mot tarehausting.
3. Statsforvaltaren har ikkje grunnlag for å vurdere i kva grad taretråling gir negative verknader for hummar. Hummarbestanden i sone med forbod mot tarehausting vil i så fall kunne bli styrka. Omsyn til enkeltartar har ikkje vore vesentleg når vi har vurdert avgrensing av forbodssona.
4. Statsforvaltaren er samd i at heile Giske mvo ideelt sett burde vore utan tarehausting. Verneforslaget er utforma på grunnlag av dei føringar som ligg i tilrådinga frå rådgevinge utval og seinare dei styringssignal vi har fått frå Miljødirektoratet. Grunnlaget for at den sørlege delen av verneområdet er prioritert går fram av kap. 3.3 i verneplanomtalen.

Knut Støbakk, uttale 23.09.2024

1. Støbakk foreslår at grensa for alternativ 1 av sone med forbod mot tarehausting blir trekt nord til Brimneset seglmerke (sjømerkenr. 36216M). Han grunngir det med at kan gi grunnlag for å samanlikne endringar i kystkonturen (landtoningen) nord for neset (med tarehausting) og sør for neset (utan tarehausting).

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Statsforvaltaren har, der det har vore mogleg, avgrensa restriksjonssona for taretråling mot grensa mellom ulike haustefelt for at det skal vere meir oversiktleg med færrast mogleg avgrensingar å halde greie på. Som omtala i kapittel 3.3.1 har vi ikkje lagt vekt på omsyn til landerosjon i vurderinga av behov for og avgrensing av sone med forbod mot tarehausting.*

Hans-Jonny Blindheimsvik m.fl., uttale 29.10.2024

1. Eigarane av gbnr 4/34 meiner egedomen må takast ut mellom egedomane lista opp i § 2 i verneforskrifta. Dei meiner forskrifta blir oppfatta til at grensa for det marine verneområdet følgjer middel høgvatn for heile egedomen. Det er lagt ved kart som viser kor marbakken går.
2. Uttalen og vedlegga tar også opp ulike sider ved forvaltninga av Blindheimsvik fuglefredingsområde som ikkje har relevans for verneforslaget.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Statsforvaltaren har ikkje vurdert kor marbakken ev. ligg for alle egedomane som er lista i § 2. På bakgrunn av kartet frå grunneigarane er det klart at marbakken ligg godt innanfor grensene for Blindheimsvik fuglefredingsområde, og vi kan difor ta ut 4/34 og 4/23 i denne delen av fuglefredingsområdet frå forskrifta. For å unngå mistydingar andre stader foreslår Statsforvaltaren å endre ordlyden knytt til egedomar omfatta av det marine verneområdet i § 2 som følgjer: Ved desse egedomane er også areal mellom eksisterande verneområde og marbakken/to meter (normal flo) inkludert viss det er tilfelle.*
2. *Vi kommenterer ikkje forholda knytt til Blindheimsvik fuglefredingsområde.*

2 Innspel ved oppstart

Fylkesmannen (no Statsforvaltaren) meldte om oppstart av verneplanarbeidet 15.03.2019. Oppstart blei annonsert i aviser, på nett og med brev til grunneigarar og kjende interessentar, med seks veker frist for å komme med skriftlege innspel. Det blei arrangert ope informasjonsmøte 13.05.2019. Det kom inn 13 innspel til verneplanarbeidet.

Innspela er summert opp og kommentert nedanfor. Vi viser til heile merknadene for utdjuping og grunngjeving for dei enkelte punkta. Desse ligg ved bak i heftet.

Giske kommune, vedtak og saksutgreiing i møte 03.06.2019, sak 073/19

1. Verneområdet er omfatta av pilotprosjekt for Marine grunnkart i Norge, noko som vil gi vesentleg betre informasjon om botnforhold og marint naturmangfald. Dei rår difor til at arbeidet med verneplanen blir utsett til dette arbeidet er ferdig.
2. Vernearealet bør utvidast til å omfatte også Storholmen naturreservat,
3. Roaldsand fuglefredingsområde bør inkluderast i verneforslaget.
4. Av omsyn til naturverdiane i tareskogen og balansen mellom grunnområda og verna område på land bør ein revurdere og ev. oppheve opning for taretråling i det marine verneområdet.
5. Det er behov for klare retningslinjer for diverse aktivitetar innanfor verneområde, med vising til negative erfaringar med eksisterande verneområde på land.

6. Det må settast av midlar til forvaltning av området, m.a. knytt til marin forsøpling, uansvarleg fiske, ulovleg forureining, informasjonstiltak og oppryddingsrundar.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Dei ferdige marine grunnkartleggingane er aktivt brukt i arbeidet, i og med at det av ulike årsaker har vorte forseinka.*
2. *Statsforvaltaren har lagt rådgjevande utval si tilråding og avgrensing til grunn for arbeidet med verneplanen. Giske marine verneområde er plukka ut som eit område representativt for spesielle grunnområde langs kysten. Området utover mot Storholmen naturreservat innehar etter vår vurdering ikkje tilstrekkelege naturverdiar innanfor dei elementa rådgjevande utval vektlegg, og vi finn difor ikkje grunnlag for å ta med det foreslåtte området i Giske marine verneområde.*
3. *Statsforvaltaren har lagt rådgjevande utval si tilråding og avgrensing til grunn for arbeidet med verneplanen. Giske marine verneområde er plukka ut som eit område representativt spesielle grunnområde langs kysten. Området utanfor Roaldsand fuglefredingsområde innehar etter vår vurdering ikkje tilstrekkelege naturverdiar innanfor dei elementa rådgjevande utval vektlegg, og vi finn difor ikkje grunnlag for å ta med det foreslåtte området i Giske marine verneområde.*
4. *Verneplanen foreslår ei større sone med forbod mot taretråling. Sjå kap. 5.3 i verneforslaget for nærare vurdering av omfanget av denne sona.*
5. *Verneforskrifta for Giske mvo er utforma etter ein vesentleg meir moderne mal enn dei eldre verneområda. Merk likevel at det ikkje er særskilte restriksjonar knytt til ferdsel, fiske, friluftsliv eller reiselivet sin bruk av områda ut over fysiske tiltak, forureining m.v. Ein forvaltningsplan for området vil gi nærare retningslinjer for korleis ulike delar av forskrifta er å forstå for ulike aktivitetar.*
6. *Det blir årleg løyvt midlar til forvaltning av verneområde på Statsbudsjettet. Skjøtsels- og tiltaksmidlar blir tildelt Statsforvaltaren ut i frå innmeldte behov kvart år, m.a. på grunnlag av ev. forvaltningsplan for området.*

Møre og Romsdal fylkeskommune, uttale 10.05.2019

1. Fylkeskommunen meiner det er positivt og nødvendig at det blir sett i gang arbeid med marint vern i området.
2. Det er svært mange automatisk freda kulturminne langs kystlinja i området. Det kan også vere kulturminne under vatn i området.
3. Marint vern kan gjere det aktuelt å sette strengare miljømål for vassførekomsten Ålesund-Ytre (ID 0301000031-C), som i dag har mål om god økologisk og kjemisk tilstand. Fylkeskommunen ønskjer at Statsforvaltaren seier kva miljømålet bør vere. Det kan vere aktuelt å dele opp vassførekomsten med verneområdet som eigen førekomst. Marint vern vil vere positivt for vassmiljøet.
4. Området er lite gunstig for oppdrett av fisk. Makroalgar og filtrerande artar kan vere aktuelt. Desse vil etter fylkeskommunen si vurdering ha lite negativ verknad på verneformålet.
5. Tarehausting har etter fylkeskommunen si vurdering ikkje vesentleg negativ påverknad på verneformålet.
6. Havbeite med skjel og krepsdyr kan vere aktuelt, men det er ingen kjende initiativ i området. Stadeigne artar vil etter fylkeskommunen si vurdering i liten grad føre til negative verknader for verneformålet.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Tatt til vitande.*
2. *Tatt til vitande.*
3. *Statsforvaltaren ser det som naturleg at det er mål om svært god økologisk og kjemisk tilstand innanfor det marine verneområdet. Dette blir å drøfte nærare i den regionale vassforvaltningsplanen, inkludert vurdering av inndeling av vassførekomstane.*

4. *Verneforskrifta gir opning for akvakultur som ikkje er i strid med verneformålet. Den konkrete vurderinga blir gjort ved enkeltsakhandsaming.*
5. *Verneplanen foreslår ei større sone med forbod mot taretråling. Sjå kap. 5.3 i verneforslaget for nærare vurdering av omfanget av denne sona.*
6. *Sjå punkt 4.*

Fiskeridirektoratet, uttale 14.05.2019

1. Føresett at verneplanen ikke legg nye band på næringsmessig fiskeriaktivitet, og/eller på bruk av konkrete reiskapar, har Fiskeridirektoratet ikkje merknader til avgrensinga av det generelle verneområdet.
2. Fiskeridirektoratet støttar at grensa i hovudsak blir trekt utanfor privat grunn og eksisterande hamneanlegg.
3. Eit breitt og oppdatert kunnskapsgrunnlag om verneverdiane er avgjerande for arbeidet med avgrensing og kva restriksjonar som er aktuelle for bruk og næringsverksemd.
4. Prosessen skissert i oppstartsmeldinga blir vurdert som god, føresett nært samarbeid med Fiskeridirektoratet, andre berørte sektormynd og brukarinteresser.
5. Det blir gjort greie for eksisterande marin næringsverksemd knytt til fiskeri, akvakultur og taretråling innanfor verneplanområdet.
6. Fiskeridirektoratet stiller spørsmål ved kor godt eigna Giske marine verneområde er som referanseområde for taretråling, gitt at det har vore stor taretrålingsaktivitet over lang tid i betydelege delar av det foreslåtte verneområdet. Nord- og vestenden av Giskerevet er truleg det mest taretrålte området innanfor heile verneområdet. Areal som ikkje framstår som område med ingen eller liten påverknad frå taretråling er etter direktoratet si vurdering ikkje aktuelt som referanseområde. Vurdering og prioritering av slike område vil vere sentralt i verneplanarbeidet.
7. Fiskeridirektoratet gir innspel om moglege referanseområde for taretråling i tilknytning til Langholmen naturreservat, Erkna naturreservat og innanfor tre meter djup vest og nord for øya Giske. Ser det som naturleg å komme meir konkret inn på avgrensing av uforstyrra referanseområde for taretråling ved Giskerevet i løpet av prosessen.
8. Fiskeridirektoratet føreset at ein innanfor verneområdet kan drive med berekraftig utnytting av marine ressursar som ikkje er til skade for eller påverkar verneformålet. Vernet må ikkje vere meir omfattande og strengt enn nødvendig. Fiskeridirektoratet ser ikkje behov for å legge restriksjonar på fiskeri med passive eller aktive reiskapar, eller registrerte låssettingsplassar.
9. Verneplanen må klargjere kva som vil vere konsekvensane for hausting av marine ressursar av eit eventuelt vern. Verneplanen må ikkje gi vesentlege uønskja konsekvensar og avgrensing for utviklinga av sjømatnæringa.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Verneforslaget legg etter det vi kan sjå ikkje band på eksisterande fiskeriaktivitet innanfor det marine verneområdet, jf. nærare omtale i kap.5.3 og 6.2.*
2. *Tatt til vitande. Det er gjort nokre mindre justeringar av knekkpunkta sørvest og vest i området, sjå nærare omtale i kap. 5.2.*
3. *Sidan oppstart er området kartlagt gjennom marin grunnkartlegging. Kunnskapsgrunnlaget om naturverdiane er gjort nærare greie for i kap. 4.2 i høyringsforslaget.*
4. *Prosessen er gjennomført i tråd med skissa i oppstartsmeldinga, men har diverre lidd under dårleg kapasitet og framdrift hos Statsforvaltaren.*
5. *Tatt til vitande. Brukarinteressene i området er omtala i kap. 4.5 i verneforslaget.*
6. *Etter Statsforvaltaren si vurdering er det ikkje realistisk å avgrense tilfanget av aktuelle soner med forbod mot taretråling til område som ikkje har vore hausta til no. Vi legg til grunn at utplukka område vil utvikle seg til urørte, dynamiske klimakssamfunn med naturleg alderssamansetning på*

tareplantane og fullt utvikla påvekstsamfunn innan relativt kort tid. Kapittel 5.3 i høyringsforslaget gjer nærare greie for dei vurderingane Statsforvaltaren har gjort kva gjeld avgrensing av forslag til sone med forbod mot tarehausting.

7. *Statsforvaltaren si vurdering av innspela er gjort greie for i kap. 5.3 i høyringsforslaget.*
8. *Statsforvaltaren si vurdering av nødvendige restriksjonar på ulike aktivitetar er gjort greie for i kap. 5.3 i høyringsforslaget.*
9. *Verknadene av verneforslaget på ulike interesser er gjort greie for i kap. 6 i verneforslaget, jf. også punkt 8.*

Kystverket, uttale 15.04.2019

1. Kystverket er avhengig av å kunne vedlikehalde og nyinstallere installasjonar og anlegg på ein rask, effektiv og økonomisk måte. Verneføreseigna må bli utforma slik at ein unngår unødig bruk av tid, ressursar og kostnader i dette arbeidet.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Utkast til verneføresegn tillet vedlikehald av eksisterande navigasjonsinstallasjonar, og etablering av nye er mellom dei tiltaka det er spesifisert heimel for å gi dispensasjon for. Det følgjer av dette at det for Kystverket ikkje vil vere knytt vesentlege vanskar til etablering av nye navigasjonsinstallasjonar ut over det som allereie er nødvendig av klarering etter t.d. plan- og bygningslova.*

Norges vassdrags- og energidirektorat, uttale 06.05.2019

1. NVE finn ikkje at eit marint verneområde vil vere i konflikt med eksisterande eller planlagt regional- eller transmisjonsnett. For å avklare om det finst sjøkablar i distribusjonsnettet ber NVE om at områdekonsesjonæren Mørenett AS blir høyrte.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Tatt til vitande.*

Mørenett AS, uttale 04.06.2019

1. Mørenett AS sender ei oversikt over sine sjøkablar i området, og melder at dei planlegg å skifte ein av dei hausten 2019.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Tatt til vitande. Utkast til verneføresegn tillet vedlikehald, fornying og oppgradering av eksisterande sjøkablar. Etablering av nye er mellom dei tiltaka det er spesifisert heimel for å gi dispensasjon for. Nye kablar skal så langt som mogleg samlast i korridorar saman med andre leidningar og rør.*

Direktoratet for mineralforvaltning, uttale 15.05.2019

2. Verneplanen omfattar berre sjøareal, og rører ikkje direkte DMF sitt sektorområde. Verneplanen bør ikkje vere til hinder for sjøtransport av eksisterande og ikkje realiserte prosjekt for mineralske ressursar. NGU sin kartbase for grus og pukk viser nokre kystnære førekomstar av lokal betyding (Sæteredalen og Ytterland).

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Verneplanen legg i seg sjølv ingen hinder for ferdsel og transport på sjøen. For ev. nye, større utskipingsanlegg kan verneplanen i teorien få verknad, men i lys av potensialet på landsida kan vi ikkje sjå at det er behov for særskilte vurderingar eller tilpassingar knytt til dette. For transport til området i samband med t.d. utbyggingsprosjekt med massebehov har vi ikkje fanga opp konkrete behov, og legg til grunn at det ev. blir løyst innanfor eksisterande infrastruktur.*

Oljedirektoratet, uttale 05.04.2019

1. Direktoratet viser til rådgjevande utval for marin verneplan si endelege tilråding, som under vurdering av restriksjonar og konsekvensar for næringsverksemd skriv: *Utnyttelse av eventuelle petroleumsressurser er ikke nødvendigvis i strid med verneformålet. Ved leting og produksjon må det stilles strenge krav til at det ikke er utslipp eller annen påvirkning som kan skade verneverdiene på bunnen.*

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Statsforvaltaren tar innspelet til vitande. Dersom det blir aktuelt må ein vurdere ein ev. dispensasjonssøknad innanfor rammene av § 48 i naturmangfaldlova, jf. også §§ 8-12.*

Statens vegvesen, uttale 12.04.2019

1. Ber om at det blir omtalt meir presist kva konsekvensar det marine vernet får for utviklings- og utbetringstiltak på eksisterande veganlegg.
2. Opplyser om at Statens vegvesen har fått i oppdrag å utarbeide ei konseptvalutgreiing for riksveg 658.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Eksisterande veganlegg som eventuelt kan bli berørt er fv. 5957 Giskebrua og rv. 658 Ytterland-Gjøsund. Grensa for verneområdet er på det næraste knappe 50 meter frå brufyllinga til Giskebrua, og over Gjøsundet knapt 120 meter. Vi ser difor ikkje at verneområdet vil ha vesentleg innverknad på handlingsrommet for utvikling og utbetring av desse vegelementa. Når det gjeld landdelen av rv. 658 vil ev. utfyllingar ut om 2 meters djup komme i konflikt med verneområdet.*
2. *Av det materialet som er tilgjengeleg på vegvesenet sine nettsider er det så langt ikkje grunn til å tru at det er vesentleg konflikt mellom konseptvalarbeidet og verneplanen.*

Havforskningsinstituttet, uttale 08.05.2019

1. Havforskningsinstituttet (HI) ønskjer at restriksjonane på hausting av tare i eksisterande referanseområde ved Erkna heimla i regional forskrift om tarehausting blir vidareført.
2. Langholmen naturreservat kan vere eit aktuelt nytt referanseområde for HI, då det allereie har forbod mot tarehausting.
3. HI har ut over dette ikkje behov for ytterlegare referanseområde i overvakingssamanheng innanfor det marine verneområdet.
4. Eventuelle nye referanseområde på areal der det ikkje allereie er forbod mot tarehausting bør ha før- og etterundersøkingar for å studere eventuelle effektar av tiltaket.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Dersom eksisterande referanseområde ved Erkna blir liggande utanfor soner med forbod mot tarehausting kan det vere aktuelt å fastsette forbodet i referanseområdet særskilt i verneforskrifta.*
2. *Langholmen naturreservat vil ikkje vere innlemma i det marine verneområdet, jf. grensedraginga drøfta i kapittel 5.2 i verneforslaget. Havforskningsinstituttet vil uansett kunne utnytte Langholmen naturreservat som referanseområde i overvakingssamanheng innanfor tilsvarende rammer som gjeld for den delen av referanseområdet ved Erkna som ligg innanfor Erkna naturreservat.*
3. *Tatt til vitande. Som drøfta i kap. 5.3 i høyringsforslaget ser Statsforvaltaren behov for at det marine verneområdet skal innehalde større areal med tareskogar som kan utvikle seg til urørte, men dynamiske klimakssamfunn med naturleg alderssamansetning på tareplantane og fullt utvikla påvekstsamfunn. Dette er behov som går ut over HI sine overvaksingsbehov knytt til forvaltning av tarehaustinga.*
4. *Tatt til vitande. Korleis ein eventuelt kan få dokumentert verknader av at tarehausting tar slutt i aktuelle soner må drøftast nærare med Miljødirektoratet, og vil avhenge av korleis verneplanen blir sjåande ut til sjuande og sist, og korleis ein ev. får løyst det i tid.*

Dupont Nutrition Norge AS, uttale 09.05.2019

1. Avgrensingar i dagens hausting av stortare innanfor områda inkludert i marin verneplan vil få konsekvensar for Dupont si verksemd og deira langsiktige kundeforpliktingar. Dette gjeld omsette verdiar, sysselsetting, råstofftilgang og levering av produkt.
2. Dupont meiner stortarehaustinga kan kvalifiserast som eit berekraftig uttak ut i frå at tareskogane ved Giske etter 50-60 år med hausting framleis er omtala i Fylkesmannen si oppstartsmelding som rike og velutvikla. Med vising til Havforskningsinstituttet sine undersøkingar blir det generelt heldt fram at gjenvekst av tare er god, førekomsten av kråkebollar aukar ikkje og vesentlege effektar på fisk og skaldyr kan ikkje påvisast som følge av tarehausting. Det blir også framheva at nasjonalt riv storm laus 7 millionar tonn stortare, mot 150 000 tonn hausta årleg av Dupont.
3. Tarehausting er ikkje mellom aktivitetane som kan gi varig skade i sektordepartementa sine retningslinjer for sakshandsaming av ulike tiltak i kandidatområda i marin verneplan.
4. Meiner Havforskningsinstituttet må vurdere kva som er eigna og behov for som referanseområde for tareskog, og viser til at det er eit 20-tal referanseområde for stortare frå Rogaland til Trøndelag, i tillegg til ytterlegare 100 område som er totalfreda for tarehausting.
5. Tarehausting er næringsverksemd som ikkje er i strid med verneformålet. Hausting med grindtrål er berekraftig hausting frå naturlege bestandar som ikkje gir nemneverdige skader eller inngrep på sjøbotnen.
6. Dupont understrekar kor viktig det er at både eksisterande og framtidig hausting av viltlevande stortare ikkje blir berørt av ei eventuell gjennomføring av marin verneplan for sjøområda i Giske kommune. Dupont ser ikkje at det ligg føre eit fagleg grunngjeve behov for å opprette eit referanseområde ved Giskerevet.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *I kapittel 6.5 i høyringsforslaget er det gjort greie for kva forslått sone med forbod mot tarehausting vil bety av redusert råstofftilgang for Dupont (no IFF), basert på historiske haustedata.*
2. *Statsforvaltaren er samd i at tarehausting i stort er berekraftig. Innanfor eit marint verneområde ser vi til liks med rådgjevande utval behov for at det blir sett av større soner utan tarehausting. Den nærare grunngjevinga for dette, og dei konkrete vurderingane som ligg til grunn for sona vi foreslår, går fram av kap. 5.3 i høyringsforslaget.*
3. *Statsforvaltaren er samd i departementa si vurdering av at tarehausting ikkje gir varige skader i eit omfang som tilseier at det er behov for særskilte retningslinjer i påvente av at restriksjonsnivåa er vurdert konkret i verneplanen for det enkelte kandidatområdet.*
4. *Behovet for at det marine verneområdet skal innehalde større areal med urørte tareskogar går ut over dei overvaksingsbehova HI har knytt til forvaltning av tarehaustinga, jf. også punkt 2 ovanfor.*
5. *I forslag til verneforskrift er formålet med Giske marine verneområde å ta vare på dei spesielle botntilhøva og det tilhøyrande rike og mangfaldige plante- og dyrelivet (...). Vidare vil vegetasjonen, medrekna tang, tare og andre marine planter, vere verna mot skade og øydelegging, jf. § 3 i forslaget. Som eit utgangspunkt må ein difor legge til grunn at tarehausting er i strid med verneformålet. Av omsyn til ressurstilgangen for næringa følgjer det trass i dette av tilrådinga frå rådgjevande utval at tarehaustinga i delar av Giske marine verneområde kan halde fram. Vår vurdering av kva område dette bør vere går fram av kap. 5.3 i høyringsforslaget.*
6. *Etter vår vurdering er det innanfor rammene gitt i tilrådinga frå rådgjevande utval klart at det er behov for å sette av større soner utan tarehausting innanfor Giske marine verneområde. Grunnlaget for foreslått sone med forbod mot tarehausting går fram av kap. 5.3 i høyringsforslaget, jf. også kap. 6.5 om verknader.*

GreenCycle AS, uttale 09.05.2019

1. Gjer merksam på at dei har løyve til dyrking av makroalgar på lokalitet 39017 Vikane. Lokaliteten ligg innanfor område NFFFA_6 i gjeldande kommuneplan for Giske.

2. Legg fram skisser for mogleg utviding av NFFFA-området ved revisjon av kommuneplanen.
3. Ønsker å delta i arbeidsgruppe.
4. Gir ein gjennomgang av ulike sider ved dyrkingsteknologi og element knytt til drift og miljøeffektar.
5. Meiner anlegget er positivt for fiske rundt anlegget.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Tatt til vitande. Ev. drift på lokaliteten kan halde fram innanfor dei konsesjonsrammene som gjeld på vernetidspunktet.*
2. *Eventuelle utvidingar av NFFFA-område må vurderast i kommuneplanprosessen. Verneforskrifta gir opning for å gi dispensasjon for akvakultur som ikkje er i strid med verneformålet. Den konkrete vurderinga blir gjort ved enkeltsakhandsaming.*
3. *Nordi Ocean AS har vore invitert til alle aktuelle møte.*
4. *Tatt til vitande.*
5. *Tatt til vitande.*

Bernt Fredrik Blindheim og Erik Andreas Blindheim, uttale 15.05.2019

1. Hamneområdet Blindheim kan ha behov for utviding om bruken av området aukar.
2. Foreslår at Molnesrevet og området rundt Rosholmen blir omfatta av marint vern ut i frå at det er store grunne område med rikt dyre- og fugleliv.
3. Ønsker større restriksjonar for taretrålinga innanfor verneområdet av omsyn til sjøfugl og ilanddriven tare på strender i området.

Statsforvaltaren si vurdering

1. *Statsforvaltaren har ikkje fått signal om auka arealbehov for hamneområdet frå Giske kommune eller brukarar av hamna.*
2. *Området utover Molnesrevet mot Rosholmen består etter resultatet av dei marine grunnkartleggingane og naturtypemodelleringane av mykje sand/skjelsand aust om revet, og grus/stein/blokk vest om revet. I dei vestlege delane og rundt Rosholmen er det predikert tareskog, noko som også er i samsvar med tarehaustingsaktivitet. Statsforvaltaren finn at tilsvarande kvalitetar er godt representert innanfor rådgjevande utval si tilrådde avgrensing, og vi finn difor å legge denne til grunn for arbeidet med verneplanen.*
3. *Verneplanen foreslår ei større sone med forbod mot taretråling. Sjå kap. 5.3 i verneforslaget for nærare vurdering av omfanget av denne sona.*

3. Vedlegg

3.1 Innkomne merknader ved høyring

Avsendarar

- Giske kommune, vedtak 14.11.2024, sak 106/24
- Haram kommune, uttale 21.10.2024
- Møre og Romsdal fylkeskommune, vedtak 28.10.2024, sak 148/24
- Fiskeridirektoratet, uttale 29.10.2024
- Kystverket, uttale 05.11.2024
- Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), uttale 27.09.2024
- Linja AS, uttale 04.09.2024
- Statnett, uttale 30.08.2024
- Direktoratet for mineralforvaltning, uttale 29.10.2024
- Statens vegvesen, uttale 29.10.2024
- Havforskningsinstituttet (HI), uttale 11.11.2024
- NTNU Vitenskapsmuseet, uttale 30.10.2024
- Iff N&H Norway AS, uttale 31.10.2024
- Sør-Norges Fiskarlag, uttale 29.10.2024
- 62°Nord AS, uttale 13.09.2024
- Sunnmøre ringmerkingsgruppe, Blindheim Vel m.fl., uttale 31.10.2024
- Knut Støbakk, uttale 23.09.2024
- Hans-Jonny Blindheimsvik m.fl., uttale 29.10.2024

SAKSPAPIR

Styre, komite, utval	Møtedato	Saknr
Giske formannskap	11.11.2024	122/24
Giske kommunestyre	14.11.2024	106/24

Høyring av forslag til vern av Giske marine verneområde

Innstilling:

Giske kommunestyre meiner Giske marine verneområde er eit viktig område for både naturvern og berekraftig forvaltning av marine ressursar.

Med bakgrunn i at det framleis er usikkerheit knytt til dei langsiktige effektane av taretråling på marine økosystem og betydninga av taretråling på bølgedemping, vil Giske kommunestyre legge føre-var-prinsippet til grunn og forby taretråling innafør Giske marine verneområde.

14.11.2024 Giske kommunestyre

Ernst Valderhaug (KrF) vart innvilga permisjon for resten av møtet.

Tilrådinga frå formannskapet vart samrøystes godkjend.
22 voterande.

K - 106/24 Vedtak:

Giske kommunestyre meiner Giske marine verneområde er eit viktig område for både naturvern og berekraftig forvaltning av marine ressursar.

Med bakgrunn i at det framleis er usikkerheit knytt til dei langsiktige effektane av taretråling på marine økosystem og betydninga av taretråling på bølgedemping, vil Giske kommunestyre legge føre-var-prinsippet til grunn og forby taretråling innafør Giske marine verneområde.

Giske kommune anbefalar Statsforvaltaren å utvide vernesona for Giske marine verneområde slik at denne inkluderer sjøareala utanfor Alnes. Dette for at området samsvarer med avgrensinga for Alnes i Utvalde kulturlandskap i jordbruket og Kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse i Møre og Romsdal.

11.11.2024 Giske formannskap

Tilleggsforslag frå Harry Valderhaug (KrF): Giske kommune anbefalar Statsforvaltaren å utvide vernesona for Giske marine verneområde slik at denne inkluderer sjøareala utanfor Alnes. Dette for at området samsvarer med avgrensinga for Alnes i Utvalde kulturlandskap i jordbruket og Kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse i Møre og Romsdal. Innstillinga med tilleggsforslag vart samrøystes godkjend.

F - 122/24 Vedtak:

Tilråding:

Giske kommunestyre meiner Giske marine verneområde er eit viktig område for både naturvern og berekraftig forvaltning av marine ressursar.

Med bakgrunn i at det framleis er usikkerheit knytt til dei langsiktige effektane av taretråling på marine økosystem og betydninga av taretråling på bølgedemping, vil Giske kommunestyre legge føre-var-prinsippet til grunn og forby taretråling innafor Giske marine verneområde.

Giske kommune anbefalar Statsforvaltaren å utvide vernesona for Giske marine verneområde slik at denne inkluderer sjøareala utanfor Alnes. Dette for at området samsvarer med avgrensinga for Alnes i Utvalde kulturlandskap i jordbruket og Kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse i Møre og Romsdal.

Vedlegg

giske-marine-verneomrade---informasjonsmote-17092024

0_hoyringsbrev_giske_mvo_august_2024

1_verneplanomtale_giske_mvo_august_2024

2_utkast_verneforskrift_giske_mvo_august_2024

3_utkast_vernekart_alternativ_1_giske_mvo_august_2024

4_utkast_vernekart_alternativ_2_giske_mvo_august_2024

5_merknadshefte_giske_mvo_etter_oppstart

Oversending av innkomne uttalar til høyring av forslag til vern av Giske marine verneområde

KMD brev KPA Roan og Osen oktober 2020

KMD brev KPA Roan april 2020

Merknad frå Giske kommune om _Oppstartsmelding - arbeid med marint vern i Giske kommune_ (1)

Innleiing:

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal har sendt forslag til vern av Giske marine verneområde ut på offentlig ettersyn med merknadsfrist 31.10.2024.

Giske kommune har fått forlenga merknadsfrist til behandling i formannskapet den 11. november og kommunestyret den 14. november.

Saksutgreiing:

Statsforvaltaren melde i 2019 oppstart av marint vern i Giske kommune i samsvar med naturmangfaldova § 42. Utgreiingsområdet er på omlag 68 kvadratkilometer og målet er å ta vare på dei spesielle botnforholda og det tilhøyrande rike- og mangfaldige plante- og dyrelivet som er karakteristisk for naturtypar i grunne område. I samband med oppstartsmeldinga vedtok Giske formannskap i møte den 03.06.2019, sak nr. 073/19, å vise til saksutgreiinga som sine merknader til saka, sjå vedlagt saksdokument.

Heimelsgrunnlaget:

Naturmangfaldlova § 43

Vurdering:

I Giske kommune sin merknad til oppstartsvareselet var det ønskje om å innlemme Storholmen naturreservat og Roaldsand fuglefredningsområde i verneforslaget. Desse to områda vart ikkje tatt med då dei ikkje hadde tilstrekkeleg naturverdiar som rådgjevande utval vektla. Statsforvaltaren viser i svara til rådgjevande utval, - der er ikkje Giske kommune med. Taretråling er eit sentralt tema i denne saka. Det er fleire uheldige sider ved taretråling og særleg innafor eit så sårbart område som dette. Tap av habitat, redusert biodiversitet, lang gjenopprettingstid og redusert bølgevern med landerosjon er alle negative effektar. Kunnskapsgrunnlaget om effektane av tarehausting på anna naturmangfald enn taren sjølv er svært mangelfullt. Giske kommune har 7 reservat og 5 verneområde, og 6 av desse er verna under Ramsarkonvensjonen. Områda ligg i og tett på forslaget til Giske marine vernområde.

Tareskogen fungerer som viktig leveområde for mange marine artar som igjen er viktig føde for sjøfugl. Vidare bidrar tareskogen til eit rikt og variert økosystem som støttar eit mangfald av artar. Ved å halde vedlike eit rikt marint økosystem bidrar tareskogen til auka biologisk mangfald som kan ha positive ringverknader på land. Taretråling er ein fornybar ressurs, men før heile floraen og faunaen i tareskogen er fullt reetablert kan det ta minst 6-7 år. Prosessen med verneområdet har så langt vist at svært mange av innbyggjarane i Giske kommune er negative til taretråling i det heile innafor foreslått verneområde. Det skal ikkje lagast konsekvensutgreiing for marint vern ved Giske. Det skal utarbeidast ein forvaltningsplan for Giske marine verneområde.

Taretråling som tiltak blir regulert av tre ulike lover i samvirke:

Havressurslova er ei norsk lov sektorlov som regulerer uttak og forvaltning av marine ressursar i Norge. Formålet med havressurslova er å sikre ei berekraftig og samfunnsøkonomisk lønsam forvaltning av dei viltlevande marine ressursane og det tilhøyrande genetiske materialet. Den skal også bidra til å sikre sysselsetting og busetting i kystsamfunna. Lova regulerer korleis marine ressursar som fisk, sjøpattedyr, tang og tare og

andre marine ressursar kan haustast og utnyttast. Vidare regulerer havressurslova kvoter, kontroll og handheving for å sikre at reglane blir følgde, samt at den regulerer tiltak mot ulovleg fiske. Lova blir forvalta av Nærings- og fiskeridepartementet og kompetansen til å fastsette forskrift om tarehausting er delegert til Fiskeridirektoratet.

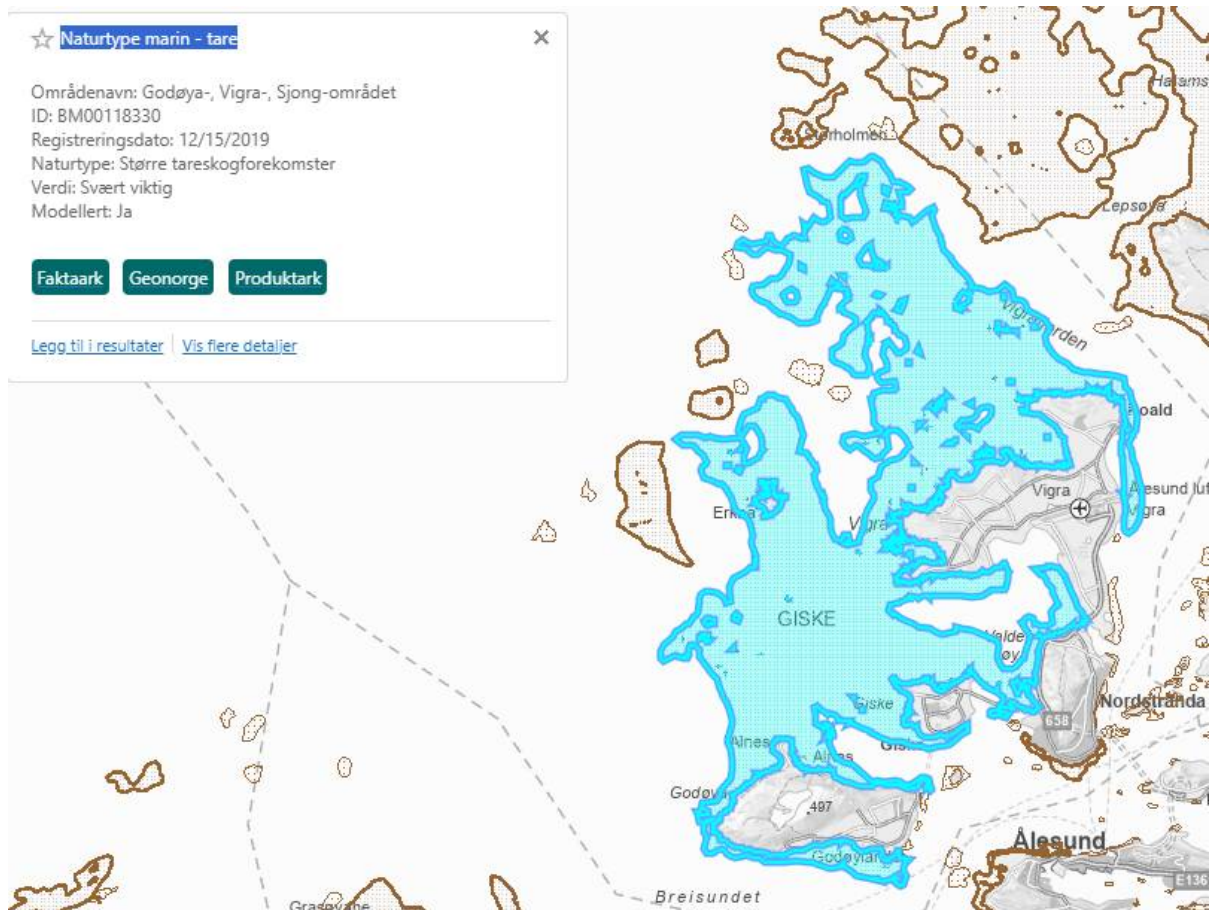
Plan- og bygningslova (pbl.) er ei prosesslov og lova for samordning av og avvegning av samfunnsinteresser generelt og arealbruk spesielt. Kommunen har ansvar for forvaltninga av areal og naturressursar, naturtypar og artar innan eige planområde.

Naturmangfaldlova (nml.) er ei sektorovergripande lov. Så lenge naturmangfald blir berørt skal prinsippa i §§ 8-12 leggst til grunn. Desse er:

- Kunnskapsgrunnlaget (§8)
- Føre-var-prinsippet (§9)
- Økosystemtilnærming og samla belastning (§10)
- Kostnadane med miljøforringing skal berast av tiltakshavar (§11)
- Miljøforsvarlige teknikkar og driftsmetodar (§12)

Desse prinsippa skal sikre at naturmangfald blir ivaretatt på ein berekraftig måte i alle offentlege vedtak.

Roan kommune, idag Åfjord kommune, har ein rettskraftig kommuneplan (Kommuneplanens arealdel Roan kommune 2019-2030) der det er avsett viktige område for tare kombinert med formål fiske-, ferdsel-, friluft- og naturområde i sjø og vassdrag (FFFN). I føresegnene til arealplanen står det under tarehausting at hausting av tare ikkje skal tillatast i FFFN-områder. Bestemmelsen gjeld frå ikrafttreding av ny taretråleforskrift og er å sjå på som ei retningslinje inn til den tid. Fiskeridirektoratet hadde innsigelse til arealplanen, men Kommunal og moderniseringsdepartementet har i brev datert 06.10.2016 avklart juridiske problemstillingar som oppsto i samband med vedtaket. Nærings- og fiskeridepartementet har i brev til Kommunal og moderniseringsdepartementet, brev datert 03.10.2019, anmoda om at innsigelsen til kommuneplanen sin arealdel for Roan kommune blir realitetsbehandla. Bakgrunn for brevet var at Fylkesmannen i Trøndelag avskar nevnte innsigelse frå Fiskeridirektoratet. Kommunal- og moderniseringsdepartementet held fast på synspunkta som kjem fram i brevet, der det blir lagt vekt på at plan- og bygningslova og havressurslova gjeld side om side. Konklusjonen til Kommunal- og moderniseringsdepartementet er at det ikkje er aktuelt å innkalle arealplanen etter plan- og bygningslova § 11-16 tredje ledd. (Dei to breva det er vist til frå Kommunal - og moderniseringsdepartementet følgjer vedlagt).

Tareskog i Giske kommune (Naturbasen)

Miljødirektoratet sin kartløyning Naturbase viser kor registrerte tareforekomstar er klassifisert som svært viktige, viktige eller lokalt viktige for biologisk mangfald. Tareforekomstar klassifisert som svært viktige er samanfallande med det ein anser å vere dei viktigaste beiteområda for sjøfugl og dei viktigaste tareområda i tilknytning til gytefelt. Desse bør derfor skjermast. For Giske kommune viser naturbasen at alle større tareskogforekomstar er klassifisert med verdi svært viktig, også dei med brun tjukk strek.

Marin-tare, spesielt tareskogar, er svært viktige for økosystemet i Giske kommune av fleire grunnar:

Biodiversitet: Tareskogar gir leveområde og er vern for mange marine artar, inkludert fisk, krepsdyr og blautdyr.

Fiskeri: Dei fungerer som oppvekstområde for kommersielt viktige fiskeartar, noko som støttar lokale fiskeri.

Karbonlagring: Tare bind karbon og bidrar til å redusere mengda karbondioksid i atmosfæra, noko som er viktig i kampen mot klimaendringar.

Kystvern: Tareskogar dempar bølgeenergi og vernar kystlinja mot erosjon.

Desse funksjonane gjer tareskogar til ein nøkkelkomponent i det marine økosystemet og er viktige for både miljøet og lokalsamfunnet i Giske kommune.

Generelt er det mangelfull kunnskap om økologien i og rundt tareskogen. Det er også for lite kunnskap om tareskogen som bølgevern, meir forskning må til.

Høyringa no er ei anledning for Giske kommune til få fremma sitt syn om taretrålfritt verneområde. Giske kommune kan og i utarbeiding av kommuneplanen sin arealdel gjere som Roan kommune har gjort for å forby taretråling i sårbare område.

Økonomiske konsekvensar:

Saka har ikkje direkte kostnader utover saksbehandling.

Tilknyting til kommuneplan:

FN sine bærekraftsmål:

SYMBOL	TITTEL	DENNE SAKA SI TILKNYTING
	UTRYDDE FATTIGDOM	
	UTRYDDE SVOLT	
	GOD HELSE	
	GOD UTDANNING	
	LIKESTILLING	
	REINT VATN OG GODE SANITÆRTILHØVE	
	REIN ENERGI	

	ARBEID OG ØKONOMISK VEKST	
	INDUSTRI, INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR	
	MINDRE ULIKSKAP	
	BEREKRAFTIGE BYAR OG LOKALSAMFUNN	
	ANSVARLEG FORBRUK OG PRODUKSJON	
	STOPPE KLIMAENDRINGANE	Tareskogar er svært effektive til å fange og lagre karbon frå atmosfæra. Dette bidrar til å redusere mengda klimagassar og dermed bremse global oppvarming. Tareskogar er habitat til mange marine artar, noko som bidrar til økosystemet si helse og motstandskraft mot klimaendringar.
	LIVET I HAVET	Tareskogar har ei svært viktig tilknytning til livet i havet. Dei gir heim og mat til eit stort mangfald av marine artar. På havbotnen under taren og på tarestilken veks det mange mindre algar, som igjen er mat for mindre krepsdyr og blautdyr. Desse smådyra tiltrekkjer seg større fisk og sjøfugl, som finn mat i tareskogen. Den tette tareskogen gir vern mot rovdyr for mange fiskeartar og er ein trygg stad å vekse opp for yngel. Tareskogar bidrar til å oppretthalde økologisk balanse ved å støtte eit rikt biologisk mangfald, dei er også viktig for å stabilisere havbotnen og redusere erosjon. Tareskogar er viktige produsentar av oksygen i marine økosystem, noko som er essensielt for livet i havet.
	LIVET PÅ LAND	Dette målet handlar primært om terrestriske økosystem, men er også relevant for kystnære marine miljø. Det fremmar berekraftig bruk av økosystem og bekjempar tap av biologisk mangfald, som inkluderer tareskog. At tareskogane bidrar til å motvirke klimaendringane har positive effektar på landbaserte økosystem og menneskelig aktivitet. Tareskogar dempar bølgeenergi og vernar kystlinjer mot erosjon og stormskadar som kan bli meir intense med klimaendringane. Dette er viktig for mellom anna å bevare kystnære habitat.

	FRED, RETTFERD OG VELFUNGERANDE INSTITUSJONAR	
	SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLA	

Berekraftsmåla 13, 14 og 15 bidrar til å skape heilheitleg tilnærming til marine ressursar, inkludert tareskog, ved å fremme berekraftige praksisar og verne tareskog.

Kommunedirektøren sin konklusjon:

Komunedirektøren meiner Giske marine verneområde er unikt og at det er viktig å sikre for framtida. Truslar som taretråling, forureining, klimaendringar og overfiske understrekar viktigheita av å bevare det unike marine miljøet. Prosessen har vist at kunnskapen om langsiktige effektar av taretråling på naturmangfaldet er funne mangelfull, også taren sin funksjon som bølgedempar. Kommunedirektøren meiner derfor kommunen skal nytte føre - var - prinsippet og ikkje tillate taretråling innafor Giske marine verneområde.

HARAM
KOMMUNE

g

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL
Postboks 2520
6404 MOLDE

Dykkar referanse:
2024/25578

Vår referanse:
24/3324, 24/19265

Arkivkode:
K12 &13

Dato:
21.10.2024

Høyring av forslag til vern av Giske marine verneområde

Haram kommune har gått igjennom informasjonen og har ingen merknadar til forslag til vern av Giske marine verneområde.

Med helsing
Hege C Sandnes Gjøsund
seniorrådgjevar
Plan

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Kopi til:
Bent Leite

Saksframlegg

Dato Referanse Saksbehandlar
07.10.2024 24/7816- 4 Lisbeth Nervik

Saksnr.	Utval	Møtedato
55/24	Kultur- og folkehelseutvalet	22.10.2024
67/24	Kompetanse- og næringsutvalet	24.10.2024
148/24	Fylkesutvalet	28.10.2024

Høyring - Giske marine verneområde

Fylkesutvalet 28.10.2024 - sak 148/24

Behandling

Fylkeskommunedirektøren sin merknad og innstilling , foreslått av Fylkeskommunedirektøren

,

- Møre og Romsdal fylkeskommune er positiv til forslaget til vern i Giske marine verneområde.
- Møre og Romsdal fylkeskommune anbefaler Statsforvalteren å utvide vernesona for Giske marine verneområde slik at denne inkluderer sjøareala utanfor Alnes. Dette for at område samsvarer med avgrensinga for Alnes i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og Kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse i Møre og Romsdal.
- Møre og Romsdal fylkeskommune vurderer alternativ 2 til å vere den beste avgrensing av verneområde.

Endring i punkt 3: Vernesone 1 , foreslått av Marit Aklestad, SV - Sosialistisk Venstreparti

Møre og Romsdal fylkeskommune vurderer alternativ 1 til å vere den beste avgrensing av verneområde.

Tillegg til punkt 3, foreslått av Pål Farstad, Venstre

Utvide vernesona til å dekke sjøareala rundt Alnes (Jf bilde 3 i saka). Alnes har status som utvalgt naturlandskap, og taretråling rundt Alnes skal ikkje tillatast.

Votering nr 1 - Votering over punkter

Punkt: **Innstillinga frå fylkeskommunedirektøren punkt 1 og 2**

For: 13 stemmer (100%) - AP 2, FRP 3, H 2, KRF 1, MDG 1, SP 2, SV 1, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

Votering nr 2 - Votering over forslag

Fylkeskommunedirektøren si innstilling punkt 3 : 10 stemmer (77%) - AP 2, FRP 3, H 2, KRF 1, SP 2

Fylkeskommunedirektøren

Endring i punkt 3: Vernesone 1 : 3 stemmer (23%) - MDG 1, SV 1, V 1

Marit Aklestad (SV)

Votering nr 3 - Votering over forslag

Forslag: **Tillegg til punkt 3**

Pål Farstad (V)

For: 6 stemmer (46%) - AP 2, KRF 1, MDG 1, SV 1, V 1

Mot: 7 stemmer (54%) - FRP 3, H 2, SP 2

Vedtak:

- Møre og Romsdal fylkeskommune er positiv til forslaget til vern i Giske marine verneområde.
- Møre og Romsdal fylkeskommune anbefaler Statsforvalteren å utvide vernesona for Giske marine verneområde slik at denne inkluderer sjøareala utanfor Alnes. Dette for at område samsvarer med avgrensinga for Alnes i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og Kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse i Møre og Romsdal.
- Møre og Romsdal fylkeskommune vurderer alternativ 2 til å vere den beste avgrensing av verneområde.

Kompetanse- og næringsutvalet 24.10.2024 - sak 67/24

Behandling

Forbud om taretråling utenfor Alnes, foreslått av Dorte Klock, Kristelig Folkeparti

Møre og Romsdal fylkeskommune vil anbefale Statsforvalteren å forby taretråling i sjøareala utenfor Alnes.

Forslaget blei seinare trekt.

Vernesone 1, foreslått av Dorte Klock, Kristelig Folkeparti

Møre og Romsdal fylkeskommune vurderer alternativ 1 til å være den beste avgresning av verneområde.

Tilleggspunkt til kulepunkt 3 (V og KRF) , foreslått av Kari Grindvik, Venstre

Utvide vernesona til å dekke sjøareala rundt Alnes (Jfr bilde 3 i saka). Alnes har status som «utvalgt naturlandskap» og taretråling rundt Alnes skal ikkje tillatast.

Votering nr 1 - Votering over punkter

Punkt: **Fylkeskommunedirektøren si innstilling punkt 1 og 2**

For: 13 stemmer (100%) - AP 2, FRP 3, H 2, KRF 1, SP 2, SV 1, UAVH 1, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

Votering nr 2 - Votering over forslag

Vernesone 1: 3 stemmer (23%) - KRF 1, SV 1, V 1

Dorte Klock (KRF)

Fylkeskommunedirektøren si innstilling punkt 3: 10 stemmer (77%) - AP 2, FRP 3, H 2, SP 2, UAVH 1

Votering nr 3 - Votering over forslag

Forslag: **Tilleggspunkt til kulepunkt 3 (V og KRF)**

Kari Grindvik (V), Andre parti: KRF

For: 3 stemmer (23%) - KRF 1, SV 1, V 1

Mot: 10 stemmer (77%) - AP 2, FRP 3, H 2, SP 2, UAVH 1

Tilråding:

- Møre og Romsdal fylkeskommune er positiv til forslaget til vern i Giske marine verneområde.

- Møre og Romsdal fylkeskommune anbefaler Statsforvalteren å utvide vernesona for Giske marine verneområde slik at denne inkluderer sjøareala utanfor Alnes. Dette for at område samsvarer med avgrensinga for Alnes i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og Kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse i Møre og Romsdal.
- Møre og Romsdal fylkeskommune vurderer alternativ 2 til å vere den beste avgrensing av verneområde.

Kultur- og folkehelseutvalet 22.10.2024 - sak 55/24

Behandling

Vernesone utvidast til å dekke sjøareala rundt Alnes, foreslått av Victoria Smenes, Kristelig Folkeparti

Tillegg til siste kulepunkt;

Vernesone utvidast til å dekke sjøareala rundt Alnes (Jfr bilde 3). Alnes har status som «utvalgt naturlandskap» og taretråling rundt Alnes tillatast ikkje.

Oskar Grimstad (FRP) fekk innvilga permisjon før behandlinga av saka og gjekk frå møtet kl 14.35.

11 voterande tilstades.

Rådgivar fiskeri og havbruk Lisbeth Nervik svarte på spørsmål.

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Fylkeskommunedirektøren si innstilling:**

For: 11 stemmer (100%) - AP 2, FRP 1, H 2, KRF 1, NML 1, SP 2, SV 1, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

Votering nr 2 - Votering over forslag

Forslag: **Vernesone utvidast til å dekke sjøareala rundt Alnes**

Victoria Smenes (KRF), Andre parti: V, H, FRP

For: 11 stemmer (100%) - AP 2, FRP 1, H 2, KRF 1, NML 1, SP 2, SV 1, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

Tilråding:

- Møre og Romsdal fylkeskommune er positiv til forslaget til vern i Giske marine verneområde.
- Møre og Romsdal fylkeskommune anbefaler Statsforvalteren å utvide vernesona for Giske marine verneområde slik at denne inkluderer sjøareala utanfor Alnes. Dette for at område samsvarer med avgrensinga for Alnes i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og Kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse i Møre og Romsdal.
- Møre og Romsdal fylkeskommune vurderer alternativ 2 til å vere den beste avgrensing av verneområde. Vernesone utvidast til å dekke sjøareala rundt Alnes (Jfr bilde 3). Alnes har status som «utvalgt naturlandskap» og taretråling rundt Alnes tillatast ikkje.

Fylkeskommunedirektøren si innstilling:

- Møre og Romsdal fylkeskommune er positiv til forslaget til vern i Giske marine verneområde.
- Møre og Romsdal fylkeskommune anbefaler Statsforvalteren å utvide vernesona for Giske marine verneområde slik at denne inkluderer sjøareala utanfor Alnes. Dette for at område samsvarer med avgrensinga for Alnes i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og Kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse i Møre og Romsdal.
- Møre og Romsdal fylkeskommune vurderer alternativ 2 til å vere den beste avgrensing av verneområde.

Bakgrunn

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal la 21. august i år fram «[Forslag til vern av Giske marine verneområde](#)» på høyring. Høyringsfrist er 31. oktober 2024.

Miljødirektoratet fekk i 2017 beskjed om å vidareføre arbeidet med marint vern i sju nye områder av Klima- og miljødepartementet. Tre av dei sju nye områda er i Møre og Romsdal, og er lokalisert til Giske, Griphølen og Remman. Statsforvaltaren i Møre og Romsdal er delegert det praktiske arbeidet med å utarbeide verneplanomtale, forslag til verneforskrift og vernekart for områda, medan Miljødirektoratet er fagleg ansvarleg for arbeidet.

Marine verneområde vert oppretta for å verne marine verneverdiar, eller verdiar som er økologisk betinga for artar som lever på land. Kriteria for å opprette marine verneområde er felles med kriteria for naturreservat. I tillegg kan marine verneområde opprettast for å bevare særegne eller representative økosystem utan tyngre naturinngrep. Dei kan også opprettast for å bevare økologiske funksjonsområde for ein eller fleire artar. Verneformålet kan gjelde enten sjøbotn, vassøyla eller overflata, eller ein kombinasjon av desse. (Kjelde: Miljødirektoratet)

I følge forslag til forskrift om vern er formålet: «Formålet med Giske marine verneområde er å ta vare på eitt av dei få områda i Sør-Noreg med store grunne areal med stein-, sand- og mudderbotn, plante- og dyrelivet som lever på og i botnen, og dei spesielle geologiske og

hydrodynamiske forholda som har skapt og opprettheld naturtypene. Det er godt utvikla tareskog i store deler av området, og den marine floraen og faunaen består av eit rikt mangfold av artar karakteristisk for grunne område med sand, grus, stein og fjell. Dei marine naturkvalitetane er også grunnlag for viktige funksjonsområde for m.a. sjøfugl, ender og vadarar. Det er ei målsetting å behalde verneverdiane utan større grad av ytre påverknad. Området skal kunne tene som referanseområde for forskning og overvaking, delar av området som referanseområde for å kunne studere effektar av taretråling.

Verneformålet knyter seg til sjøbotnen, vassøyla og sjøoverflata»

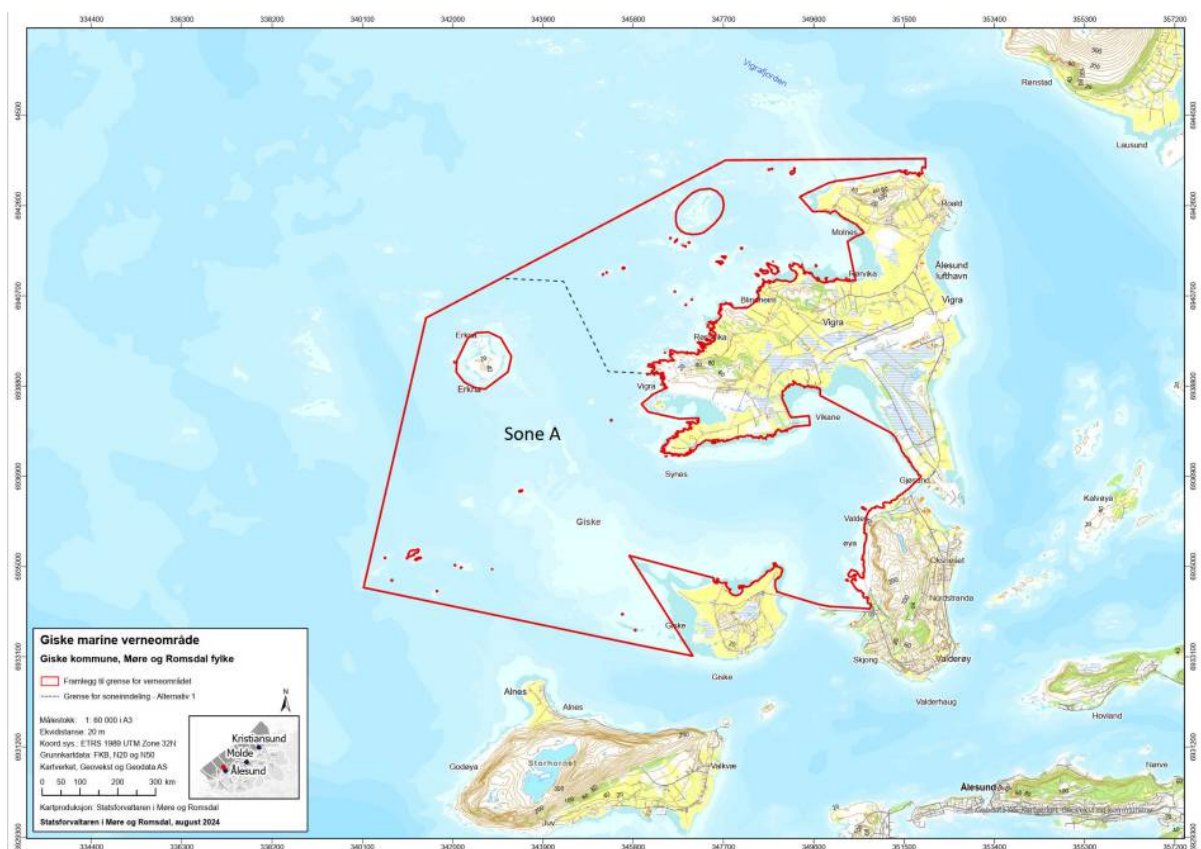
Området som er føreslått verna i Giske marine verneområde er om lag 68,4 km², og området er innanfor og nær fleire allereie oppretta verneområde. Dei fleste av desse verneområda har som hovudmål å verne for fugl, og seks av verneområda har status som Ramsar-område dvs. internasjonalt viktige våtmarksområde. Områda er samla registrert som Giske våtmarkssystem.

Då området er under 250 km² vert ikkje marint vern ved Giske konsekvensutgreidd jf. forskrift om konsekvensutgreingar. Verknadane av verneområdet vert derimot utgreidd gjennom den ordinære verneplanprosessen og i samsvar med utgreiingsinstruksen.

Det er utarbeida to forslag til verneområde, der totalavgrønsinga for områda er lik.

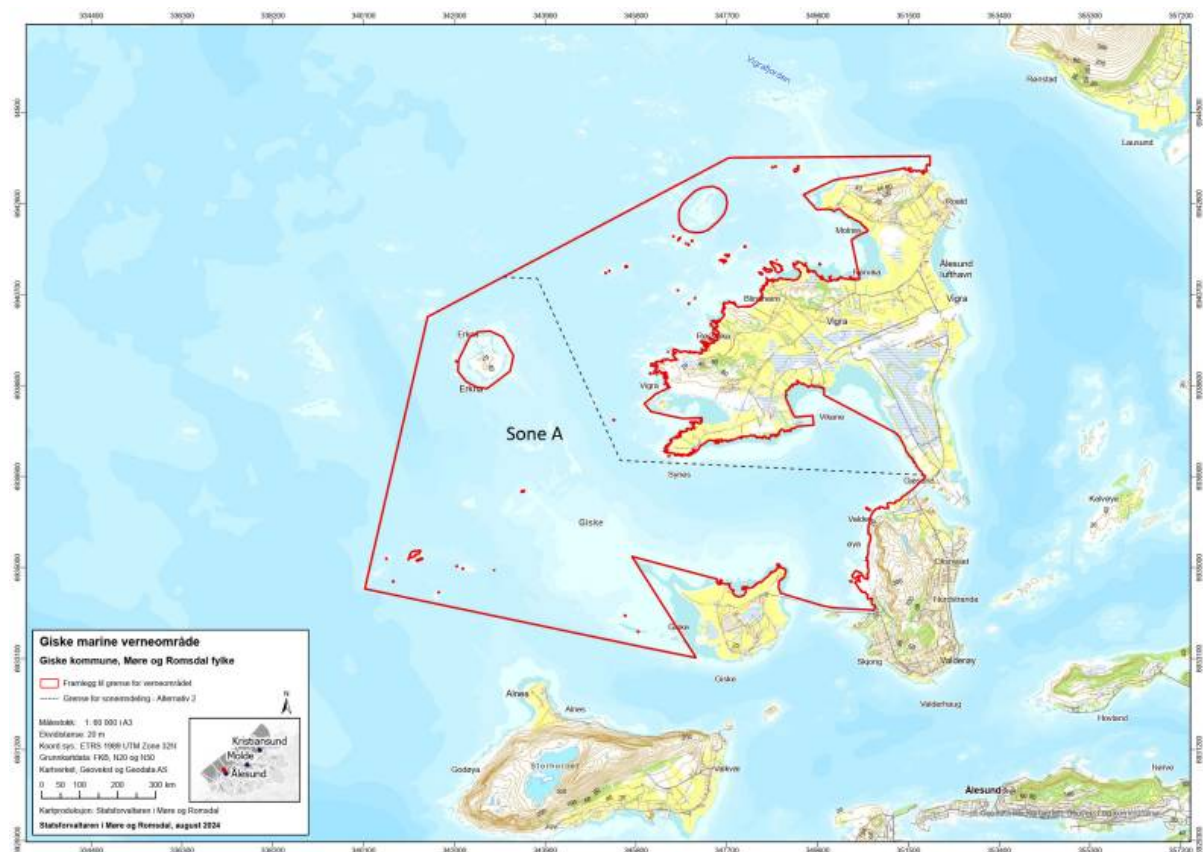
Restriksjonssjona med forbod mot taretråling er derimot ulikt, markert som sone A. Det vil vere lov å tråle etter tare i verneområdet som ikkje er markert som sone A.

Alternativ 1

Bilete 1

Alternativ 2

Bilete 2

Verknaden av verneområde er greidd ut for følgende område:

- Naturmiljø
- Fiskeri
- Kulturmiljø
- Friluftsliv
- Utnytting av tareressursar
- Akvakultur
- Skjelsand- og mineralutnytting
- Reiseliv
- Energiproduksjon
- Samferdsel

Vurdering

I desember 2022 slutta Noreg seg i lag med mange land i FN til Naturavtalen, også kjent som Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework (GBF). Avtalen har som mål å stanse tapet av biologisk mangfald og gjenopprette øydelagt natur innan 2030.

Naturavtalen har fire mål og 23 delmål, der fleire omhandlar biologisk mangfald og vern i sjø og hav:

- **Verne 30 prosent av havområda:** Innan 2030 skal minst 30 prosent av verdas havområde vernast for å beskytte marine økosystem og arter.
- **Restaurere øydelagt natur:** 30 prosent av øydelagt marine og kystnære økosystem skal restaurerast innan 2030.
- **Berekraftig forvaltning:** All bruk av marine ressursar skal vere berekraftig, trygt og lovleg.
- **Redusere forureining:** Tiltak for å redusere forureining, inkludert plast og kjemikaliar, som påverkar marine økosystem.

Verknaden av verneplanen

Om naturmiljø

Forslaget til vern av Giske marine verneområde har som mål å beskytte eit av de få områda i Sør-Norge med store grunne areal med stein-, sand- og mudderbotn. Området har eit mangfald av naturtypar som til dømes tareskogar, blautbotn og skjelsand. Dette er viktig habitat for plante- og dyrelivet som lever på og i botn, samt at grunnvassområde i randsona til land er habitat for mange sjøfuglar. Det føreslåtte verneområdet kan derfor sjåast i samanheng med Ramsar-område på land (Giske våtmarkssystem), eit havstrandreservat og to sjøfuglreservat.

Eit marint vernet vil forhindre større inngrep, og forslaget legg blant anna opp til at omtrent halve området få forbod mot taretråling. Fiske vil ikkje verte påverka, bortsett frå fiske med trål.

Alternativ 1 for sone med tarehaustingsforbod er noko større enn alternativ 2, og vert vurdert til å ha vesentleg større naturverdi sidan det inkluderer Giskerevet som har tettare tareskog. Giskerevet vert peika ut som viktig for sjø- og våtmarksfugl. Alternativ 2 er noko mindre enn alternativ 1, og opnar for å hauste nær Synesvågen naturreservat. Tarehaustingsforbod for alternativ 1 vil derfor ha større effekt på naturmiljøet enn alternativ 2. Uavhengig av alternativa vil verneforslaget ha positivt effekt for naturmiljøet.

Om fiskeri

Når det gjeld fiskeri, er det ikkje innført spesifikke restriksjonar på fiskeaktivitetar i området utanom botntråling som vert forbode. Kommersiell fiskeriaktivitet i dag er i hovudsak knytt til fiske etter ulike artar med bruk av snurrevad og line, samt låsettingsplass for pelagisk fisk. Vernereglane vil ikkje vere til hinder for desse aktivitetane.

I tillegg opnar verneforskrifta for søk etter og oppreinsking av tapte fiskereiskap, ferdsel og oppankring med båt eller andre fartøy, etablering av mindre fortøyingsfeste for småbåt og lagring av snurrevadtau eller liknande på sjøbotnen. Det er ikkje registrert gytefelt eller oppvekstområde for kommersielle artar innanfor føreslått verneområdet.

Sidan verneforskrifta ikkje innfører nye restriksjonar for fiskeria, vil fiskarane kunne fortsette sin aktivitet utan store endringar. Fylkeskommunedirektøren registrerer også at det vert konkludert med at verneforslaget vil ha positiv verknad for fiskeriinteressene i høyringsdokumentet, blant anna ved at vern vil styrke oppvekstvilkåra for fisk til fordel for fiskerinæringa.

Om kulturmiljø

Giske er eit område med svært mange automatisk freda kulturminne jf. kulturminnelova, og det er naturleg å anta at det også er kulturminne som til dømes vrak eller gamle låssettingsplassar for fisk under vatn. Vi har derimot ikkje utfyllande register over dette, og det finst heller ikkje offentleg tilgjengeleg kartløyisingar til dette føremålet. Det marine vernet vert derfor vurdert til også å skåne kulturminne på botnen betre mot skade som følgje av til dømes ulike tekniske inngrep som til dømes taretråling. For marine kulturminne vurderer derfor fylkeskommunedirektøren verneforslaget til å ha positiv effekt.

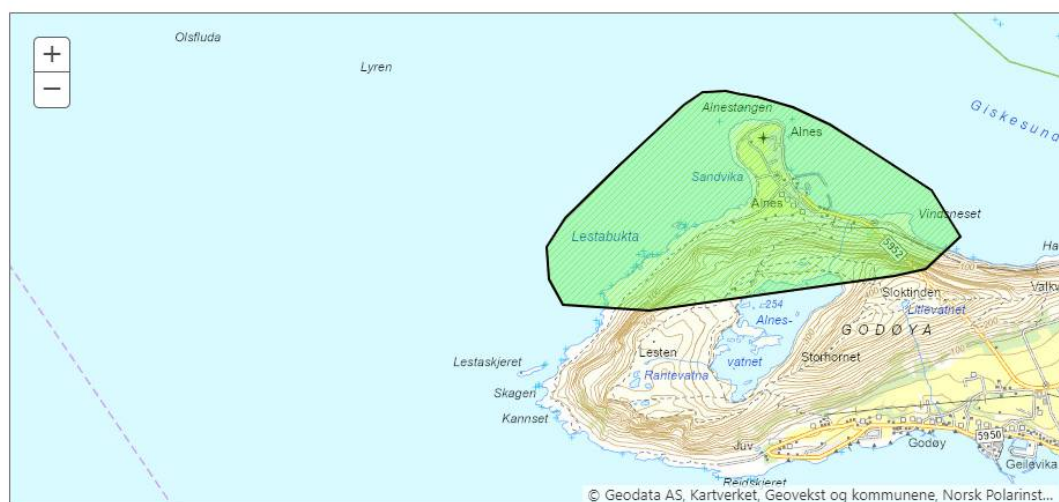
Vi vil også oppmode om å utvide verneområde til å inkludere sjøområda utanfor Alnes på Godøya. Området utanfor Alnes er med både i Utvalgt kulturlandskap i jordbruket (UKL), og Kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse i Møre og Romsdal (KULA). Her er det fiskarbondelandskapet som er av nasjonal interesse, dvs. der folk har levd av ein kombinasjon av jordbruk, fiske og fangst. Landsida på Alnes er verna gjennom detaljreguleringsplan og kommuneplan, og her ligger det ein vedtaksfreda fyrstasjon og i 2016 vart det opna eit opplevingssenter her. For å bevare dei nasjonale verdiane til kulturlandskapet på Alnes er det essensielt at vi bevarer koplinga mellom landdelen og sjødelen. Eventuelle nye visuelle utbyggingar i sjø, som til dømes opprettsanlegg vil kunne svekke desse verdiane som ligg til det opphavlege fiskarbondelandskapet. Fylkeskommunedirektøren anbefaler derfor sterkt at Statsforvaltaren utvidar vernesona slik at den inkluderer sjøareala utanfor Alnes, slik at den samsvarer med avgrensinga for UKL området og KULA jf. bilete 3.

Utvalgte kulturlandskap

Utskriftsdato: 08.10.2024

Alnes

ID	KU00000029
Jordbruksregion	Kysten fra Sør-Norge til Nordland
Landskapsregion	KystbygdeneVestlandet
Beskrivelse Landbruksdirektoratet	https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/miljo-og-klima/jordbrukets-kulturlandskap/utvalgte-kulturlandskap-i-jordbruket/dette-er-de-utvalgte-kulturlandskapene/alnes
Endringsbilder	https://ukl.ra.no/?landscape=Alnes
Areal fra kartobjekt (daa)	5 035,0
Kommuner	Giske (1532)

Bilete 3

Om friluftsliv

Det er ikkje føreslått noko forbod opp mot friluftsliv i verneforslaget slik det er i dag, verken på eller under vatn. Eventuelle nye tekniske installasjonar kan derimot verte hindra i framtida jf. avsnitt om reiseliv. For friluftsliv vert verneforslaget vurdert til å ha positiv verknad.

Om utnytting av tareressursar

Hausting av tare blir regulert i forskrift av 13. juli 1995 nr. 642 om hausting av tang og tare. Det er Fiskeridirektoratet som forvaltar områda med tareskog, og kan i samråd med miljødirektoratet bestemme kor og når det kan trålast etter stortare. Tarehausting blir regulert gjennom fylkesvise regionale forskrifter, og kysten blir delt inn i haustefelt som opnast og stengast for tråling etter bestemte haustefrekvensar. Siste forskrift for Møre og Romsdal og Trøndelag vart vedteke av Fiskeridirektoratet 30.09.2024 med verknad frå 01.10.2024.

Møre og Romsdal har vore og er det fylket i Norge med størst aktivitet når det gjeld hausting av tare. Det har vore tråla etter tare i Møre og Romsdal i over 60 år. Sjøområda rundt Giske inneheld nokre av dei rikaste bestandane av stortare langs heile Norskekysten og er derfor også nokre av dei rikaste og beste haustefelta. I høyringsforslaget lanserer Statsforvaltaren to forslag

til område der det vil vere forbod mot å hauste tare innanfor verneområdet.

Fylkeskommunedirektøren vurderer at verneforslaget vil få store konsekvensar for taretrålnæringa, og tilrår at alternativ 2 vert valt slik at konsekvensane av tilgangen på mindre hausteareal vert så små som mogleg.

Om akvakultur

Når det gjeld akvakultur så er det i det foreslegne verneområdet godkjent ei akvakulturlokalitet for taredyrking. Ingen andre akvakulturlokaliteter er godkjent eller omsøkt i området.

Områda som er foreslått verna er store grunne område og/eller veldig eksponerte slik at med dagens oppdrettsteknologi så vil konsekvensane av verneforslaget for akvakulturnæringa etter vår vurdering vere små. Teknologiutviklinga skjer raskt og vi kan ikkje sjå bort i frå at det føreslegne verneområdet på sikt vil innehalde gode oppdrettslokalitetar.

Om skjelsand- og mineralutnytting

Møre og Romsdal fylkeskommune vart konsesjonsmyndigheit for opptak av skjelsand i kystområda i fylket 01.01.2010. Vi har ikkje behandla ein einaste søknader i tida etter dette, og vi er derfor ikkje kjente med om det er interesser for uttak av skjelsand i verneområdet slik det er i dag. Vi er heller ikkje kjent med andre mineralinteresser i området, og marine grunnkart og berggrunnskarta for landareala viser ingen kommersielle mineralressursar for området. Sidan vi ikkje har noko mineralinteresser i område vurderer fylkeskommunedirektøren verneforslaget totalt sett å ha liten effekt, sjølv om forskrifta legge restriksjonar for eventuell framtidig utnytting av mineralske ressursar i verneområdet.

Om reiseliv

Reiseliv er sterkt knytt til dei naturgitte kvalitetane området har å by på, og er derfor sterkt korrelert til verknadane av verneforslaget for dei andre interessene.

Verneforslaget legg som utgangspunkt ikkje opp til restriksjonar på reiselivsnæringa og dei installasjonane og inngrepa som allereie er til stades i området. Framtidige tekniske installasjonar og/eller inngrep kan potensielt rammast. Utkastet til verneforskrifta opnar derfor for å gje dispensasjon, og i § 5 ledd f) står det: «tekniske tiltak som inneber små inngrep på botnen, og som ikkje påverkar dei marine verneverdiane inkludert vassutskifting og straumforhold nemneverdig, medrekna mellom anna flytebrygger og fortøyingar». Reiselivsutbygging på land vil ikkje bli påverka av marint vern.

Fylkeskommunedirektøren vurderer ikkje verneforslaget til å ha negativ effekt på reiselivsnæringa, og vernet kan til og med seiast å vere positivt blant anna ved å styrke marknadsverdien for naturbasert reiseliv og profilering knytt til dette.

Om energiproduksjon

Havområda utanfor Giske er ikkje identifisert som eit område for fornybar energiproduksjon i form av havvind i utgreiinga til NVE frå april 2023. Det føreligg heller ikkje planar om energiproduksjon i form av bølge- og tidevasskraft eller flytande solcelleanlegg som vi er kjent med. For eventuell framtidig kraftproduksjon kan det derimot søkast om dispensasjon jf.

forskriftutkast referert under reiseliv, samt at det vert opna for oppgradering og fornying av sjøkablar i § 5 ledd e) og legging av nye kablar i §5 ledd d). Fylkeskommunedirektøren vurderer ikkje verneforslaget til å ha effekt for energiproduksjonen i området.

Om samferdsel

Delar av riksveg 658 går langs sjøen vest på Valderøya, og fylkesveg 5957 går mellom Valderøya og Giske. For riksveg 658 går grensa for verneforslag på det næraste knappe 120 meter frå brufyllinga over Gjøsundet, og verneforslaget vil ikkje påverkar handlingsrommet for aktuelle tiltak her. Samtidig vert det opna for å tilpasse grensedraginga ved eventuell utfylling som kjem i konflikt med verneområdet frå land. For fylkesveg 5957 mellom Valderøya og Giske er grensa for verneområdet på det næraste knappe 50 meter frå bru og fyllingar, og verneforslaget vert ikkje vurdert som eit hinder for framtidig drift og vedlikehald av vegen.

Kystverket har i tillegg ulike navigasjonsinstallasjonar innanfor verneområdet, og det går fleire farleier i området. Det går også nokre sjøkablar gjennom området. Verneforskrifta opnar for vedlikehald av eksisterande navigasjonsinstallasjonar, og etableringa av ny kan det søkast om dispensasjon for. Det same gjeld for eksisterande sjøkablar.

Fylkeskommunedirektøren vurderer at verneforslaget har liten negativ eller ingen effekt for våre interesser på samferdsel.

Økonomiske konsekvensar

Det er ikkje vurdert økonomiske konsekvensar for Giske marine verneområde.

Toril Hovdenak
fylkeskommunedirektør

Erik Brekken
kompetanse- og næringsdirektør

Fra: Lisbeth Nervik[Lisbeth.Nervik@mrfylke.no]

Sendt: 30.10.2024 11:06:45

Til: Postmottak SFMR[sfmrpost@statsforvalteren.no]

Tittel: 2018/3234 - Forslag om vern av Giske marine verneområde - Høyringsvar frå Møre og Romsdal fylkeskommune

Til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

Møre og Romsdal fylkeskommune behandla høyringa «Forslag til vern av Giske marine verneområde» i fylkesutvalet i sak 148/24 den 28.10.2024.

Følgande vedtak vart gjort:

- Møre og Romsdal fylkeskommune er positiv til forslaget til vern i Giske marine verneområde.
- Møre og Romsdal fylkeskommune anbefaler Statsforvalteren å utvide vernesona for Giske marine verneområde slik at denne inkluderer sjøareala utanfor Alnes. Dette for at område samsvarer med avgrensinga for Alnes i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og Kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse i Møre og Romsdal.
- Møre og Romsdal fylkeskommune vurderer alternativ 2 til å vere den beste avgrensing av verneområde.

Saksframlegg og behandling av saka finn du [her](#).

Helsing Lisbeth

Lisbeth Nervik
Rådgivar – marin og miljø
Kompetanse- og næringsavdelinga
Møre og Romsdal fylkeskommune

Tlf. 71 28 00 00 / 71 28 02 15

lisbeth.nervik@mrfylke.no

mrfylke.no

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Statsforvaltaren i Møre Og Romsdal

Att:

Postboks 2520

6404 MOLDE

Fiskeridirektoratets uttalelse til høring av forslag til vern av Giske marine verneområde – Møre og Romsdal fylke

Vi viser til høringsbrev datert 20.08.2024 om høring av forslag til Giske marine verneområde i Giske kommuner i Møre og Romsdal. Vi viser også til vår uttalelse til melding om oppstart av arbeid med marint vern datert 14.05.2019.

Fiskeridirektoratets rolle i planarbeid

Fiskeridirektoratet har som formål å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Samfunnsoppdraget overlapper i stor grad med FNs bærekraftsmål nummer 14 «Bevare og bruke havet og de marine ressursene på en måte som fremmer bærekraftig utvikling». Vi skal ivareta fiskeri- og akvakulturnæringens interesser i planarbeid.

Overordnede merknader

Fiskeridirektoratet har inntrykk av at prosessen har vært god fram til verneforslaget ble sendt til Miljødirektoratet for faglig gjennomgang. Deretter har ikke den forespeilede medvirkningen vært gjennomført slik prosessen var beskrevet i oppstartmeldingen i brev datert 15.03.2019. Det var også fastslått i mandatet til den nedsatte arbeidsgruppen at «*Gruppen vil få høringsdokumenter til gjennomlesning før utsendelse*», noen som heller ikke har vært tilfelle før høringen. Vår vurdering er derfor at forslag til opprettelse av sone med forbud mot taretråling burde vært diskutert og nærmere vurdert før den offentlige høringen.

I tildelingsbrevet for 2024 fra Nærings- og fiskeridepartementet til Fiskeridirektoratet står det at «Regjeringen vil legge til rette for mer næringsaktivitet knyttet til tang og tare og andre nye marine ressurser».

Fremtidig utvikling i taretrålnæringen kan være vanskelig å forutsi. Både med tanke på åpning av nye høstefelt og lukking av eksisterende, eventuell teknologiutvikling og nye aktører. Det gjør at det også kan være utfordrende å synliggjøre den samlede effekten det foreslåtte forbudet mot høsting av stortare vil kunne ha for næringsaktørene.

Fiskeridirektoratet er generelt opptatt av at det ikke innføres et mer omfattende og strengere vern enn nødvendig, og at det tillates bærekraftig bruk av både de levende marine

ressursene og sjøarealene med metoder og i et omfang som ikke er til skade for verneformålet.

Høringsdokument og planforslag

Verneformål

Verneformålet er presentert i forslaget til verneforskrift vedlagt høringen, § 1 (formål):
«Formålet med Giske marine verneområde er å ta vare på eitt av dei få områda i Sør-Noreg med store grunne areal med stein-, sand- og mudderbotn, plante- og dyrelivet som lever på og i botnen, og dei spesielle geologiske og hydrodynamiske forholda som har skapt og opprettheld naturtypene. Det er godt utvikla taeskeg i store deler av området, og den marine floraen og faunaen består av eit rikt mangfald av artar karakteristisk for grunne område med sand, grus, stein og fjell. Dei marine naturkvalitetane er også grunnlag for viktige funksjonsområde for m.a. sjøfugl, ender og vadarar. Det er ei målsetting å behalde verneverdiane utan større grad av ytre påverknad. Området skal kunne tene som referanseområde for forskning og overvaking, delar av området som referanseområde for å kunne studere effektar av taretråling.

Verneformålet knyter seg til sjøbotnen, vassøyla og sjøoverflata».

Fiskeridirektoratet gir sin tilslutning til foreslått verneformål slik det framgår av foreliggende forslag.

Avgrensing av Giske marine verneområde

I oppstartvarselet av planarbeidet i 2019 var planområdet beskrevet som cirka 68 km² stort. I høringsforslaget dekker forslag til avgrensning av det marine verneområdet et sjøareal på rundt 72,8 km². Området er dermed blitt litt større og avviker noe fra det som ble meldt oppstart for i 2019 som fulgte rådgivende utvalg sin avgrensing.

Det er gjort tre endringer i avgrensningen sammenlignet med området slik det var utformet og beskrevet i oppstartmeldingen. Det er to tilpasninger slik at knekkpunkt skal bli enklere å oppfatte når de er plassert på kjente og lettplasserte geografiske steder i stedet for tilsynelatende mer tilfeldig i sjøen. Den tredje tilpasningen er at det marine verneområdet ikke overlapper med eksisterende verneområde, med unntak av dyrelivsfredningsområdet på Giske. Sjøarealet av disse verneområdene kommer til fratrekk i arealet som det ble meldt oppstart for og fra arealet foreslått av rådgivende utvalg. Dette utgjør cirka 4 km². Totalt sjøareal underlagt vern blir likevel ikke påvirket.

Fiskeridirektoratet gir sin tilslutning til disse endringene.

Sone med forbud mot taretråling

I rapporten «Endelig tilråding med forslag til referanseområder» fra Rådgivende utvalg for marin verneplan av 30. juni 2004, ble det anbefalt marin verneplan i kategori 3 «Spesielle gruntvannsområder» i Giske kommune, og foreslått taretrålfritt referanseområde.

Verneformålet for området i Giske er knyttet til å ivareta spesielle referanseområder med tanke på aktiviteten taretråling, og i det eller de spesielle referanseområdene skal det være forbud mot slik aktivitet. Et referanseområde skal tjene som grunnlag for å sammenligne status og utvikling i påvirkede områder med status og utvikling i områder med ingen eller liten påvirkning.

I oppstartvarselet til planarbeidet datert 15.03.2019 foreslo den gang Fylkesmannen i Møre og Romsdal at følgende tre områder ble utredet som referanseområder med tanke på taretråling; Erkna naturreservat, Langholmen naturreservat og Giskerevet. For Giskerevet skulle det vurderes et referanseområde på strekningen Giske vestsida til Erkna, fortrinnsvis i den nordvestlige delen av strekningen. Områdene på sørvestsida av revet kunne også være aktuelle.

Med tanke på behov for referanseområde for taretråling vil vi påpeke at Havforskningsinstituttet (HI) i sin uttalelse datert 08.05.2019 til oppstartmeldingen av planarbeidet klart uttalte at de har benyttet referanseområdet ved Erkna, og ønsket at restriksjonene på tarehøsting videreføres for dette området. Videre at dersom det skulle bli behov for å etablere ytterligere referansestasjoner innenfor verneplanområdet ved Giske vil Langholmen naturreservat være et aktuelt område. Videre at HI utover det ikke har behov for ytterligere referanseområder innenfor det foreslåtte verneplanarealet ved Giske i overvåkingssammenheng. Det er også viktig å merke seg deres innspill om at dersom det skulle opprettes nye referanseområder innenfor arealer der det ikke allerede foreligger eksisterende forbud mot tarehøsting, anbefaler de at det gjennomføres før- og etterundersøkelser for å studere eventuelle effekter av et slikt tiltak.

Vi er selvfølgelig enige i Statsforvaltarens vurdering på side 32 i verneplanomtalen om at omfanget av taretrålingsforbud ikke bare kan vurderes ut fra behovet for referanseområde, men også ut fra at det er en del av verneformålet å ta vare på godt utviklet tareskog. Vi kan derimot ikke si oss enige i at Statsforvaltaren i tillegg legger til grunn at det er nødvendig å avsette en svært stor sone med taretrålingsforbud innenfor Giske marine verneområde, og at sonen nødvendigvis må inkludere arealet med størst omfang av taretrålingsaktivitet.

Rådgivende utvalg påpekte at det i flere tilfeller vurderes som vanskelig å identifisere de deler av større områder som kan tjene som referanseområder i forhold til spesifikke aktiviteter. Utvalget pekte derfor på hvilke områder det kan være aktuelt å ha mindre referanseområder innenfor, for så å la den videre lokale og regionale prosessen frem mot høring avklare nærmere lokalisering. Utvalget la også lagt stor vekt på at det kan være aktuelt med sonering av mange av de store områdene, og at en slik sonering bør sees i sammenheng med referanseområder i forhold til utvalgte aktiviteter. Når det gjelder spesielle referanseområder for taretråling påpekes det at det bare er deler av tareskogen innenfor hvert av de prioriterte referanseområdene som foreslås som taretrålfrie referanseområder. Utvalget påpekte også at for å redusere den totale belastningen på næringen, burde utvelgelse av taretrålfrie referanseområder i marin verneplan i størst mulig grad samordnes med områder som allerede er stengt eller foreslått stengt gjennom andre prosesser enn marin verneplan.

Statsforvaltaren har forkastet forslag fra Akvaplan-niva om å etablere to alternative soner med forbud mot taretråling. Vi er enige i denne vurderingen. Likeså er vi med bakgrunn i Statsforvaltarens fremkomne vurderingselement som omfatter blant annet størrelse, modellerte tareskogforekomster, variasjon i tareskogforekomstene og andre naturtyper, samt ønske om å fange opp ulike dybdegradienter, enige i at vårt tidligere forslag til soner med forbud mot taretråling ved Langholmen og Molnes forkastes. Vi er imidlertid undrende til at vårt forslag om en utvidet forbudssone i tilknytning til Erkna naturreservat og det eksisterende referanseområdet der ikke er ytterligere vurdert med tanke på muligheten til å øke størrelsen sett i lys av modellert tarebiomasse og andre sentrale vurderingselement i området. Dette området kunne vært økt betydelig i størrelse ved å utvide det mot nordøst,

sørøst, sør og vest, og ville dermed kunne inkludere mer modellert tarebiomasse og i større grad oppnå målsettingen om å sette av større tareskogareal uten taretråling.

I høringsforslaget til marin verneplan har Statsforvaltaren lagt fram to alternative forslag til sone med forbud mot taretråling.

Alternativ 1 tar utgangspunkt i fylkesregional arbeidsgruppe for revidering av forskrift om regulering av høsting av tare i Møre og Romsdal fylke sin tilråding til sone uten taretråling i 2014, samt Akvaplan-niva sitt forslag om tilsvarende sone sør for en linje trukket nord for Erkna naturreservat og Synesvågen naturreservat. Arealet utgjør cirka 52 km². Av dette er det modellert rundt 38 km² tareskog. Men ikke alt er tareskog da modellert tareskog overlapper med store areal modellert skjellsand og bløtbunn. Statsforvaltaren anbefaler å etablere denne sonen utenfor Giskerevet, begrunnet med at dette vil ha vesentlig større naturverdi siden det inkluderer tette tareskoger på Giskerevet, og dermed dekker opp tareskoger på det mest karakteristiske elementet innenfor Giske marine verneområde. Dette med konkret henvisning til at Giskerevet er særlig viktig for sjø- og våtmarksfugl. Videre at alternativ 2 ikke sikrer naturlig dynamikk i tareskogen ved Synesvågen naturreservat sammenliknet med alternativ 1.

Den foreslåtte sonen i alternativ 2 tar også utgangspunkt i ovenfornevnte fylkesregional arbeidsgruppe sin tilråding til sone uten taretråling, og i mindre grad Akvaplan-niva sitt forslag. Sonen vil dekke de mest typiske delene av de spesielle grunnområdene ved Giske, samt langstrakte dybdegradienter langs flere akser. Den har stor variasjon i ulike naturtyper, tareskogens biomasse, bunnsubstrat og dybdeforhold, og binder sammen verneområdene Giske, Erkna og Blindheimsvik. Arealet utgjør rundt 43 km², hvorav rundt 33 km² er modellert tareskog. Av dette er ikke alt tareskog, da modellert tareskog overlapper med store areal modellert som skjellsand og bløtbunn. Hensikten med å avsette et større tareskogareal uten taretråling vil likevel oppfylles i svært stor grad. Likeså er alle vurderingselement som Statsforvaltaren har listet opp på side 34 i verneplanomtalen ivare tatt og godt oppfylt. Statsforvaltaren uttaler at alternativ 2 vil sikre naturlig dynamikk i begge Giske dyrelivsfredningsområder, samt i Erkna naturreservat, og ha noe lavere konfliktnivå mot taretråling enn alternativ 1.

Ved valg av alternativ 1 for sone med tarehøsteforbud vil andelen av modellert tareskog innenfor Giske marine verneområde være 73%, og være noe større enn alternativ 2 med tilsvarende andel tareskog på 65%. Gjennomsnittlig andel høstet kvantum stortare innenfor alternativ 1 er 53% og innenfor alternativ 2 43%. Dersom alternativ 1 velges vil det legge større begrensning på muligheten til uttak av tare i området enn alternativ 2.

Men med bakgrunn i at det ikke har vært noe samarbeid mellom Statsforvaltaren og den nedsatte arbeidsgruppen etter at forslaget var hos Miljødirektoratet for en faglig gjennomgang før fremlegget om marint vern ble sendt ut på offentlig høring 20.08.2024, tillater vi oss å komme med et forslag til sone med forbud mot taretråling som vi mener også er representativ for de verneverdiene og naturforholdene som lå til grunn for at Giske er plukket ut som et område for marint vern av rådgivende utvalg.

Dette forslaget har også en størrelse som fanger opp variasjon, det fremstår som et større urørt typeområde og demonstrerer de samlede økosystemfunksjonene et større urørt område innehar. Forslaget er videre representativt for tareskogen i området både med tanke på tett og mindre tett tareskog, det fanger opp ulike dybdegradienter, og har variasjon i andre

naturtyper slik at overganger, randsoner og mosaikk blir representert. Videre omfatter forslaget hele Erkna naturreservat og eksisterende referanseområde med forbud mot taretråling, og det grenser opp til eksisterende verneområde ved Synesvågen naturreservat og Blindheimsvik dyrefredningsområde, samt innbefatter nordlige del av Giske dyrelivsfredningsområde. Forslaget medfører også redusert konfliktpotensial med taretrålnæringen, og ivaretar i svært stor grad verdien tareskog har for sjøfugl ved Erkna, og også delvis ved Raunen og Giskerevet.

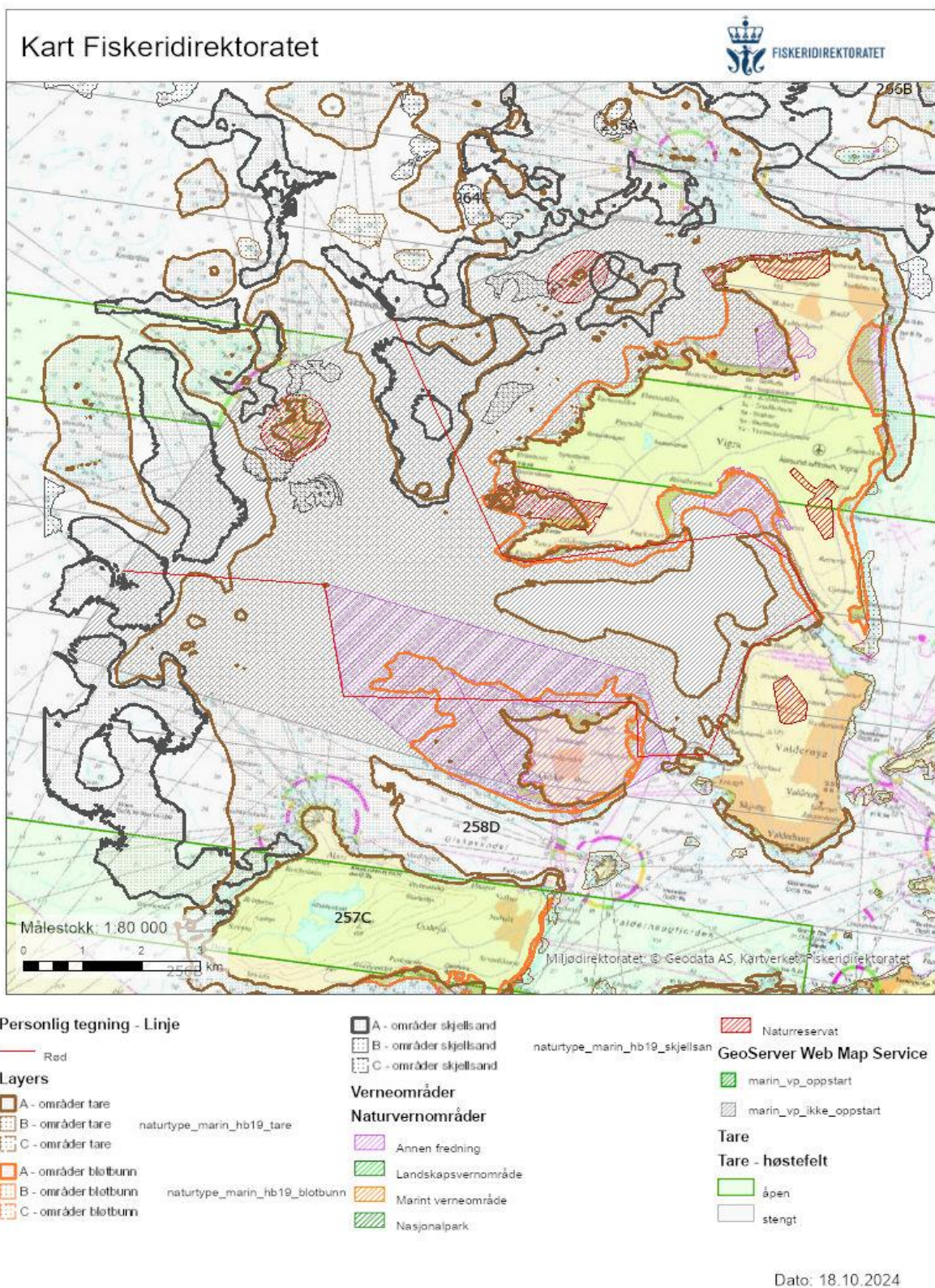
Forslaget oppfyller dermed alle vurderingselement for sone med forbud mot taretråling som Statsforvaltaren i Møre og Romsdal har lagt til grunn. Størrelsen på arealet utgjør cirka 39 km². Etter vår vurdering er det også mer i tråd med de foreslåtte referanseområdene i oppstartmeldingen for verneplanarbeidet enn de to foreslåtte alternative sonene i høringen. Det dekker hoveddelen av de forslag Statsforvaltaren foreslo i oppstartmeldingen til områder som skulle utredes ved Giskerevet (Giske vestsida til Erkna, fortrinnsvis i den nordvestlige delen av strekningen) og Erkna naturreservat.

Vi mener at man bør følge anbefalingene fra Rådgivende utvalg i større grad. Spesielt med tanke på at det bare er deler av tareskogen innenfor hvert av de prioriterte referanseområdene som foreslås som taretrålfrie referanseområder og at for å redusere den totale belastningen på næringen, bør utvelgelse av taretrålfrie referanseområder i marin verneplan i størst mulig grad samordnes med områder som allerede er stengt eller foreslått stengt gjennom andre prosesser enn marin verneplan.

Vårt nye forslag vil sikre naturlig dynamikk i Erkna naturreservat, i hoveddelen av Blindheimsvik dyrefredningsområde, samt i deler av begge Giske dyrelivsfredningsområder. Det vil videre ha betydelig mindre konfliktnivå mot taretråling enn begge foreslåtte alternativ 1 og 2.

Etter Fiskeridirektoratets vurdering er de foreslåtte sonene med forbud mot taretråling plassert slik at de påvirker tarehøstingsaktiviteten i noe ulik grad. Vårt nye forslag til forbudssone påvirker tarehøstingsaktiviteten i mindre grad enn begge disse. Selv om et forbud mot taretråling vil innebære en begrensning på aktiviteten, vurderer vi at fortrengningen i denne sammenheng er mest akseptabel i vårt nye forslag, og deretter i det foreslåtte alternativ 2.

Figur 1: Forslag til sone med forbud mot taretråling

Med bakgrunn i ovenfornevnte er vår vurdering at det både er ryddig og nødvendig at vårt nye forslag til avgrensningen av sone med forbud mot taretråling blir vurdert.

For ordens skyld vil vi påpeke at vedlagte utkast til vernekart for alternativ 1 som er sendt ut ved høringen trolig ved en inkurie har tekst som sier «----- *Grense for soneinndeling – Alternativ 2*» og har tilsvarende tekst som det vedlagte kartet for alternativ 2. Det riktige skal være «----- *Grense for soneinndeling – Alternativ 1*» slik det kommer frem på Statsforvaltarens nettside angående «*Høring – forslag til Giske marine verneområde*» publisert 21.08.2024 og på side 35 i verneplanomtalen.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at sone med forbud mot taretråling kun gjelder innenfor det alternativ som til slutt blir vedtatt.

Arealbruk og brukerinteresser

Fiskeri

Det er en del fiskeriinteresser i det foreslåtte verneområdet, og det er derfor positivt at de er beskrevet i høringsforslaget. Vi har ingen merknader til teksten i kapittel 2.4.2. Men vi kan for ordens skyld opplyse om at det foregår sesongbasert fiske med teiner etter både krabbe, hummer og leppefisk i området. Videre at formuleringen i siste setning i avsnittet på side 23 ikke er riktig. Det er Fiskeridirektoratet som har registrert det omtalte gyteområdet for torsk, sild og hyse mellom sørenden av Valderøya og Giske. Opphavet og kilden til opplysningene er Giske Fiskarlag. Men all registrering av kystnær fiskeridata som fremkommer i vår kartløsning Yggdrasil er gjort av Fiskeridirektoratet.

Taretråling

Taretrålnæringens aktivitet i forslaget til verneområde i perioden 2013–2023 er godt fremstilt og beskrevet i verneplanomtalen.

Akvakultur

Vi har ingen særskilte merknader til beskrivelsen av akvakulturaktivitet innenfor det foreslåtte marine verneområdet.

Virkning av vernet for fiskeri

Vi vurderer at planforslaget ivaretar hensynet til utøvelse av fiske.

Forslaget til verneforskrift forstås slik at det vil være tillatt med høsting av viltlevende marine ressurser i samsvar med havressurslova og annet gjeldende lovverk, med spesifiserte unntak fra vernebestemmelsene som står beskrevet i forskriften (§ 4, bokstav c). Basert på forslaget til verneforskrift (§ 4, bokstav c) vurderer vi at verneforslaget ikke vil få vesentlige konsekvenser for fiskeri.

Låsetting

Det er positivt at det er presisert at det er et generelt unntak fra vernebestemmelsene for låsetting av fisk. Det oppstilles unntak for tradisjonell låsetting i § 4, bokstav g, og for fortøyningsfester til låsetting av fisk i § 4, bokstav j. Vi ber om at formuleringen i § 4, bokstav g endres til «låsetting av fisk».

Endringen som foreslås vil unngå tolkningsspørsmål knyttet til hva som ligger i begrepet tradisjonell låsetting. Det står ikke noe i høringsdokumentet som klargjør hva som menes med tradisjonell låsetting. Det virkelig tradisjonelle er låsetting av sild. Låsetting av brisling har også vært gjort i området tidligere, og i dag kan låsettingsplassen i Vikebukta også være potensiell for låsetting av makrell. Generelt kan vi ikke se at det ikke skal være greit å låsette andre fiskeslag dersom en utvikling i fiskeriene i fremtiden tilsier at det blir aktuelt.

Virkning av vernet for akvakultur

I verneplanomtalens kapittel 4.6 sies det at «*Som vist under 4.5.1 er det ikkje knytt vesentlege akvakulturinteresser til området som er omfatta av forslag til marint vern*».

Vi kan si oss enige i det. For ordens skyld vil vi påpeke at kapittelhenvisningen (4.5.1) er feil. Det riktige skal være 2.4.1.

Det fastslås i verneforskriftens § 5 at «*Forvaltingsstyresmakta kan etter søknad gi dispensasjon til: ...b) akvakultur som ikkje er i strid med verneformålet*».

Med bakgrunn i ovenfornevnte er vår totalvurdering at virkningen av vernet ikke har vesentlig negativ effekt for akvakultur.

Virkning av vernet for taretråling

Planforslaget med tilhørende sone med forbud mot taretråling vil avhengig av hvilken avgrensning av forbudssone som velges ha ulik virkning for taretrålnæringen. I forbindelse med soner med forbud mot tarehøsting har Statsforvaltaren beregnet et årlig tap av høstekvantum i alternativ 1 på 53% og i alternativ 2 på 43 % (uten korrigering på grunn av omorganisering av høstefeltene fra 1. oktober 2029).

Vårt nye forslag til taretrålfri sone vil medføre et mindre årlig høstetap, være minst konfliktfylt og redusere betydningen for taretrålnæringen mest mulig, etterfulgt av den foreslåtte sonen i alternativ 2. Det foreslåtte alternativ 1 vil ha større negative konsekvenser for næringen. Vi understreker derfor at vi vurderer vårt nye forslag, og deretter alternativ 2 som den mest hensiktsmessige avgrensningen av forbudsområdet.

Høsting av villlevende marine ressurser

Det marine verneområdet foreslås opprettet med hjemmel i naturmangfoldloven. Av § 4 (*generelle unntak frå vernereglane*) framgår det at bestemmelsene i § 3 (*vernereglar*) om at vegetasjonen og dyrelivet er vernet mot skade og ødeleggelse, ikke er til hinder for høsting av villlevende marine ressurser i samsvar med havressursloven og annet gjeldende lovverk, med unntak for spesifikke aktiviteter.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at det skal forstås slik at høsting, med unntak av spesifikke aktiviteter listet opp i § 4 c), skal reguleres av Fiskeridirektoratet sitt lovverk. Vi vurderer dette som tilfredsstillende.

Avsluttende kommentarer

Fiskeridirektoratet støtter alt arbeid med marine verneplaner og vern for å sikre biologisk mangfold. Men samtidig er vi av den oppfatning at det skal være en balanse mellom bruk og vern, og mener at vern ikke må være mer omfattende enn nødvendig.

Vi ber derfor om at vårt nye forslag til sone med forbud mot taretråling vurderes, og at våre innspill og merknader hensyntas videre i prosessen. Og presiserer at vi vurderer vårt nye forslag, og deretter alternativ 2 som den mest hensiktsmessige avgrensningen av sone med forbud mot taretråling.

Fiskeridirektoratet ønsker lykke til i arbeidet med å etablere Giske marine verneområde.

Med hilsen

Tom Hansen
seksjonssjef

Ole Einar Jakobsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Statsforvaltaren I Møre Og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
------------------------------------	---------------	------	-------

Kopi til:

Giske Kommune	Valderhaug 4	6050	Valderøya
Kystverket	Postboks 1502	6025	Ålesund
Møre Og Romsdal Fylkeskommune	Postboks 2500	6404	Molde
Sør-Norges Fiskarlag	Postboks 936	6001	Ålesund

KYSTVERKET

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL
Postboks 2520
6404 MOLDE

Dykkar ref
2018/3234

Vår ref
2024/3987-3

Arkiv nr

Sakshandsamar
Tormod Hjørungnes Engen

Dato
05.11.2024

Fråsegn ved høyring av forslag til vern av Giske marine verneområde - Giske kommune - Møre og Romsdal fylke

Vi viser til dykkar høyringsbrev av 20.08.2024 som gjeld ovannemnde og til vår fråsegn av 15.04.2019 i høve oppstart av vernearbeidet.

Kystverket er ein nasjonal etat knytt til Nærings- og fiskeridepartementet med fagleg ansvar for kystforvaltning, ferdsla på sjøen og beredskap mot akutt forureining. Kystverket skal gjennom handsaming av planar og tiltak ta vare på føremålet med «lov om havner og farvann.» Føremålet med lova er å fremje sjøtransport som transportform og å legge til rette for effektiv, sikker og miljøvenleg bruk av hamn og farvatn, samstundes med omsyna til eit konkurransedyktig næringsliv og nasjonale forsvars- og beredskapsinteresser.

Vår vurdering

Kystverket sine innspel ved oppstart av vernearbeidet er teke til følgje og vi har såleis ikkje særskilt å merke til den framlagde verneplanen.

Med helsing

Ruben Alseth
avdelingsleiar

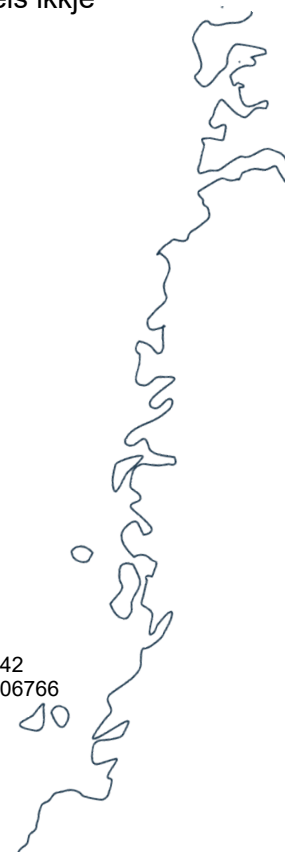
Tormod Hjørungnes Engen
rådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

Eksterne kopimottakere:

Møre og Romsdal fylkeskommune
Fiskeridirektoratet
Giske kommune

Postboks 2500
Postboks 185 Sentrum
Valderhaug 4

6404 MOLDE
5804 BERGEN
6050 VALDERØYA

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL
Postboks 2520
6404 MOLDE

Vår dato: 27.09.2024

Vår ref.: 202414329-3 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 208/3234

NVE's uttalelse av høyring av forslag til vern av Giske marine verneområde - Giske kommune

NVE har sett gjennom høringsdokumentet for verneforslaget med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

Innenfor det foreslåtte verneområdet Giske ([lenke til NVEs atlas](#)) er det kryssende nettlinjer både over og under vann som driftes av Linja AS (tidligere MØRENETT AS). MØRENETT AS ga en uttalelse om verneforslaget for fem år siden, hvor de meldte at de planlegger å skifte ut en av sine sjøkabler i området.

Utkast til verneforskrift gir generelt unntak for drift, vedlikehold og istandsetting av sjøkabler. Det er også åpnet for oppgradering og fornyelse av sjøkabler.

På grunn av tidsrommet som har gått siden denne uttalelsen, ber **NVE om at LINJA AS informerer om eksisterende og fremtidige planer og prosjekter i det foreslåtte området. Vi ber også om at LINJA AS uttaler seg om hvorvidt verneforslaget ivaretar deres behov.**

Med hilsen

Sindre Johannes Dragvik
Avdelingsingeniør

Godkjent av Maria Sidelnikova
Seniorrådgiver

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL

Kopimottakerliste:

Energidepartementet

LINJA AS

Statsforvaltaren I Møre Og Romsdal
Postboks 2520
6404 Molde

Deres ref.

Vår ref.
24/1672 - 2

Dato
04.09.2024

INNSPILL - HØYRING AV FORSLAG TIL VERN AV GISKE MARINE VERNEOMRÅDE

Innspill til Høyring av forslag til vern av Giske Marine Verneområde.

Vi viser til Høyring av forslag til vern av Giske Marine Verneområde, og vil komme med innspill til saken.

Linja AS har elektriske anlegg i form av sjøkabelanlegg i området som må hensyntas i verneprosessen. Viser til to plasseringer innenfor foreslått verneområde der vi har 22kV sjøkabelanlegg. Områdene er ringet inne med grønn sirkel i figur1.

Linja AS ber statsforvalter å ta inn standard bestemmelser for energi- og kraftanlegg i forskriften for dette området for å sikre drift, vedlikehold og oppgradering av nettanlegg i fremtiden.

Figur 1

Vennlig hilsen
Linja AS

Joakim Stave
Prosjekteier

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL
Postboks 2520
6404 MOLDE

Saksbehandler: Johannes Dahl Sundal
Saksbehandlers tlf.: 97068155
Deres ref.: 2018/3234
Vår ref.: 2024/2100-2

30.08.2024

Høringsuttalelse - Forslag til vern av Giske marine verneområde

Forslag til vern av Giske marine verneområdet i Møre og Romsdal berører ikke Statnett sine anlegg eller planer. Dette gjelder begge alternativene. Statnett har dermed ingen bemerkninger til vern av gitt området.

Med vennlig hilsen

Rune GarbergRune Garberg

Grunn- og rettighetssjerv

Johannes Dahl Sundal

Saksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmeisteren for Svalbard

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal
Postboks 2520
6404 MOLDE

Dato: 29.10.2024
Vår ref: 19/01034-5
Dykkar ref: 2018/3234

Høyring av forslag til vern av Giske marine verneområde i Giske kommune

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard (DMF) viser til ovannemnde sak, datert 20. august 2024.

DMF er statens fagorgan og sektormyndigheit for mineralressursar og mineralverksemd. DMF skal bidra til auka verdiskaping gjennom å leggje til rette for ein langsiktig ressurstilgang basert på ein forsvarleg og berekraftig utvinning og tilverking av mineral. Vi forvaltar lov om erverv og utvinning av mineralske ressursar (minerallova), og har i tillegg som sektormyndigheit eit særleg ansvar for at mineralressursar blir tekne omsyn til i saker etter naturmangfaldlova.

Om saka

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal sender eit framlegg om Giske marine verneområde på høyring.

Fråsegn frå DMF

DMF ga fråsegn til varsel om oppstart av verneprosessen datert 15. mai 2019. Forslaget til verneforskrifta legg ikkje nye restriksjonar på ferdsel gjennom området, og endrar difor ikkje føresetnadene for uttransportering av massar frå uttak i drift. DMF har difor ikkje merknadar til høyring av Giske marine verneområde.

Med helsing

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleiar

Henning Sigstad
rådgjevar

Dokumentet er elektronisk signert og har difor ikkje handskrivne signaturar.
Sakshandsamar: Henning Sigstad

Mottakarar:

Statsforvaltaren i Møre og
Romsdal

Postboks 2520

6404 MOLDE

Statens vegvesen

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL

Postboks 2520

6404 MOLDE

Behandlande eining:
Transport og samfunn

Sakshandsamar/telefon:
Vidar Neraas / 71 27 47 73

Vår referanse:
24/216988-2

Dykkar referanse:
2018/3234

Vår dato:
29.10.2024

Uttale til forslag til vern av Giske marine verneområde

Vi viser til brev av 20.08.2024.

Saken gjeld

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal har sendt forslag til vern av Giske marine verneområde på høyring.

Statens vegvesen si rolle i planlegginga

Statens vegvesen har ansvar for at føringar i Nasjonal transportplan (NTP), statlege planretningslinjer for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging, vegnormalane og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringar blir ivaretekne i planlegginga.

Vi skal bidra til å følgje opp FNs berekraftsmål retta mot transportsektoren gjennom oppfølgingar av NTP-måla der hovudmålet er eit effektivt, miljøvennleg og trygt transportsystem i 2050. Under er det fem likestilte mål;

- Meir for pengane
- Effektiv bruk av ny teknologi
- Bidra til oppfylling av Noregs klima- og miljømål
- Nullvisjon for drepne og hardt skadde og enklare reisekvardag
- Auka konkurranse for næringslivet

Vi uttalar oss på vegne av staten som forvaltar av riksveg og etaten sine egne kulturminne, og som statleg fagmynde med sektoransvar innanfor vegtransport. Vårt sektoransvar for vegnettet inneber eit overordna ansvar for at trafikktryggleik, klima- og miljøomsyn, og heilskapleg bypolitikk blir ivareteke i alle planforslag som vedkjem samferdsel. Gjennom vårt sektoransvar skal vi bidra til samarbeid mellom aktuelle myndigheiter, næringsliv og innbyggjarane med mål om ei berekraftig utvikling.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Fylkeshuset. Julsundvegen 9, 3. etg.
6412 MOLDE

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

Vår vurdering

Avgrensinga til verneområdet vil ikkje røyre ved eksisterande vegnett, og synes heller ikkje vere til hinder for dei anbefalte konseptane i KVV for rv. 658. Dersom ein ved seinare planlegging likevel finn det aktuelt å legge vegfyllingar/konstruksjonar ut i sjø som rører ved vernesona, legg vi til grunn at offentleg vegnett er å sjå på som ei vesentleg samfunnsinteresse, jf. verneforskrifta sin § 6, og at forvaltningsstyresmakta då kan gjeve ein dispensasjon.

Transportforvaltning midt
Med helsing

Linda Heimen
seksjonssjef

Vidar Neraas
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne signaturar.

Kopi
MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE, Postboks 2500, 6404 MOLDE

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal.
sfmrpost@statsforvalteren.no

Kontaktperson:
Bjarne Otnes
Bjane.otnes@statsforvalteren.no

Deres ref:
2018/3234

Vår ref:
24/01516

Bergen, 11/11/2024

Høring av forslag til vern av Giske marine verneområde.

Viser til brev fra Statsforvaltaren i Møre og Romsdal datert 20/08/2024 (ref 2018/3234)
Vedlagt oversendes høringsrapport fra Havforskningsinstituttet.

Vennlig hilsen

Geir Huse
Forskningsdirektør

Even Moland
Programleder

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift. Innholdet er godkjent faglig gjennom prosess for rådgivning

HØRING AV FORSLAG TIL VERN AV GISKE MARINE VERNEOMRÅDE.

Vivian Husa, Alf Ring Kleiven og Henning Steen

Havforskningsinstituttet
2024

HØRINGSUTTAELSE – Forslag til forskrift om vern, Giske marine verneområde.

Vi viser til brev av 20.08.2024 hvor Statsforvalteren i Møre og Romsdal ber om innspill i forbindelse med forslag til vern av Giske marine verneområde. Det foreslåtte området er et grunt kystområde som særlig preges av velutviklet stortareskog. Området overlapper med flere eksisterende verneområder og Ramsar områder som er viktige for sjøfugl.

Havforskningsinstituttet mener det er gode forskningsfaglige argumenter for å opprette et marint verneområde her. Havforskningsinstituttet har følgende merknader til forslaget til forskrift for vern i Giske marine verneområde.

Bakgrunn

Havforskningsinstituttet deltok i arbeidet med forslaget til nasjonal marin verneplan. I dette arbeidet ble det vektlagt å ta vare på et representativt utvalg av marin natur for fremtiden. Ikke bare verne for å bevare, men også verne for å ha relativt upåvirkede områder som kan brukes som referanse for forskning og overvåkning. Relativt upåvirkede områder som referanser er viktigere enn noensinne, ikke minst siden den menneskelige påvirkningen stadig øker både i havet og langs kysten, men også siden vi forventer globale endringer i havklima og havkjemi.

Det har de siste ti-årene tilkommet svært mye ny kunnskap om hva slags reguleringer som må til for å oppnå effektiv bevaring av økosystemet i marine verneområder. På generelt grunnlag er det en tydelig sammenheng mellom hvor strenge restriksjoner et verneområde har, spesielt på fiskeri, og hva man kan forvente av effekter på naturmangfoldet (Horta e Costa et al. 2016, Grorud-Colvert et al. 2021).

HI sin evaluering av regulering av fiske i verneområdet

Basert på reguleringsbasert klassifiseringssystem for marine verneområder (Horta e Costa et al. 2016) har Havforskningsinstituttet evaluert de foreslåtte reguleringene i Giske marine verneområde (se Kleiven et al. 2024 for metode for norske forhold). Evalueringen baserer seg på internasjonal forskning på effekter av marine verneområder og vurderer hvor mange fiskeredskap som er tillatt i verneområdet, påvirkningseffekten fra de ulike fiskeredskapene, effekter av andre aktiviteter (e.g. utnyttelse av havbunn, akvakultur) og tilgang, ankring og båttaktivitet. Blant de foreslåtte tiltakene i verneområdet kan forbud mot taretråling og forbud mot fiskeredskap som slepes langs bunnen forventes å ha en særlig positiv effekt på biodiversiteten i økosystemet. Taretråling er ikke inkludert i denne evalueringen, men vil da eventuelt komme som et tillegg til andre påvirkninger. Evalueringen viser at det basert på foreslåtte forskrift vil være tillatt med 17 kommersielle fiskeredskapstyper og 10 for fritidsfiske (tabell 1). Snurrevad vil være det fiskeredskapet som har høyest påvirkning på økosystemet. Et konservativt estimat på antall kommersielle fiskeredskap (utelukker redskap som er tillatt, men som i praksis ikke er forventet brukt i området; strandnot, pelagisk line, kastenett, håndplukking i tidevannssonen og undervannsjakt) gir 11 redskapstyper. Totalt er det tillatt å bruke (kommersielt og fritidsfiske kombinert) 27 fiskeredskapstyper i Giske marine verneområde og 21 hvis vi baserer oss på hva vi kan forvente i praksis (konservativt estimat). Med såpass mange fiskeredskapstyper i bruk (mer enn 20) evalueres ikke andre påvirkninger, da fiske er forventet å dominere påvirkningene.

- Det foreslåtte verneområdet kan defineres som «uregulert ekstraksjon» og bli klassifisert som «ubeskyttet» og ikke kompatibelt med marint vern.
- Basert på beste tilgjengelig forskning på marint vern er det ikke grunnlag for å kunne forvente at de foreslåtte reguleringene i Giske marine verneområde vil ha særlig positive effekter på økosystemet.
- Klassifiseringen er koblet opp mot de ulike kategoriene i IUCN (se Day et al. 2019) og det bør reises spørsmål om det foreslåtte Giske marine verneområde kan medregnes i det globale målet med å oppnå 30% marint vern innen 2030.
- Internasjonal forskning på marint vern viser at det er nødvendig å innføre strengt eller fullt vern mot menneskelige aktiviteter, inklusive fiske, for å oppnå positivt utbytte av innsatsen med å opprette et marint verneområde (se for eksempel Grorud-Colvert et al. 2021 for hvilke tiltak som må gjennomføres i et marint verneområde for å oppnå god vernestatus). Det bør derfor vurderes om Giske marine verneområde bør deles

opp i soner med varierende grader av vern/restriksjoner og at fiskeredskapene med høyest økologisk fotavtrykk ikke bør benyttes i det marine verneområdet.

Tabell 1: Evaluering av foreslåtte tiltak i Giske marine verneområde gjennom reguleringsbasert klassifiseringsverktøy basert på Horta & Costa (2016). Tall (1) indikerer at en type fiskeredskap er lovlig og 0 at det ikke er lovlig. Grå kolonner med hvite tall indikerer fiskeredskap som er lovlig, men som i praksis ikke er forventet brukt i området. Påvirkning er hvor stor grad av påvirkning de gitte fiskeredskapet har på økosystemet, der 9 er høyest påvirkning. NB: Vi tar forbehold om feil i evalueringen på redskap tillatt og mottar gjerne innspill på korrigeringer.

	Type fiskeredskap/metode	Påvirkning	Giske MPA
Yrkesfiske	Snurrevad (bunn)	9	1
	Trål (bunn)	9	0
	Strandnot	8	1
	Trollgarn	8	1
	Skjellskrape	7	0
	Fisketeine	6	1
	Kilenot	6	1
	Fiskegarn	6	1
	Driftgarn	5	1
	Snørefiske	5	1
	Line (bunn)	5	1
	Snurpenot (pelagisk)	5	1
	Trål (pelagisk)	5	1
	Line (pelagisk)	4	1
	Teine (hummer/krabbe/sjøkreps/reke)	4	1
	Kastenett	3	1
	Håndplukking i tidevanssonen	3	1
	Undervannsjakt	3	1
Fritidsfiske	Trollgarn	8	1
	Fisketeine	6	1
	Fiskegarn	6	1
	Snørefiske	5	1
	Line (bunn)	5	1
	Line (pelagisk)	4	1
	Teine (hummer/krabbe/reke/sjøkreps)	4	1
	Kastenett	3	1
	Håndplukking i tidevanssonen	3	1
	Undervannsjakt	3	1
Sum antall redskap (reguleringsbasert)			26
Sum antall redskap (praksis)			21
Høyeste påvirkning redskap			9
Soneklassifisering (praksis)			8

Havforskningsinstituttet overvåker tilstanden i tareskogene langs kysten av Møre og Romsdal med regelmessig rapportering og rådgivning til forvaltning om tarehøsting (Steen & Kartveit 2024). Resultater fra overvåkingen viser at tarevegetasjonen generelt restitueres innenfor den praktiserte femårs høstesyklusen, mens restitusjonen av taresamfunnenes biologiske mangfold knyttet til begroingsorganismer (epifytter) og alderssammensetning krever mer enn fem år. I tillegg vil den høstepåvirkede tarevegetasjonen være redusert gjennom mesteparten av restitusjonsperioden. Havforskningsinstituttet har i tidligere høringsinnspill og rapporter foreslått alternative forvaltningsstrategier for tare som kombinerer høstearealer med arealer der tareskogen får utvikle klimakssamfunn (jfr åkerdrift og urskog). Et arealbasert vern anses derfor som et egnet virkemiddel som vil kunne bidra til å sikre bevaringen av tareurskogsområder. Selv om tidligere studier tyder på at høsteuttaket av tare på dagens nivå er moderat i forhold til modellberegnete tareforekomster vil dette kunne endre seg dersom høsteuttaket i framtiden skulle øke eller tareskogenes restitusjonsevne svekkes for eksempel som en følge av økende sjøtemperaturer. Bevaring av urørte tareskogsområder med full økosystemfunksjonalitet vil derfor være viktig. Fisk er imidlertid en viktig del av tareøkosystemene og dersom områdene ikke også vernes for påvirkning fra fiskeri som for eksempel snurrevad, kan ikke forslaget anses som noe helhetlig vern for tareskogene og deres økosystemfunksjonalitet.

- I et verneområde som spesielt er utvalgt på grunn av sin rike tareskog og der et formål er at vegetasjon skal vernes, bør ideelt sett taretråling ikke foregå.
- I forslag til forskrift om vern er det skissert to ulike alternativ for områder der tarehøsting skal være forbudt. Slik forskriften foreslått nå vil alternativ A være å foretrekke, siden forbudssonen mot taretråling er størst i dette alternativet.

Kilder:

Day, J., Dudley, N., Hockings, M., Holmes, G., Laffoley, D., Stolton, S., Wells, S., et al. 2019. Guidelines for applying the IUCN protected area management categories to marine protected areas. IUCN. Best practice protected area guidelines NO. 19. pp. 36 <https://iucn.org/content/guidelines-applying-iucn-protected-area-management-categories-marine-protected-areas>

Grorud-Colvert et al. 2021. The MPA Guide: A framework to achieve global goals for the ocean. Science 373(6560). <https://doi.org/10.1126/science.abf0861>

Horta e Costa, B., Claudet, J., Franco, G., Erzini, K., Caro, A., and Gonçalves, E. J. 2016a. A regulation-based classification system for Marine Protected Areas (MPAs). Marine Policy, 72: 192–198. Elsevier. <https://doi.org/10.1016/j.marpol.2016.06.021>

Kleiven, A.R., Thorbjørnsen, S.H., van der Meeren, G., Freitas, C., Naustvoll, L.-J., Moland, E., Norderhaug, K.M., Falkenhaus, T., Reamon, M., Hagestad, S., Eckbo, N. 2024. Raet nasjonalpark – kunnskap og råd for bevaring av marint naturmangfold. Rapport fra Havforskningen 38-2024. <https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2024-38>

Steen, H, Kartveit, K.H. 2024. 2024. Tilstandsvurdering av høstefelt for stortare i Møre og Romsdal og Trøndelag i 2024. Rapport fra Havforskningen 40-2024. <https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2024-40>.

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal
Postboks 2520
6404 Molde

Svar på høyring – Giske marine verneområde

NTNU Vitenskapsmuseet støttar forslaget til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal om å opprette Giske marine verneområde. Vi støttar alternativet til forslaget 1 slik det er beskrevet og vist i kart.

Forslaget er godt beskrevet og gjort greie for på en god måte gjennom skildringer av området og dei verdiane som blir ønskte bevart og forvalta som verneområde. Vi støttar skildringa av området som ein av få langs norskekysten med samansette grunnvassområde med variert natur. Det har dermed ein nasjonal verdi. Vi meiner derimot at vernet blir utholdt når det blir teke inn unntak slik det er foreslått i utkast til verneforskrift som er i strid med verneformålet. Det må gjerast endringar i forslaget til verneforskrift for at område skal ha eit reelt vern, i tråd med det foreslåtte verneformålet.

Kva meiner vi med vern?

Statsforvaltaren har gjort ein god jobb med å beskrive naturtypene og variasjonar i verneplanomtalen. Betrakningane om naturen og eigenskapane til området er presentert godt, og det blir vist til større detaljar i underliggjande undersøkingar og kartleggingar. Dette blir halde saman med grunnlaget frå marin verneplan frå 2003-2004 og skildringane frå Miljødirektoratet (DN-handbok 19-2007). Dette munnar ut i ein intensjon med vernet, meir spesifikt formulert i forslag til verneforskriftas §1.

Korleis skal vi ha eit operasjonelt vern for at vernet skal ha ei hensikt og verke etter formålet? Internasjonal og nasjonal forskning viser at eit verneområde må ha restriktive verkemiddel for å oppnå eit faktisk vern. Noreg er medlem av den internasjonale naturvernunionen (IUCN) som beskriv ulike klassar av vern frå svak til sterkt. Marine verneområde blir klassifiserte og blir rapporterte etter desse kategoriane frå Noreg til FNs organ. I marine verneområde oppretta så langt blir det feila då klassifiseringa Noreg rapporterer ikkje blir godkjend, fordi det er for mange unntak og for svakt vern av områda. Havforskingsinstituttet har nyleg gitt ut ein rapport om Raet nasjonalpark der marine verneområde og marin bevaring er beskrivne, med støtte i internasjonal og nasjonal forskning (Kleiven m.fl. 2024. Raet nasjonalpark. [Rapport frå havforskinga 2024-38](#)), sjå spesielt kapittel 6.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	postmottak@museum.ntnu.no	Erlings Skakkesgate 47 B	+47 73592280	Torkild Bakken
Norway	www.ntnu.no/inh			torkild.bakken@ntnu.no

Adresser korrespondanse til saksbehandlende enhet. Husk å oppgi referanse.

Vi meiner det må tenkjast annleis enn vi har gjort tidlegare når det blir oppretta marine verneområde etter Naturmangfaldlova §39. Vi har meir og betre kunnskap om vern i dag enn det som låg til grunn då dei tidlege verneområda vart oppretta. Forslaget om Giske marine verneområde er foreslått med ein tekst der verneforskrifta følgjer ein mal for forskrift vi kjenner igjen frå etablerte verneområde. Her ligg det ei utfordring at opplista unntak i §4 er i strid med formålet med vernet gitt i §1. Spesielt gjeld unntak som omfattar fiske, og her taretråling, §4 bokstav c). Vi meiner dette er i direkte strid med formålet for vernet. Når det i §1 blir sagt: «*Dei marine naturkvalitetane er også grunnlag for viktige funksjonsområde for m.a. sjøfugl, ender og vadarar. Det er ei målsetjing å behalde verneverdiane utan større grad av ytre påverknad*» må forskrifta i sin heilskap støtte nettopp det. Det står i kapittel 3.4 og 4.2 om verna og §3 at botntråling vil vere forbode. Vi kan ikkje sjå at det er nemnt i §3, noko det burde.

Unntaket med fiske etter Havressurslova peikar tilbake til Naturmangfaldlova §39, gjengitt i kapittel 1.2 i verneplanomtalen. Dei to siste setningane i paragrafen gir alle fullmakter til Havressurslova. Men det står noko anna i avsnittet over desse to setningane, §39 seier mot seg sjølv. Det er ei rekkje reiskapstypar som utøver til dels stor påverknad på habitat, t.d. trål som går langs botnen, og vil dermed vere i konflikt med «*I eit verneområde i sjø må ingen gjere noko som ringast verneverdiane angitt i verneformålet*» som lovteksten seier. Omtalte rapport frå Havforskningsinstituttet (Kleiven m.fl.) omtalar dette og ser på korleis fiske utan restriksjonar diskvalifiserer verneområde frå å ha vern med effekt. Dei blir sett på som papirparkar – eit verneområde på papiret som ikkje gir eit reelt vern etter hensikt og skildring. Vi oppmodar Statsforvaltaren til å be Miljødirektoratet om å arbeide for ei endring i Naturmangfaldlovas §39.

Viss Noreg skal fylle forpliktingane sine til den internasjonale biomangfaldskonvensjonen og Kunmin-Montreal-avtalen om å ta vare på og restaurere marine område, må vi ha verneområde med sterkare grad av vern enn det vi har i dag. Forslaget om Giske gir ei slik moglegheit.

Verneplanomtalen beskriv forholdet til andre verneområde i kapittel 3.2. Merknaden om at nokon av desse ikkje er moderne er viktig, og kan følgjast opp. Giske marine verneområde vil bidra til å styrkje næringsområde for t.d. sjøfugl der eksisterande verneområde kan ha vore oppretta for å vareta hekkeområde, men ikkje næringsområde. Det blir gitt gode argument for kvifor det føreslåtte marine verneområdet ikkje skal overlappe med eksisterande. Her kan det vere av interesse å lese rapport frå NTNU Vitskapsmuseet om «Andre Effektive Arealbaserte Bevaringstiltak» (OECM – Other Effective Area-based Conservation Measures) Dunshea mfl. 2024 ([lenkje til PDF](#)).

Kommentarar til påverknad

Eksisterande fiske og fiskeområde er beskrivne i kapittel 2.4.2. Forskriftstekst og forvaltningsplan (§8) må ta høgde for at fiske kan endre seg over tid.

Verneplanomtalen beskriv taretråling i området som omfattande (2.5.3). Skildringa av korleis Rådgivende utvalg for marine verneområde i 2003 meinte det burde vere referanseområde **for** taretråling **inne** i verneområdet verkar i dag merkeleg. Med kunnskapen vi har om vern og

bevaringsområde no må dette gjerast på ein annan måte. Vi viser til den generelle skildringa om vern over. Føremålet med Giske marine verneområde er tydeleg på at samanhengande område med urørt natur skal bevarast. Statsforvaltaren er eksemplarisk i si vurdering av at taretråling må forbydast fordi det skal vere naturlege økosystem som blir bevarte for kommande generasjonar. Argumenta om ei naturleg restaurering av område som blir tråla no til naturlege klimakssamfunn er gode, og støttar seg på faglege grunnlag. Ideelt sett burde taretråling vore forboden i heile det føreslåtte området. Vi erkjenner likevel at det kan vere aktuelt at store verneområde blir delte inn i soner med ulik grad av restriksjonar. Til dette støttar vi oss på internasjonal forskning, slik det er beskrive i HI-rapporten til Kleiven m.fl. Det er viktig at soner blir planlagde og blir etablerte på eit fagleg grunnlag. Her må ei vurdering av om Giske er stort nok vere med. På det grunnlaget støttar vi Statsforvaltarens forslag til alternativ 1, som gir eit størst samanhengande område med tareskog som har forbod mot taretråling.

Forvaltningsstyresmakt

Vi meiner forvaltningsstyresmakta må liggje til Statsforvaltaren, då det er Statsforvaltaren som sit med fagleg kompetanse i vernesaker etter Naturmangfaldlova. Dei har betre grunnlag for å vurdere område under eitt og gjere regionale vurderingar. I dette grensar området til Ramsarområder, som styrkjer argumenta for at forvaltningsansvaret blir gitt til Statsforvaltaren.

Kommentarar - forslag til verneforskrift

Vi ønskjer å peike på nokon delar av forslaget til tekst for verneforskrift.

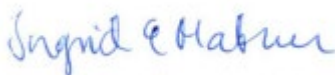
1. §1 verneformålet. Kleiven m.fl. (sjå over) skriv om verneformålet generelt for mange verneområde er svakt formulerte og lite eigna som verktøy for å oppnå formålet. Det kan vere verd å sjå på dette, spesielt denne: «...*Det er ei målsetjing å behalde verneverdiane...*». Vi vil oppmode til å leggje ambisjonen høgare og si at *verneverdiane skal*.
2. §3 sjå kommentaren over om omtale i kapittel 3.4 at botntråling vil vere forbode. Dette er ikkje spesifisert i tekst, og må spesifiserast då det kan møte motsett tolking i §4 bokstav c).
3. §4 bokstav c) punkt 1 og 2. Vi meiner det ikkje er god pedagogikk å liste opp unntak til unntaket. Det gjer det vanskeleg å forstå teksten, og ber om at dette blir beskrive på ein annan måte.
4. §4 bokstav d). Med skjell går vi ut frå at det berre meiner muslingar (Bivalvia). Det blir ikkje sagt noko om omfang eller tilgang til dette. Viss eit omfang blir stort vil det ha noko å seie for funksjonen og funksjonsområdet til økosystema for mellom anna fugl, slik det er beskrive i §1. Bokstav d) kan takast ut slik at skjell også blir omfatta av forbodet i §3.
5. §4 bokstav h) jakt og fangst i samsvar med andre lover og forskrifter. Dette er vanleg i norske verneområde. Er det rimeleg å tillate jakt på sel og sjøfugl i eit verneområde der økosystemfunksjonen er ein del av verneformålet? I kapittel 3.2 blir dette omtalt, men det blir gitt inntrykk av at punktet må vere med. Er dette gjennomtenkt mot §3 bokstav b)? Bestanden av

sjøfugl generelt er dårleg, er også eit moment. Vi vil utfordre Statsforvaltaren til å tenkje nytt om jakt på sel og sjøfugl i Giske marine verneområde.

Oppsummering

NTNU Vitenskapsmuseet støttar Statsforvaltaren sitt forslaget til tilråding for Giske marine verneområde. Tilrådinga er godt grunngitt og gjer grundig reie for område med forbod mot taretråling i verneområdet. Vi støttar forslaget til alternativet 1 som gir det største samanhengande området med tareskog. Dette ville vi sett var gitt som forbod for heile verneområdet. Vi problematiserer nokre prinsipp om kva som er reelt vern. Som Statsforvaltaren skriv i samanfatninga si utgjør dagens taretråling svært liten regional del, og det vil vere lett å erstatte tapt del andre stader i regionen. Dynamikken i ein urørt tareskog har stor verdi for naturen omkring, og har ein særskild verdi for tilgrensande Ramsarområder.

Med helsing

Ingrid Ertshus Mathisen
Instituttleder

Torkild Bakken
fyrsteamanuensis

Innspill til høring om Giske marine verneområde

IFF N&H Norway AS setter pris på muligheten til å delta i høringsprosessen vedrørende forslaget om etablering av Giske marine verneområde. Vi høster stortare for produksjon av alginat som blant annet kan brukes i livsnødvendig medisin, i mange typer mat, innen biomedisin – og som har stort potensiale innenfor bionedbrytbar plast og andre produkter innenfor det grønne skiftet. Som en av de største aktørene på feltet er vi opptatt av at all vår virksomhet er befestet i miljøhensyn og basert på lokale interesser. Å beskytte havmiljøet vi opererer i på best mulig måte er derfor blant våre høyest prioriterte områder.

IFF og tidligere eiere har høstet stortare langs kysten av Norge i over 60 år. Havforskningsinstituttet har slått fast at denne høstingen er bærekraftig og at inngrepet tarehøsting er en reversibel påvirkning på det marine miljøet. Fiskeridirektoratet beskriver reguleringen av tarehøsting som et mønsterbruk i god forvaltning.

Marint vern skal etter naturmangfoldloven bidra til at et utvalg av representative, særegne, sårbare eller trua marine undersjøiske naturtyper og naturtyper langs kysten skal bli ivaretatt for framtiden. Statsforvalteren i Møre og Romsdal har valgt å engasjere Tromsø-baserte Akvaplan-niva til å oppsummere kjent kunnskap i en rapport. Det er viktig å påpeke at ingen representanter fra Akvaplan-niva har utført biologiske eller geologiske undersøkelser i området som ønskes vernet. Akvaplan-niva har heller ikke undersøkt hvor mange lignende «spesielle» områder som fins langs Norskekysten. Akvaplan-niva har dermed en svært liten mulighet til å uttale som områdets egnethet som verneområde.

IFF er inneforstått med behov for vern av ulike verdier og vi har et aktivt forhold til de opprettede verneområdene fra Rogaland til Nordland. Det er per nå over 100 områder hvor det er et helårlig vern mot tarehøsting i vårt operasjonsområde. Vi er dermed av den oppfatning at vern av stortarebiotopen er godt dekket. I Stortingsmelding 29 (2020-2021) «Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene», er det vist til at Stortingets vedtak i 2021 har bedt regjeringen å oppfylle målet om 10 % (30 %?) vern av kyst- og havområde innen 2030. Dette kan utmerket gjennomføres uten at det innføres høsteforbud mot tarehøsting i marint vern for Giske.

Verneverdier:

Utvalget konkluderer med at dette området representerer et av de få stedene i Sør-Norge som har store grunne arealer, selv om det finnes flere slike områder i Rogaland og på flere steder i det tidligere Sogn og Fjordane fylke. I høringsdokumentet fremgår det at denne naturtypen er vanlig i denne landsdelen, og i Trøndelag fylke finnes tilsvarende områder rundt Smøla, Sula og Froan.

Etter 50 års tarehøsting observerer Rådgivende utvalg at det er godt utviklet tareskog i høstefeltene som ligger innenfor området for dette verneforslaget.

Havforskningsinstituttets årlige tilstandsvurdering av høstefelt bekrefter at tareskogen er godt utviklet, og det er ikke registrert forskjeller for stortare i høstefelt i det foreslåtte verneområdet sammenlignet med stortare fra nærliggende referanseområder (2024).

Rådgivende utvalg erkjenner selv at den marine faunaen ikke er godt undersøkt. Dette representerer en svakhet ved verneforslaget, og man kan konkludere med at dette burde vært adressert på dette stadiet i verneprosessen.

Begrepet "spesiell" benyttes hyppig i både verneplanomtalen og i forslaget fra Rådgivende Utvalg, og i oppsummeringen knyttes verneverdiene til spesielle geologiske og hydrodynamiske forhold. Samtidig nevnes det i verneplanomtalen at området har skjellsand og andre typer løsmasser og berggrunn. Skjellsand er imidlertid ikke unikt for noen deler av kysten. Videre står det i verneplanomtalen:

«For andre typer løsmasser og berggrunn legger vi ut fra NGUs berggrunnskart for landarealene i området til grunn at det ikke er knyttet spesielle kvaliteter og ressurser til området (gneis og kvartære avsetninger).»

Dette indikere at de geologiske forholdene ikke er «spesielle» som hevdet.

Et annet eksempel på bruken av "spesiell" er i oppsummeringen av arter, hvor overskriften er "Spesielle arter". De første artene som nevnes er fjæremark og sandmusling. Disse er imidlertid helt vanlige arter langs hele kysten, noe som tyder på at bruken av "spesiell" er overdrevet.

3.31 Behov for restriksjoner

I verneplanomtalen refererer Statsforvalteren til Rådgivende utvalgs forslag om at området kan fungere som et referanseområde for sammenligning av høstede og ikke-høstede områder. Videre nevnes det i verneplanomtalen at arbeidsgruppen for ny høsteforskrift for Møre og Romsdal i 2014 foreslo et lignende verneområde. Dette forslaget ble vurdert av Fiskeridirektoratet og avgrenset til et mindre område ved Erkna.

Under arbeidet med ny høsteforskrift for dette området i 2019, ble forslaget fremmet på nytt. Da representanten fra Havforskningsinstituttet påpekte at det ikke var behov for flere referanseområder, ble forslaget trukket. Under arbeidet med ny høsteforskrift for Møre og Romsdal og Trøndelag i 2024, var ikke referanseområde engang et tema.

Videre i verneplanomtalen bemerker Statsforvalteren at det høstes mest stortare fra de tarerike områdene av høstefeltene. Havforskningsinstituttet mener at tarerike områder tåler høstingen bedre enn tarefattige områder, og dermed høster vi i tråd med deres anbefalinger. For eksempel anbefalte ikke Havforskningsinstituttet å åpne de østlige, områdene i søndre del av Nordland, men anbefalte å åpne de vestlige, tarerike områdene for tarehøsting. Statsforvalterens synspunkter om hvor det bør høstes stortare, er dermed ikke helt i tråd med Havforskningsinstituttets anbefalinger og vitenskapelige innsikt.

Verneforslaget som inneholder to alternative forslag til vern mot tarehøsting, verner begge de mest tarerike områdene. Som tidligere nevnt har Statsforvalteren i Møre og Romsdal engasjert Akvaplan-niva til å oppsummere kjent kunnskap for området, og Akvaplan-niva har foreslått to alternative verneområder, delt i et sørlig og et nordlig område, delt øst-vest. Til dette forslaget skriver Statsforvalteren:

"Ettersom konsekvensene av Akvaplan-nivas to alternativer for tarenæringen er omtrent like, velger vi å se bort fra dette alternativet."

Det oppstår da et spørsmål om hvordan Statsforvalteren i Møre og Romsdal ønsker å forholde seg til de faglige rådene fra Havforskningsinstituttet og Akvaplan-niva.

4.1 Verknader for naturmiljø

I det foreliggende forslaget blir det ikke tatt hensyn til at all stortare naturlig utsettes for stormhøsting og hvor individuell tareplante i gjennomsnitt vil bli revet løs hvert 6. til 7. år. Det er viktig å understreke at stormhøsting er en integrert del av stortarens livssyklus.

4.2 Verknader for fiskeri

Havforskningsinstituttet har i flere rapporter vist at dagens frekvens og uttak av stortare er bærekraftig og ikke har noen signifikant effekt på bestanden av ulike fiske- eller krepsdyrarter. Videre viser Havforskningsinstituttets forskning i Nordland at torsk i juvenile stadier hadde signifikant bedre tilvekst i høstede områder sammenlignet med områder uten tarehøsting. I samme studie ble det observert at krabbebestanden økte og veksten var høyere i høstede områder sammenlignet med områder uten tarehøsting (Tareundersøkelser i Nordland 2018). Statsforvalteren skriver selv i høringsnotatet (s. 23) at det ikke er registrert gytefelt eller oppvekstområder for kommersielle arter innenfor område som er aktuelt for marint vern. Selv om det er fisk av ulike slag innenfor området, er det ikke viktige områder for noen av de kommersielle artene og ergo er det ikke viktige områder for fiskerinæringen.

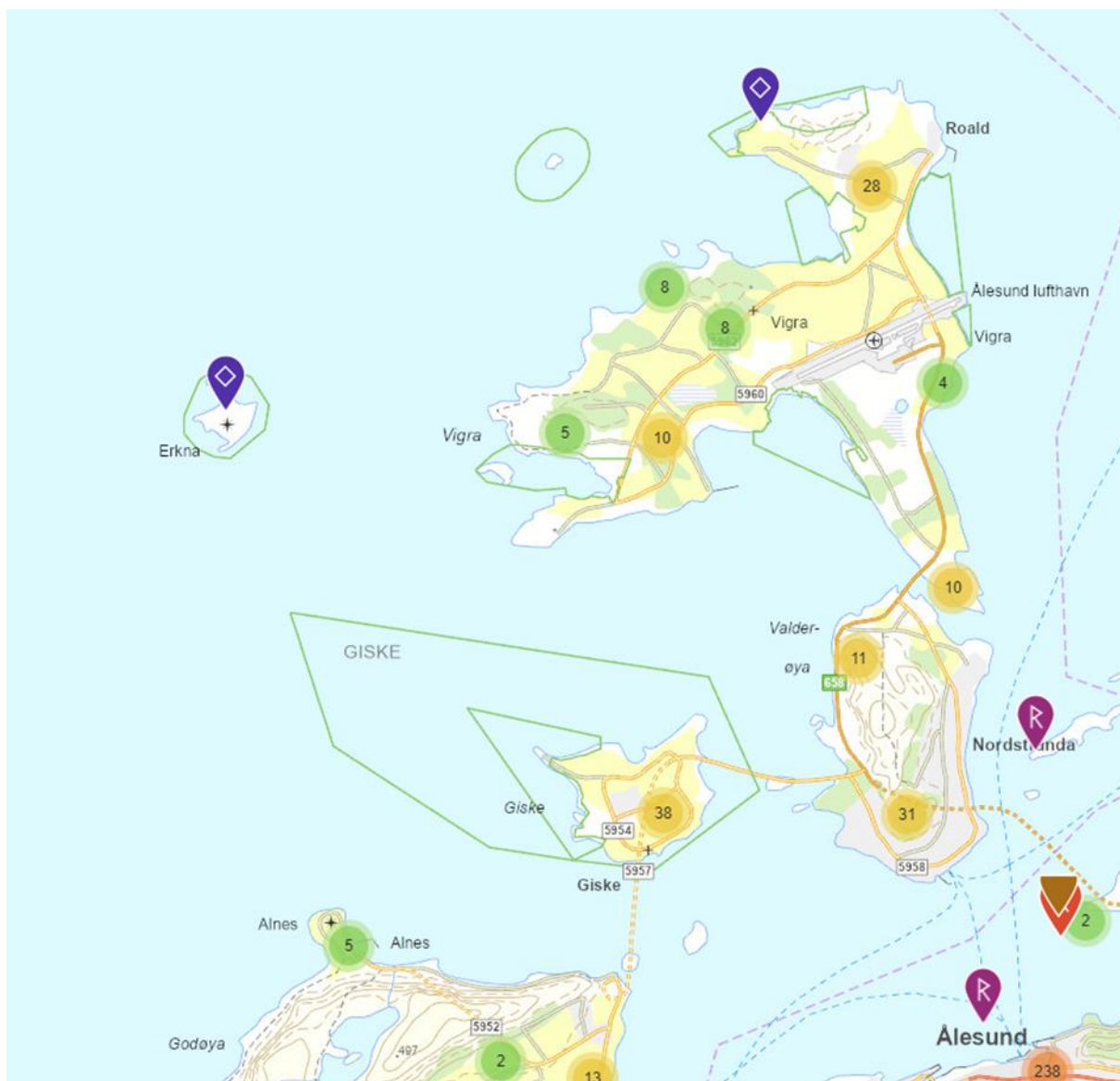
4.3 Verknader for kulturmiljø

Statsforvalteren legger til grunn at et vern vil være positivt for kulturmiljø, selv om det ikke er noen kjente vrak i verneområde.

I høringsdokumentet skrives det følgende:

- *Vern av nautrmiljøet vil bidra til at også kulturminne på botnen innanfor det marine verneområdet får ei sterkare sikring mot skade som følgje av ulike tekniske inngrep. Skadepotensialet som følgje av taretråling vil bli mindre innanfor sona med taretrålingsforbod.*

Argumentet synes å mangle relevans, ettersom det ikke er påvist noen kulturminner innenfor det foreslåtte verneområdet. Dette bekreftes ved søk i databasen for kulturminner, www.kulturminnesok.no, som illustrert i utklippet nedenfor.

Nederst til høyre i utklippet vises en lilla markering med hvit R, og det er skipsvraket Rimage fra 1900 tallet. Den er ikke vernet (www.kulturminnesok.no).

4.4 Verknader for friluftsliv

I sin vurdering, fremhever Statsforvalteren at fravær av tarehøsting vil kunne føre til forbedrede fiskerier og ha positive effekter på friluftslivet, inkludert sportsdykking. Det er imidlertid viktig å bemerke at naturlig stormhøsting vil fortsette å påvirke stortarebestanden ved å fjerne planter i klimaksfasen. Dermed vil områdene store deler av tiden bestå av stortare som ikke er i denne fasen.

4.5 Verknader for utnytting av tareressursane

I verneplanomtalen punkt 4.5 gir Statsforvalteren i Møre og Romsdal en oppsummering av det antatte omfanget av påvirkning for vår næring ved dette verneforslaget. Det estimeres at næringen kan miste tilgangen til 3-4 % av arealer med stortare i fylket. I denne sammenheng er det viktig å henvise til rapporten "Biomassemodell for stortare" utført av Havforskningsinstituttet, som indikerer at 94 % av stortarebiomassen forblir urørt av tarehøsting.

Videre beskriver Statsforvalteren et gjennomsnittlig årlig uttak på ca 40 000 tonn stortare per år i den siste 10 års perioden for Møre og Romsdal fylke. Dette tar ikke hensyn til endringer i organiseringen av høstefeltene som har resultert i et lavere høstekvantum. Statsforvalterens anslag for årlig tap er estimert til henholdsvis 1482 tonn og 1217 tonn for Alternativ 1 og Alternativ 2. Våre egne beregninger viser imidlertid et betydelig høyere tall. For Alternativ 1 mister vi all høsting i høstefelt 259E, 260A, 261B og deler av 262C, noe som utgjør et høstetap på 17 500 tonn. Årlig tap vil da bli $17\,500 / 5 = 3\,500$ tonn per år.

Alternativ 2 er ikke så mye bedre, siden høstefelt 259E og 260A samlet sett står for over 13 500 tonn samlet sett, og også her vil høstetapet være nær 20 % i enkeltår.

Det er også nevnt et behov for vern for å sikre mot fremtidige eventuelle forbedringer av høsteteknologi og mulig økt uttak av stortare fra høstefeltene. Tarenæringen har benyttet samme høsteteknologi siden midten av 70-tallet, selv om det forsøkes stadig å utvikle ny teknologi.

Når det foreslås stortareoppdrett som en potensiell løsning for råstoffmangel, er det viktig å påpeke at det er flere utfordringer knyttet til dette. Utfordringene med stortaredyrking er at det tar stortare 4 år før den kan høstes og den trenger et fast substrat i et område med bølger. Til sammenligning vil sukkertare høstes etter 3 måneder og kan dyrkes på tau. Videre så er det uforståelig for oss å bruke energi, materialer og andre sjøområder for å dyrke en råvare, som naturen produserer naturlig med et stort overskudd.

4.6 Verknader for akvakultur

Området som ønskes vernet er i utgangspunktet uaktuelle som oppdrettslokaliteter. Lokalitetene er for grunne for tradisjonelle merder og det er trolig ingen former for oppdrett som er aktuelle i fremtiden, foruten sukkertaredyrking. Så her vi sjeldent enig med Statsforvalter om at et vern har svært små negative virkninger.

4.8 Verknader for reiseliv

Statsforvalteren antyder at redusert tarehøsting kan forbedre fiskeriene og ha positive effekter på reiselivsnæringen, inkludert dykkerturisme. Det er imidlertid viktig å bemerke at havmiljøet er komplekst og påvirket av mange faktorer. En isolert endring som redusert tarehøsting vil ikke nødvendigvis ha de forespeilede effektene. Videre er det usikkert om en marginal økning i antall verneområder i sjø vil ha en betydelig innvirkning på turismen. Derfor er det viktig å ta hensyn til det større bildet når man vurderer potensielle effekter av verning.

5. Samla vurdering og forslag

Tarehøsting har ingen påviste bestandsnegative konsekvenser for havbunn, krepsdyr eller sjøfugl. Havforskningsinstituttet har undersøkt høstefelt for stortare gjennom flere 10-år, uten å ha funnet skade eller slitasje på havbunn, som også svekker behovet for å stenge for tarehøsting også i dette området.

Forskningen som er utført de siste 10 årene viser at tarehøsting ikke har de negative konsekvensene for natur og miljø som mange har fryktet. Dermed er det ingen vitenskapelige begrunnelser å stenge for høsting av tare i Giske marine verneområdet. Den eneste vitenskapelige grunnen måtte være hvis det var et behov for referanseområde og det kan det umulig være. Det er per dags dato over 150 områder hvor det ikke er tillatt å høste stortare langs kysten fra Rogaland til søndre del av Nordland.

Det refereres i høringsbrevet til at Norge har forpliktet seg til å verne 30 % av både sjø- og landarealene og vi mener at det henvises til Det globale Kunming-Montreal-rammeverket for naturmangfold. I første ledd fastslår avtalen følgende:

Del A. Bakgrunn

1. Naturmangfold er fundamentet for menneskers livskvalitet, en sunn planet og økonomisk velstand for alle mennesker. I tillegg til at vi er avhengige av naturmangfold for å leve et godt liv i balanse og harmoni med Moder jord, er vi avhengige av naturmangfoldet for å få mat, medisiner osv.

Norge er i en særstilling mht. i å ha tatt vare på naturen både til sjø og land, sammenlignet med resten av verden. Men i samme rammeverk gjentas flere ganger at bærekraftig uttak må sikres for fordi verdens befolkning er avhengig av å høste fra havet

til bl.a. mat og medisiner. Det er nettopp det Iff gjør, vi har høstet stortare bærekraftig i over 60 år og produsert viktige ingredienser til mat og medisiner. Dermed er den naturlige løsningen å verne område med full åpning for tarehøsting.

Statsforvalteren skriver i vurderingselement for soner med forbud mot taretråling følgende:

Vi har ikke lagt vekt på om områdene har vært høsta eller ikke, og kor intensivt det har blitt utført. Når tarehøstingen tar slutt vil tareskogene over tid utvikle seg til dynamiske klimakssamfunn med naturlig alderssammensetning på tareplantene og fullt utviklet epifyttsamfunn. Sitatslutt.

Det er akkurat som Havforskningen bestemt påstår, tarehøsting er en reversibel påvirkning og dermed er det ikke behov i denne omgangen å forby tarehøsting.

Avslutningsvis ønsker vi å påpeke den svake begrunnelsen for valg av området. Rådgivende utvalg greier ikke beskrive området som annet enn spesiell i internasjonal sammenheng og innrømmer at det er mange lignende områder i Møre og Romsdal og i Trøndelag.

Oppsummert

IFF argumenterer for at Norges forpliktelser under internasjonale avtaler om bevaring av biologisk mangfold ikke nødvendigvis betyr stopp i all næringsaktivitet, men bør balansere vernebehov med bærekraftig utnyttelse. Med solid vitenskapelig dokumentasjon i ryggen, foreslår vi en forvaltningsplan hvor tradisjonell tarehøsting fortsetter å spille en rolle i å opprettholde, og ikke minske, marine ressurser.

Oppsummeringstabell basert på data fra Havforskningsinstituttet, Fiskeridirektoratet og våre egne innspill:

Tema	Alternativ 1	Alternativ 2	Kommentar
Naturmiljø	Positiv	Mildt positiv	Tryggleik for naturverdiane ikkje blir utsett for påverknad frå tekniske inngrep og installasjonar, lokal tilførsel av forureining eller annan menneskapt påverknad. Hele området vil bli stormhøstet med jevne mellomrom, som gjør at deler av området får stortare som er i snitt et par år eldre
Fiskeri	Negativ	Mildt negativ	Forskning fra bl.a. Havforskningsinstituttet har konkludert med at tarehøsting ikke har negativ bestandseffekt på fisk eller krepsdyr. Men de har sett at torskjuvenile vokser raskere på høstefelt og at krabbe øker i antall og er større på høstefelt sammenlignet med verneområder
Kulturmiljø	Ingen	Ingen	Det er ikke registrert kulturminner i området som er foreslått til Marint vern Giske
Friluftsliv	Marginalt positivt	Mikroskopisk positivt	Som for fiskeri, ingen fordeler for fiskeriturister. Noen områder med delvis mer utviklet taresamfunn, men disse vil i snitt stormhøstets hvert 6. til 7. år i snitt og dermed benyttet tarerekruttene 5-6 år til å utvikle stor stortareskog. At noen føler at opplevingsverdiene blir opprettholdt, kan ikke være et argument i vernearbeid.
Tarehausting	Svært negativ	Svært negativt	Område som ønskes som marint vern Giske, er viktige høsteområde for vår næring spesielt i vintreperioden. Næringen har allerede utfordringer med kontinuerlig drift på anleggene i Norge. Tapet utgjør i snitt en 10 % redusert tilgang på høstbar stortare i Møre og Romsdal. Enkeltår vil tapet være nær 20 %! Videre så er det langt flere marine verneområder som også ønsker å forby tarehøsting
Akvakultur	Svært små negativ	Svært små negativ	Området som ønskes vernet er i utgangspunktet uaktuelle som oppdrettslokaliteter. Lokalitetene er for grunne for tradisjonelle merder og det er trolig ingen former for oppdrett som er aktuelle i fremtiden, foruten sukkertare dyrking.
Skjellsand/mineral	Ingen	Ingen	Ingen interesser og et begrenset potensiale
Reiseliv	Ingen	Ingen	At reiseliv skal få en "boom" ved at Møre og Romsdal går fra 30 områder som har forbudt tarehøsting til 31 områder, er for oss ufortsælig
Energiproduksjon/forsyning	Ingen	Ingen	Området er vurdert som lite aktuelt for anlegg for energiproduksjon eller forsyning
Samferdsel	Ingen	Ingen	Konfliktpotensialet for veg er vurdert som svært lavt, og det ligg til rette for nødvendige tilpassingar av verneforslaget. Verneforskrifta er tilpassa behova knytt til eksisterande og nye navigasjonsinstallasjonar og sjøkablar

Referanseliste:

- Tareundersøkelser i Nordland 2018. Havforskningsinstituttet. Krabbe side 26 og torsk side 29
- Tilstandsvurdering av høstefelt i Møre og Romsdal og Trøndelag 2024. Havforskningsinstituttet
- Bærekraftig taretråling. 2021. Havforskningsinstituttet

ⁱ Kulturminnesøk, 2024

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
2018/3234		Silje Mortensen, 951 76 726	29.10.2024

Høringssvar – forslag til vern av Giske marine verneområde

Vi viser til høring av forslag til vern av Giske marine verneområde mottatt fra Statsforvalteren i Møre og Romsdal.

Bakgrunnen for høringen er at Stortinget har bedt regjeringen om å oppfylle målet om 10 prosent vern av kyst- og havområder innen 2030. Foreslått område til marint vern er på om lag 68,4 km² og ligger vest av øyene Giske, Valderøya og Vigra i Giske kommune.

I foreslått verneområde er det registrert fiskeriaktivitet i form av snurrevadfiske etter torsk, hyse og rødspette i dyprenna mellom Erkna/Synes og innover Synesvikene. Det blir også fisket med line etter hyse, lange og brosme nordøst for Erkna.

Sør-Norges Fiskarlag har ingen innvendinger til forslaget, så lenge de tradisjonelle fiskeriene som snurrevad- og linefiske samt låssettingsplasser ikke blir berørt. Det er bra at dagens fiskeriaktivitet kan fortsette som før i tråd med gjeldende regelverk. Vi ser også positivt på at verneforslaget vil bidra til å stryke tareskogen som er et viktig leve-, føde og oppvekstområde for fisk.

Med hilsen
Sør-Norges Fiskarlag

Janita Arhaug
Daglig leder

Silje Mortensen
Rådgiver

Kopi:
Vedlegg:

Fra: Ludvig Håndlykken Strøm[ludvig.strom@62.no]
Sendt: 13.09.2024 11:46:04
Til: Otnes, Bjarne[bjarne.otnes@statsforvalteren.no]
Tittel: Re: Høyring av forslag till vern av Giske marine verneområde

Tack Bjarne! Vi stiller oss positivt til det. I grund och botten innebær det inte heller några praktiska förändringar för oss som jag tolkar det.

Från: Otnes, Bjarne <bjarne.otnes@statsforvalteren.no>

Skickat: Thursday, September 12, 2024 1:56:01 PM

Till: Ludvig Håndlykken Strøm <ludvig.strom@62.no>

Ämne: SV: Høyring av forslag till vern av Giske marine verneområde

EXTERNAL

Hei!

62 ° Nord er grunneigar på Staurneset gbnr 18/2, som vil grense til eit ev. Giske marine verneområde. Verneområdet får ikkje verknad på landareal, og verneforskrifta presiserer at sjøareal ut til marbakken/to meter djup ikkje er med i det marine verneområdet. Av praktiske årsaker følgjer grensa vist i vernekartet middel høgvatn. Vern vil heller ikkje innebere restriksjonar på ferdsel på eller i sjøen, eller i lufta. Fiske kan fortsette som før. Det som er mest aktuelt for mange er at verneforslaget vil innebere forbod mot taretråling på Giskerevet, rundt Erkna og over mot Syneset.

For reiselivet har vi i verneplanomtalen vurdert verneforslaget som positivt for reiseliv, sjå kap. 4.8. for detaljar.

Du kan lese meir om verneforslaget her:

[Marint vern - Giske | Statsforvaltaren i Møre og Romsdal \(statsforvalteren.no\)](https://statsforvalteren.no/marint-vern-giske)

Etter møtet 17.9 vil vi legge ut presentasjonen i ein artikkel same stad.

Med venleg helsing

Bjarne Otnes

seniorrådgivar

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

71 25 85 75

Telefo bjarne.otnes@statsforvalteren.no

n: https://ddec1-0-en-

E- ctp.trendmicro.com:443/wis/clicktime/v1/query?url=www.statsforvaltaren.no%2fmr&

post: umid=fe3628f0-22d9-4c4a-9e21-

Web: 61028a810567&auth=4f755e52a5499c41c5890a3e3e1b2e931c542508-e108a4ff5f1b0cff18e85633b8f077f544d77990

Fra: Ludvig Håndlykken Ström <ludvig.strom@62.no>
Sendt: onsdag 11. september 2024 09:17
Til: Otnes, Bjarne <bjarne.otnes@statsforvalteren.no>
Emne: Høyring av forslag till vern av Giske marine verneområde

Hej Bjarne,

Jag har fått melding i Altinn härrörande "Høyring av forslag till vern av Giske marine verneområde" och var intresserad i stora drag vad det rör sig om och om vi som selskap behöver göra något med det? Jag kommer tyvärr inte kunna närvara på Giske rådhus den 17e september.

Mvh

Ludvig

Ludvig Håndlykken Ström

Interim CEO | CFO

+47 477 53 081

ludvig@62.no

62.no

[Instagram](#) | [Facebook](#) | [Linkedin](#) | [Vimeo](#)

[Storfjord](#) | [Brosundet](#) | [Union Øye](#) | [Apotekergata No. 5](#) | [Sjøbua](#)

Innspill Marint vern Giske

Vi har følgende innspill til høringsbrevet som gjelder marint vern Giske

I Blindheimsundet, mellom Blindheimskaia, nausta og holmene, er det opparbeidet et hamneområde. Vernet må ikke komme i konflikt slik at vi ikke kan foreta vedlikehold på kaier og brygger som er der. Flere anker og utfar til båter og flytebrygge må jevnlig overhales/skiftes ut. Det samme gjelder også i mindre skala for naustområdet i Rørvikvågen og Blindheimsvikane.

Taretråling.

Det er mange som ser med undring at taretråling fortsatt skal være lov i det foreslått freda området. Og i det hele tatt respekt for fredningen når man må søke om løyver for å mindre inngrep for å sette ut en båt, når rett utenfor kan taretrålene herje fritt med bunntrål.

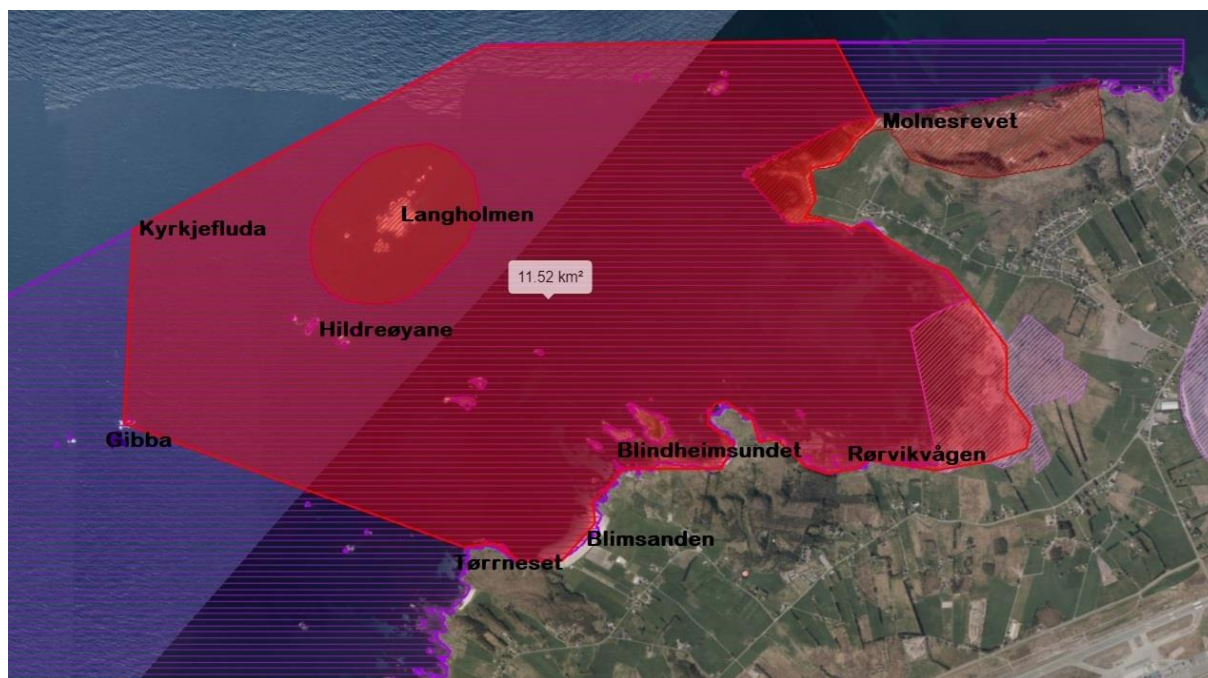
Vi undertegnede grunneier har flere teiger i fredningsområdene Rørvikvatnet, Blindheimsvikene, Rørvikvågen, Roaldsanden og Langeholmen natur/dyreliv reservat. Vi har fått restriksjoner på våre eiendommer pga de forskjellige verneområder på Vigra. Vi ønsker en mer likhet for de freda områdene enten det er på sjø eller land. Når taretråling er et inngrep som påvirker fugl og det maritime livet i en årrekke.

Annet spørsmål som gjelder taretråling er innvirkningen på Blimsanden som er den største badestranden i regionen og ett yndet friområde. Året etter taretråling skyller det opp enorme mengder tare på stranden. Dette har derfor ført til en økt kostnad for lokalmiljøet å holde stranda rein.

Det er flere naturvern reservat som vil grense til det marine verne området. Mye av grunnen til de rike forekomstene av fugler der er nettopp grunnområdene rundt, da dette er matfatet til både sjøfugl og vadefugler. Mange fuglearter (spesielt lomer og dykkender) er i tillegg avhengig av stille vann som de får i le av holmer og skjær. Stiller derfor stort spørsmål med hvordan det kan i det hele tatt være tillat med fortsatt taretråling fra Tørneset til Molnes når en ser hvor viktig disse områdene er for fuglelivet.

Ut fra rapporter fra hummerfiskere ser en tydelig at hummer er nesten fraværende i områdene hvor det blir trålet tare året det skjer, og det tar flere år før fangstene tar seg opp, så da kan man lure på hvor mange andre arter med fisk, krepsdyr, snegler osv. som også forsvinner fra området, og hvilken innvirkning dette har på dyre og fuglelivet. Det blir fisket mye hummer utenfor Vigra og det er derfor ikke uten grunn alle lokale hummerfiskere, både fritids og yrkesfiskere hadde håpt på et strengere vern/ forbud mot taretrålingen.

Fulglelivet fra Tørneset – Gibba -Langholmen - Rørvikvågen - Molnesrevet.

Vi er flere som har brukt mye tid på å dokumentere fuglelivet fra Blimsanden til Molnesrevet, holmene og skjæra utenfor, både fra land og fra båt. Følgende fugleliv er registrert i senere år i området vist i det som er markert rødt i utsnittet

Fra artsobservasjoner.no kan man se at fra Blimsanden, Rørvikvågen og Molnes samt holmer og sjøområdet er veldig viktig overvintringsplass for flere typer lomer, dykkender, måker, vader og flere andre sjøfugl. Trekk/rasteplass for ender, måker, lomer, dykkere, vadere osv. Også hekkeplass for ender, måker og vadere.

Fra ringmerkings prosjekt siste åra kan vi også se at ved Blindheimsfyret er muligens den lokasjonen hvor det er ringmerket flest havsvaler i Norge i året utenfor kolonier. Det er også ringmerket stormsvaler, noe som er svært sjeldent.

Arter som er observert som har **Rødlistestatus**

CR – Kritisk truet: Hettemåke, lomvi og svathalespove.

EN – Sterkt truet: Lunde, krykkje, makrellterne og storspove.

VU – Sårbar: Alke, gulnebbblom, stormsvaler, gråmåke, fiskemåke, sjøorre, svartand, ærfugl og horndykker.

NT – Nær truet: Steinvender, teist, havelle, tjeld, rødstilk og småspove.

Rødlistede hekkefugl i området: Teist, ærfugl, gråmåke, fiskemåke, tjeld og rødstilk. (makrellterne forsvant som hekkefugl for 10-15 år siden)

Rødlistede hekkfugl som kommer på næringsøk i området: Lomvi, lunde, krykkje, makrellterne, alke, stormsvale

Rødlistede trekkfugler: Hettemåke, svathalespove, gråmåke, fiskemåke, makrellterne, sjøorre, svartand, steinvender, havelle, tjeld, rødstilk, småspove, storspove.

Rødlistede arter som overvintrer: Gråmåke, sjøorre, svartand, havelle, storspove og teist.

De forskjellige fuglelokalitetene:

Blimsanden: Stor rasteplass for måker, vadere på trekk, rasteplass og næringsøk.

Rørvikvågen: Stor rasteplass for måker, vadere på trekk, rasteplass og næringsøk.

Langholmen: Hekkeplass for måker, teist, ærfugl og tjeld. Rasteplass for skarv, vadere, måker og jordugle.

Molnes: Stor rasteplass for måker, vadere på trekk raster og næringsøk.

Holmer og skjær: Rasteplass for måker, skarv og vadere.

Sjøområdet: Næringsgrunnlag for mange arter: skarver, måker, dykkender, lomer og dykkere.

Vi vil si alle disse artene og plassene vil bli påvirket av taretråling på den ene eller andre måten.

Vi mener derfor at det i tillegg til de områdene som allerede er foreslått forbud mot taretråling også bør inkludere området som er markert på utsnittet da det er såpass rikt dyre og fugleliv der. Vi vil også oppfordre til å ha klare synlige linjer i utgangspunkt med tydelige punkt i terrenget for hvor grensene på der det kan tråles og hvor det ikke kan. Til havs burde kanskje bøyer bli satt ut for å vise. Tror det er noe folk og næringen er tjent med.

Signert:

Erik A. Blindheim, grunneier gnr 4 bnr 15,106,107, gnr 7 bnr 68, 148 og 149

Bernt F Blindheim, grunneier gnr 4 bnr 18, gnr 7 bnr 68, 148 og 149

Espen Rørvik, grunneier gnr 3 bnr 3 og 44

Jacob Rørvik, grunneier gnr 3 bnr 5, 6 og 30

Sunnmøre Ringmerkingsgruppe v/Leder Kjell Mork Soot, 6060 Hareid.

Ringmerkings gruppen har 30medler.

Blindheim vel v/Leder Kristine Blindheim, 6040 Vigra.

Foreningen har ca 50 medlemmer

Fra: Knut Støbakk[kstobakk@gmail.com]
Sendt: 23.09.2024 13:32:19
Til: Postmottak SFMR;Postmottak Giske
kommune[sfmrpost@statsforvalteren.no;post@giske.kommune.no]
Tittel: Høyring Marin verneplan Giske

Takk for flott presentasjon på Kommunestyresalen i Giske den 17.
Har eit innspel. «Grensa for verneområde 1 bør trekkast litt lenger nord ved land ved Synesholmen.
Grensa bør gå ved seglmerke på det vestlegaste punktet på Vigra. « Grunngjeving: landtoningen på
begge sider av seglmerket er nokolunde lik, både Røsvika på nordsida og Synesområde. Da vil det etter
ei tid vise seg korleis påvirkninga av taretråling gjer med landtoninga. Seglmerke er og eit ynda turmål,
og mange vil følgje med på eventuelle endringer i tillegg er området vest og nordvest for seglmerke det
området med mest havstraum og utsatt for mykje bølger.

Helsing Knut Støbakk

Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Postboks 2520,
6404 Molde.

Vigra 29.10.2024

Merknad vedr. forslag til vern av Giske marine verneområde. vedr. 4/34 «Allmenningen» Vigra.

4/34 «Allmenningen» er listet opp med flere g.br.nr. i forslag til forskrift om vern av Giske marine verneområde under paragraf 2. Det står her vidare at «Ved desse eigedomane er også areal i tidevassona frå marebakken/to meter opp til middel høgvatn (normal flo) inkludert.

Vi mener at 4/34 må strykes her. Under informasjonsmøte i Giske Rådhus 17.09.2024 uttalte Bjarne Otnes at det bare var den delen av 4/34 som ligger innenfor Blindheimsvik Fuglefredningsområde dette gjelder. Dette dekkes i så fall opp av teksten « der grensa følger grensa til eksisterande vern» i paragraf 2. Videre dekker forskrift for Blindheimsvik Fuglefredningsområde denne delen av 4/34.

Slik det står i forslag til forskrift nå, oppfattes det som at dette gjelder for hele 4/34.

Alternativt må det endres til del av 4/34 som er innenfor Blindheimsvik fuglefredningsområde.

Av alle g.br.nr. som er listet opp under paragraf 2, er det kun 4/34 som inneholder naust, vør og båtstø. Se vedlegg: (Markeringer med forslag værn til flomålet.)

Vi mener at det er urimelig å frede opp til flomålet for heile 4/34. Dette begrenser nytteverdien urimelig dersom hele 4/34 fredes opp til flomålet.

Området fra marebakke til flomålet ved 4/34 er ellers et meget begrenset område i forhold til det totale foreslåtte marine fredningsområdet på 72,8km².

Viser ellers til forskrift for Blindheimsvik Fuglefredningsområde der vestre del som grenser mot 4/34 er klassifisert i mål nr.5 (laveste bevaringsmål.) Ellers står det i rapport 2012:05 «Innledning» avsnitt 5 stikkord: Definere område, eiendomsstatus m.m. 2.4. Bevaringsmålene være målbare, forvaltningsformål og andre brukerinteresser.

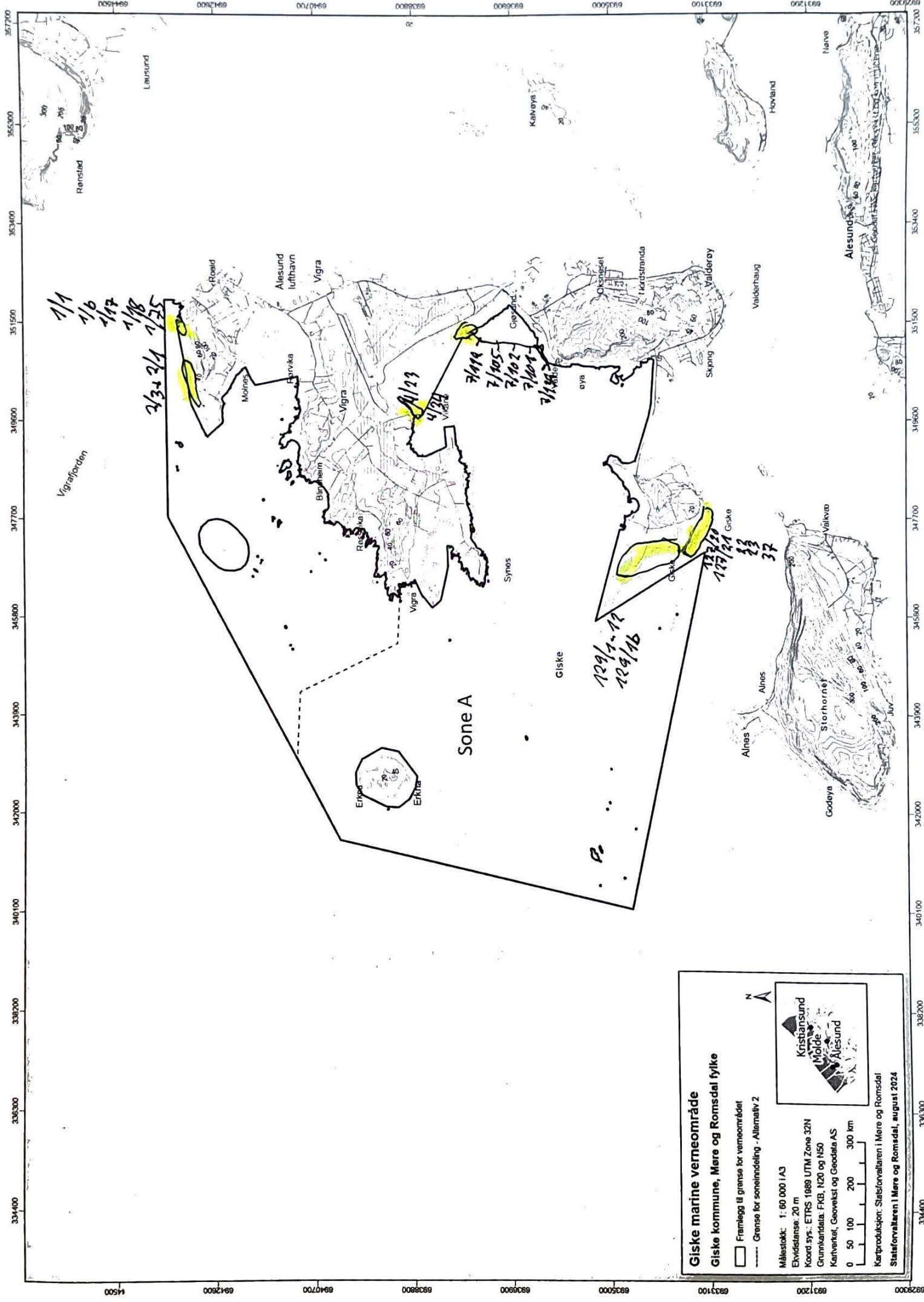
Viser ellers til tidligere mailer av 02.09.2024, 30.01.2024 og svar fra Ola Betten 04.02.2024 (se vedlegg.)

Hilsen eiere av 4/34 «Allmenningen»

Helge Dagfinn Blindheimsvik

Hans-Jonny Blindheimsvik

Erling Lars Blindheimsvik

Giske marine verneområde

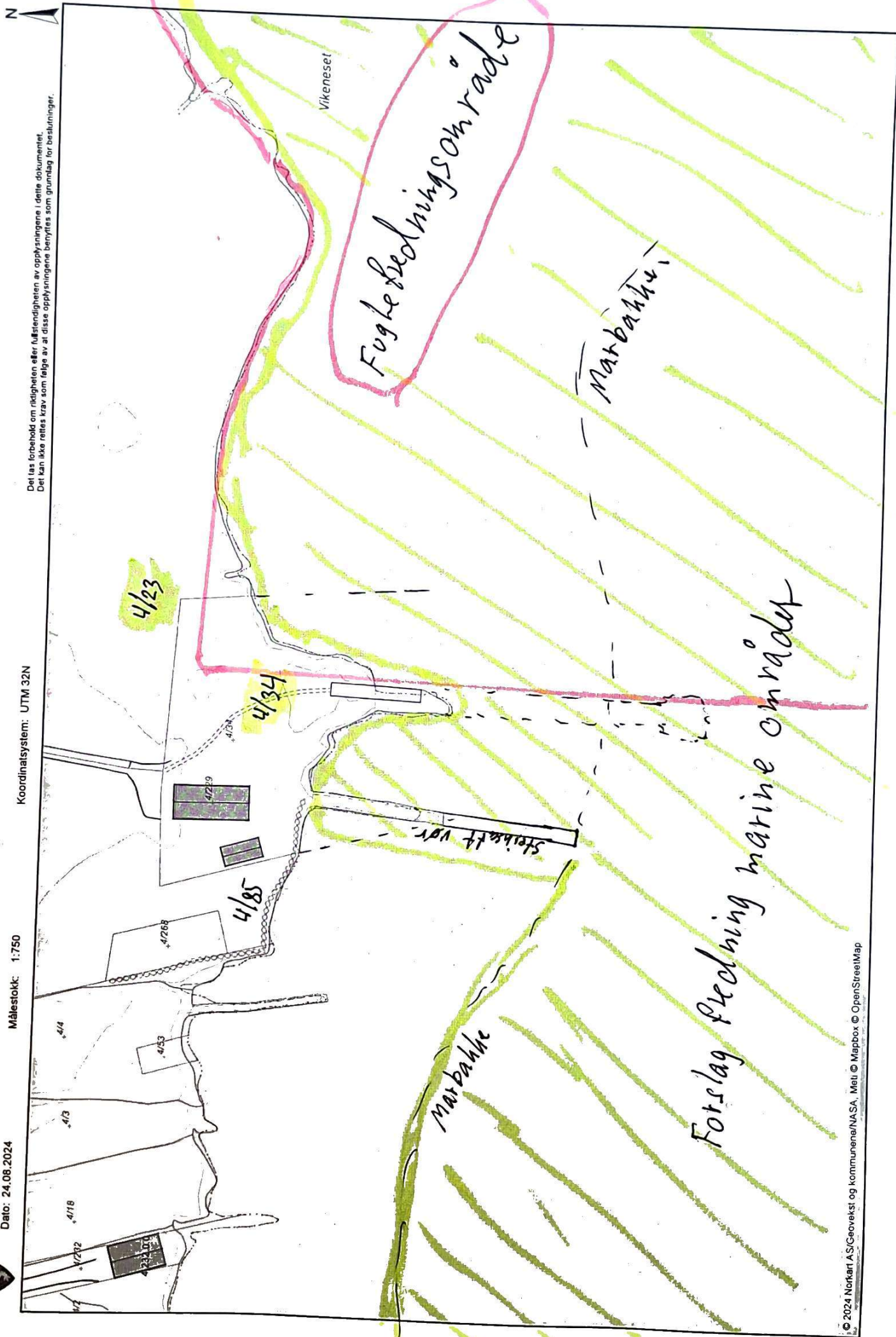
Giske kommune, Møre og Romsdal fylke

- Framlegg til grense for verneområdet
- Grense for soneinndeling - Alternativ 2

Målestokk: 1:60 000 / A3
Evidenslengde: 20 m
Koordinatsys.: ETRS 1989 UTM Zone 32N
Grunnkartdata: FKB, N20 og NSO
Kartverket, Geovekst og Geodata AS

0 50 100 200 300 km

Kartproduksjon: Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Statsforvalteren i Møre og Romsdal, august 2024

Fra: bl.vik@mimer.no[bl.vik@mimer.no]
Sendt: 29.10.2024 08:26:27
Til: Postmottak SFMR[sfmrpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Otnes, Bjarne[bjarne.otnes@statsforvalteren.no];
Tittel: Merknad vedr. forslag til vern av Giske marine verneområde

Hei

Vedlagt brev med merknad vedr. forslag til vern av Giske marine verneområde.

Vedlagt også «Markeringer med forslag vern til flomålet»
og «2024.09.02 Mail vedr. 4_34 i Giske»

Hilsen
Hans-Jonny Blindheimsvik (deleier 4/34 i Giske)
bl.vik@mimer.no
466 24 897

Fra: bl.vik@mimer.no
Sendt: mandag 2. september 2024 10:46
Til: 'Betten, Ola'; 'sfmrpost@statsforvalteren.no'
Kopi: 'Dagny Kristin Rødland'; 'gerd-alice.blindheim@giske.kommune.no'; 'Helge Dagfin Blindheimsvik'; 'bjarne.otnes@statsforvalteren.no'; 'linda.aaram@statsforvalteren.no'
Emne: SV: Gbnr 4/34 og Blindheimsvik verneområde, Giske + Giske marine værneplan
Vedlegg: Fotokart med inntegnet forslag marin fredning til flomålet i Giske.pdf; Fotokart forslag marin fredning ved 4_34.pdf; 1938 sett fra nord.jpg; Flyfoto 4_34 og 4_23 ca. 1990.jpg; 1954 Flyfoto.jpg; 29.09.01 4_34 og Blindheimsvik Fuglefredningsområde.pdf

Hei Ola Betten

Viser til min mail av 30.01.2024 og Deres svar 04.02.2024 vedr. Blindheimsvik fuglefredningsområde, Giske Kommune.

Nytt i saken nå er at Statsforvalteren (Dere) nå har sendt ut på høyring forslag om «Marine værneområde» i Giske Kommune.

Forslag her er å frede heilt opp til flomålet ved 4/34 Allmenningen på Vigra.

Eneste området med naustområde og veitilkomst som er tenkt fredet helt opp til flomålet i «Giske marine værneområde» (Se utarbeidet flyfoto som illustrerer dette.)

Om dette er fordi det ligger inntil Fuglefredningsområdet er uvisst, og arealet det her er snakk om er veldig lite i det totale forslaget i det maritime værneforslaget.

Vedr. «Blindheimsvik fuglefredningsområde» er området i vest ved 4/34 i værneplanen klassifisert i mål nr.5 (laveste bevaringsmål.)

I rapport 2012:05 2.3.2 (s.13) er området innenfor 4/34 i kart figur 5 benevnt med V6.

I tabell 1 er ikke V6 nevnt i det hele tatt.

Videre nevner du i din mail av 04.02.2024 at Dere har vurdert grenseendring ved den gamle avfallsplassen i andre enden av fuglefredningsområdet mot SØ.

Ser at i forslaget i «Giske marine værneområde» er foreslått fredning opp til flomålet også her.

Vi som dagens eiere (arvinger) av 4/34 «Allmenningen» ber om at Dere nå ser disse verneplanene/områdene i sammenheng.

Viser ellers til Blindheimsvik Fuglefredningsområde, rapport 2012:05 «Innledning» avsnitt 5 Stikkord: Definere område, eiendomsstatus m.m.

2.4 Bevaringsmålene være målbare, forvaltningsformål og andre brukerinteresser.

I 5.2.1 står ellers at rullering av planen er planlagt hvert 10 år for å kunne fange opp eventuelle endringer i værneområdet.

«Eiendommen 4/34» og plan «Giske marine værneområde» burde være meget gode kandidater for å vurdere mindre grensejusteringer i Vest + muligens da også i SØ.

Bjarne Otnes og Linda Aaram ved Deres kontor er satt opp som kontaktpersoner vedr. Giske marine værneområde. (lagt dei ved som kopi i adresselisten.)

Imøteser tilbakemelding med stor interesse.

Vedlegg: Fotokart med ca. inntegnet forslag om marin fredning til flomålet i Giske.

Fotokart med inntegnet forslag om marin fredning til flomålet ved 4/34 Allmenningen.

Historisk bilde fra 1938 ved 4/34

Flyfoto 4/34 og 4/23 ca. 1990

Flyfoto 1954

Brev av 30/1-24 justert 01/9-24

Hilsen eiere av 4_34

Hans-Jonny Blindheimsvik

Helge Blindheimsvik

Erling Blindheimsvik

Fra: Betten, Ola <ola.betten@statsforvalteren.no>

Sendt: søndag 4. februar 2024 21:01

Til: bl.vik@mimer.no

Kopi: 'Dagny Kristin Rødland' <Dagny.Kristin.Rodland@giske.kommune.no>; gerd-alice.blindheim@giske.kommune.no; 'Helge Dagfin Blindheimsvik' <helge.blindheimsvik@outlook.com>

Emne: SV: Gbnr 4/34 og Blindheimsvik verneområde

Takk for mail!

Vi ser at gnr 4 bnr 34 manglar i forskrifta. Samstundes vil vernet gjelde då kartet omfattar denne.

Det er dessverre av og til slike feil i eldre verneforskrifter. Kartgrunnlaget var dårlegare på 1980-talet, og slik kunne glippe.

Vi kan rette opp slike feil, men det er ei oppgåve som krev litt ressursar. Difor blir rettingar gjerne samla opp i «pakker». Det kan også vere behov for mindre grenseendringar.

Vi foreslår at vi set retting av 4/34 på venteliste til det dukkar opp fleire endringsbehov. Det har vore vurdert å gjere ei grenseendring ved den gamle avfallsplassen. Dersom det skulle vere uklårheiter med korleis fuglefredingsområdet verkar på bruken av eigedommen, kan de kontakte statsforvaltaren. Kort sagt er jordbruksdrift og bruk og vedlikehald av eksisterande anlegg tillate, medan nye byggetiltak er forbode.

Her er unntaksparagrafen i verneforskrifta:

V

Føresegnene i punkt IV er ikkje til hinder for:

1. Gjennomføring av militær, operativ verksemd og tiltak i sikrings-, ambulanse-, politi-, brannvern-, oppsyns-, skjøtsels- og forvaltingsøyemed.
2. Slått, beiting og anna etablert jordbruksdrift i og inntil dei freda områda.
3. Vedlikehald av grøfteutlauf som er tekne tidlegare og som drenerer tilgrensande jord- og skogbruksareal, etter at forvaltingsstyresmakta er varsla.
4. Uttak av sand til eige bruk.
5. Vedlikehald av eksisterande vegar og kraftliner.
6. Fiske etter det lovverk og dei forskrifter som gjeld til ei kvar tid.
7. Motorferdsel til bruk i næringsføremål.
8. Jakt på villmink i samsvar med viltlova med forskrifter.
9. Vedlikehald av eksisterande teleliner/kablar.

Med venleg helsing

Ola Betten
prosjektleiar

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

Telefon: 71 25 84 76

Mobil: 95 11 17 67

E-post: ola.betten@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvaltaren.no/mr

Fra: bl.vik@mimer.no <bl.vik@mimer.no>

Sendt: tirsdag 30. januar 2024 08:59

Til: Betten, Ola <ola.betten@statsforvalteren.no>

Kopi: 'Dagny Kristin Rødland' <Dagny.Kristin.Rodland@giske.kommune.no>; gerd-alice.blindheim@giske.kommune.no; 'Helge Dagfin Blindheimsvik' <helge.blindheimsvik@outlook.com>

Emne: SV: Gbnr 4/34 og Blindheimsvik verneområde

Hei

Viser 51 m il 51 deg fr ,iske Kommune v- ,erd-Alice Blindheim 25.01.2024 (se under.)

Vedl gt brev med uAyllende opplysninger, og oppmoding om revidering vBrnepl n - r pport 2012:05 for Bli ndheimsvik  uglefredningsomr/de.
 r ogs  l gt ved et p r historiske bilder over omr/d et der 4-.4 ligger.

)ilsen) ns- onny Blindheimsvik
bl.vik@mimer.no 4 24 877

Fra: Gerd-Alice Blindheim <Gerd-Alice.Blindheim@giske.kommune.no>
Sendt: torsdag 25. januar 2024 16:05
Til: ola.betten@statsforvalteren.no
Kopi: bl.vik@mimer.no; Dagny Kristin R dland <Dagny.Kristin.Rodland@giske.kommune.no>
Emne: Gbnr 4/34 og Blindheimsvik verneomr de

Hei,
 r m dige eig r r  v gbnr 4 .4 h r nyleg oppd g   t deler  v gbnr 4 .4 ligg i Blindheimsvik fuglefredni ngsomr/de, men ikk3e er nemnt i k pi4el II i forskri2 om vern  v Blindheimsvik fuglefredingsomr/de. Det k n k nsk3e herge s m n med  t gbnr 4 .4 ikk3e v r s kb r i k rtet fr m l no nyleg, men berre l/g i m trikkelen. No er den registrert i k rtet og kommunen si4 s ksnummer er 24 82 . Eigedommen h r eksistert sid n 1 1 . ,bnr 4 .4 sk l v el derfor og nemn st i verneforskri2 

 lsing

Giske kommune
Teknisk eining

Gerd-Alice

tlf: 98 06 67 77

Blindheim

epost: Gerd-Alice.Blindheim@giske.kommune.no

Arealplanleggar

www.giske.kommune.no

3.2 Innkomne merknader ved oppstart

Avsendarar

- Giske kommune, vedtak og saksutgreiing i møte 03.06.2019, sak 073/19
- Møre og Romsdal fylkeskommune, uttale 10.05.2019
- Fiskeridirektoratet, uttale 14.05.2019
- Kystverket, uttale 15.04.2019
- Norges vassdrags- og energidirektorat, uttale 06.05.2019
- Mørenett AS, uttale 04.06.2019
- Direktoratet for mineralforvaltning, uttale 15.05.2019
- Oljedirektoratet, uttale 05.04.2019
- Statens vegvesen, uttale 12.04.2019
- Havforskningsinstituttet, uttale 08.05.2019
- Dupont Nutrition Norge AS, uttale 09.05.2019
- GreenCycle AS, uttale 09.05.2019
- Bernt Fredrik Blindheim og Erik Andreas Blindheim, uttale 15.05.2019

SAKSPAPIR

Styre, komite, utval	Møtedato	Saknr
Giske formannskap	03.06.2019	073/19

Merknad frå Giske kommune om "Oppstartsmelding - arbeid med marint vern i Giske kommune"

Innstilling:

Kommunen sine merknader om oppstart av arbeid i samband med vern av marint område i Giske kommune sitt sjøområde er gitt i saksuttreiinga og vert sendt til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

03.06.2019 Giske formannskap

Innstillinga vart samrøystes godkjend.

F- 073/19 Vedtak:

Kommunen sine merknader om oppstart av arbeid i samband med vern av marint område i Giske kommune sitt sjøområde er gitt i saksuttreiinga og vert sendt til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Vedlegg:

Håndbok 19-2001rev 2007_marin_net

Oppstartsmelding - omtale av området - marint vern Giske kommune

Oversendelsesbrev oppstartsmelding - arbeid med marint vern i Giske kommune

Oversending av oppstartsmelding - arbeid med marint vern – Giske kommune

Adresseliste-epost

Adresseliste - grunneiere

Saksutgreiing:

Miljøvernavdelingen ved Fylkesmannen i Møre og Romsdal har sendt melding om oppstart av arbeid i samband med vern av marint område i Giske kommune sitt sjøområde. Hensikta med vern av sjøområdet er å ivareta eit gruntvassområde som er representativt for norsk natur for komande generasjonar. Fristen for mottak av merknad er sett til 16. mai 2019. Kommunen har fått fristen utvida til 10.juni 2019.

Gruntvassområdet i Giske kommune er eitt av dei få områda i Sør-Noreg med store grunne areal med sand- og mudderbotn. Planforslaget, etter beskrivelse frå saksdokumenter, *«omfattar dei grunne områda vest for øyane Vigra og Giske. Giskerevet strekker seg som et grunt parti frå langgrunne tidevassområder nord og vest for Giske nordvestover mot øya Erkna. Her består botn av sand, skjelsand og stein. Mellom Giskerevet og Vigra går det ei djupare renne innover mot Valderøya. Her er det i hovudsak sandbotn med noko mudder i dei djupaste og inste delane. På sør- og vestsida av Vigra er det langgrunne tidevassområde særleg i Vikane, Synnesvågen og Rørvikvågen. Utanfor Rørvikvågen er det eit avgrensa djupare parti med sandbotn. Rundt dette er det gruntområde med vekslende botnforhold med sand, grus, stein og fjell. Straumbiletet i området blir dominert av den norske kyststraumen.»* Det fins også viktige felt med tareskog og ålegras, men tilstanden er ukjent.

Arealet planforslaget dekker er ca 68 km². Planområdet strekker frå Skarvesteinane (Giske) og vest til Alnesbreidfluda; frå Alnesbreidfluda, i nordaust retning mot Dynja (nord for Erkna); frå Dynja, i nordaust retning mot Molnesskallen (nord for Langholmen); og frå Molnesskallen aust til Langeneset (Vigra).

Det er ynskje om innspel om nåværande og framtidig bruk av planområdet, samt planområdets grenser.

Heimelsgrunnlaget

Økonomiske konsekvensar:

Vurdering:

Giske kommune er ei øykommune med 7 reservat og 5 verneområde, der 6 av desse er verna under Ramsarkonvensjonen. Nærleik til sjøen og tilgang til næring frå sjøen er avgjerande for naturen og dyrelivet på øyane, spesielt for dei mange utrydningstrua plante- og dyreartar som lever i desse verneområda på land. For å kunne oppretthalde eit riktig samspel mellom land- og sjøområda, bør sjøareala skjermast frå aktivitetar som skader marin natur, og kan føra til alvorlege og uopprettelege konsekvensar for både natur og menneske. Med bakgrunn i dette, og Giske kommune si ynskje om berekraftig bruk av naturressusar i havet etter FNs berekraftmål 14, har vi følgjande merknad:

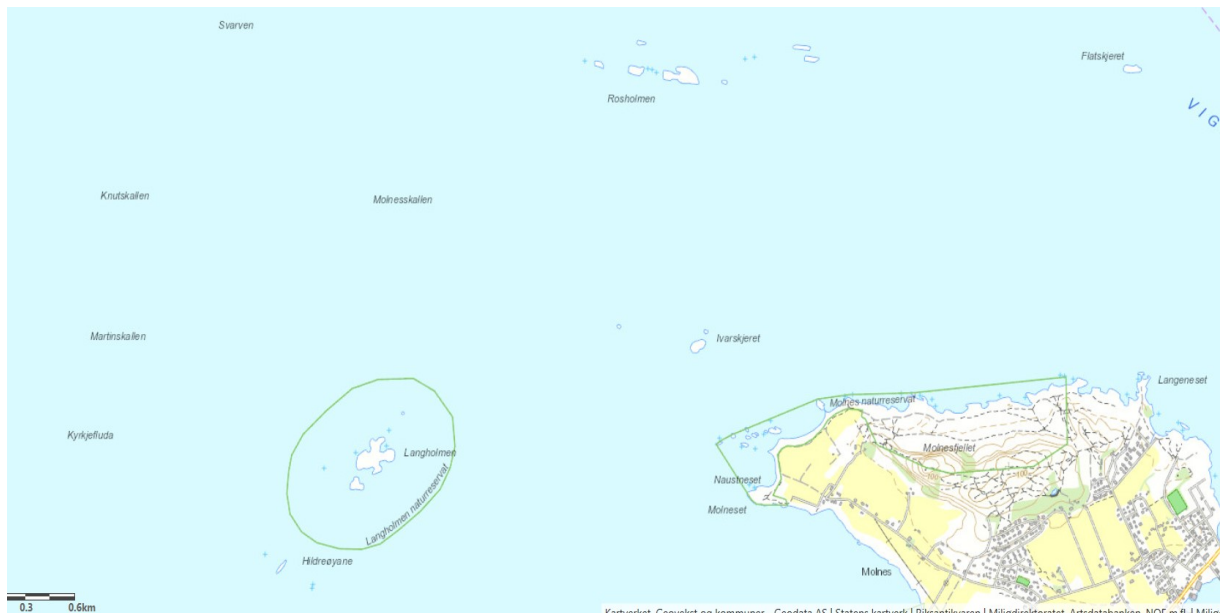
1. Giske kommune deltar i pilotprosjektet MAGIN (Marine grunnkart i Norge) som blir utført av Kartverket, Norges geologiske undersøkinge og Havforskningsinstituttet. I

tillegg til grunnkartet blir det samla inn data for å forske på fysiske, biologiske og kjemiske forhold på havbotnen, marin biologi og straumforhold m.m. Dette vil gje ulike temakart for planlegging, næringsutvikling og vern. Kartlegginga starta i 2018, og vil vare i ca 2 år. Etter prosjektet er ferdig vil både kommunen og andre offentlege organ ha tilgang til konkret informasjon om botnforhold, forureiningar, marint naturmangfald, tilstand i sjøbotn m.m. Det området som er foreslått i planen er basert på gamal, unøyaktig informasjon. Arbeidet med verneplanen vil få vesentleg høgare kvalitet når vi har dei marine grunnkarta med temakart på plass. Utarbeiding av verneplan bør utsettast til arbeidet med marine grunnkart er ferdig, i 2020.

2. Storholmen naturreservat er ikkje inkludert i planforslaget og informasjon om ekskludering av Storholmen er ikkje tilgjengeleg. Kommunen ynskjer at vernearealet utvidast til å inkludere Storholmen, då Storholmen også er ein viktig hekkestad til mange truga trekkfuglar.
3. Roaldsand fuglefredningsområde er ikkje inkludert i planforslaget og informasjon om ekskludering av Roaldsand ffo er ikkje tilgjengeleg. Roaldsand ffo har tapt areal på grunn av utviding av flyplassen si rullebane mot aust. Kommunen ynskjer at framtidig tap av verneområde vert hindra, og ynskjer difor å inkludere Roaldsand ffo i planforslaget.
4. Taretråling og dyrking av makroalgaer har skapt bekymringar blant innbyggjare i Giske kommune. I DN håndbok 19-2001 «Kartlegging av marint biologisk mangfold», er tareskog beskreve som *«et yngle- og oppvekstområde, gjemmested og beiteplass for fisk. Bløtdyrene og krepsdyrene i tareskogen er viktige som næringsdyr for fisk, krabbe og hummer. Noen fuglearter benytter også tareskogen som matfat»*, sjå side 22 i vedlegget. Tareskog er truga av taretråling, då området mistar sine sammensteningar og eigenskapar. Det tek 8 år for eit tareskogområde som har vorte tråla til å vera slik som det var før trålingen tok til. Tareskog er også truga av beiting av kråkkeball, men det finst ikkje informasjon om dette per i dag.

Tareskogar er viktige områda for både fisk (store og små), fuglar, bløtdyr og krepsdyr. Å innhauste tareskog utan å ha god informasjon om fiskebestandar, tilstanden til tareskogen, og ulike element som kan påverka tareskogens regenerative eigenskapar er uforsvarleg. Introduksjon av framade artar (makroalgaer) i nærleik av allereie verna areal er også uheldig. Giske kommune ynskjer at konsesjonane gitt innanfor planforslaget blir vurdert på nytt, med omsyn til tareskogen sin funksjon, og eventuelt oppheva for å oppretthalde balansen mellom grunntvassområda og verna naturområda på land.

5. Det er motteke innspell frå to grunneigar, Bernt F. Blindheim og Erik A. Blindheim, frå Vigra. Grunneigare stiller spørsmål om framtidige planar for området Blindheimsundet. Området blei tilrettelagt for fiskerihamn men den ble aldri utbygd. Dei ynskjer at «Molnesrevet», og Rosholmen inkluderast i verneområdet og at det blir større restriksjonar, evt forbud mot taretråling innanfor verneområdet. Dei rapporterar om stor nedgang i sjøfuglkoloniar, og peikar på at terne forsvant sidan taretråling begynte, sjå vedlagt brev.

1. Det er behov for klare retningslinjer for diverse aktiviteter innanfor verneområdet, både i friluftsliv, fiskerinæring, transport, turisme, m.m. Dei eksisterande verneforskrifter er ikkje tydeleg nok i kva som er tillat innanfor verneområda. Dette fører til uheldige konsekvensar for plantelivet, dyrelivet og grunneigare. Mange friluftaktivitetar er forstirrende for dyrelivet, sjølv om dei er relativt ufarlige. Udiskriminert bruk av verneområda har ført til sterk slitasje i terrenget. Det er aktuelt med soneinndeling og gradering av restriksjonar i diverse delområda.
2. Ved vernestatus bør det følgje midlar for forvaltning av området. Marinforsøpling, uansvarleg fiske og ulovleg forureining er nokon av utfordringar i området. Det bør settjast av midlar til informasjonsformidling og oppryddingsrunder i området.

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Postboks 2520
6404 Molde

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
2018/3234	15.03.2019	39905/2019/K10	Synnøve Valle, 71 28 02 39	10.05.2019

Giske kommune - arbeid med marint vern - fråsegn til oppstart

Det er meldt oppstart av arbeidet med marint vern i Giske kommune i samsvar med reglane i naturmangfaldlova § 42. Utgreiingsområdet har eit areal på ca. 68 kvadratkilometer og målet er å ta vare på dei spesielle botnforholda og det tilhøyrande rike og mangfaldige plante- og dyrelivet karakteristisk for naturtypar i grunne område. Verneformålet inkluderer også å ta vare på botn og dyrelivet i djupare parti i tilknytning til gruntområda.

Vi meiner det er positivt og nødvendig at det vert sett i gang arbeid med maritimt vern i dette området. Dette kan vere med på å ta betre vare på botnforhold og det rike og mangfaldige plante- og dyrelivet som karakteriserer slike grunne område.

INNSPEL TIL VERNEARBEIDET

Automatisk freda kulturminne

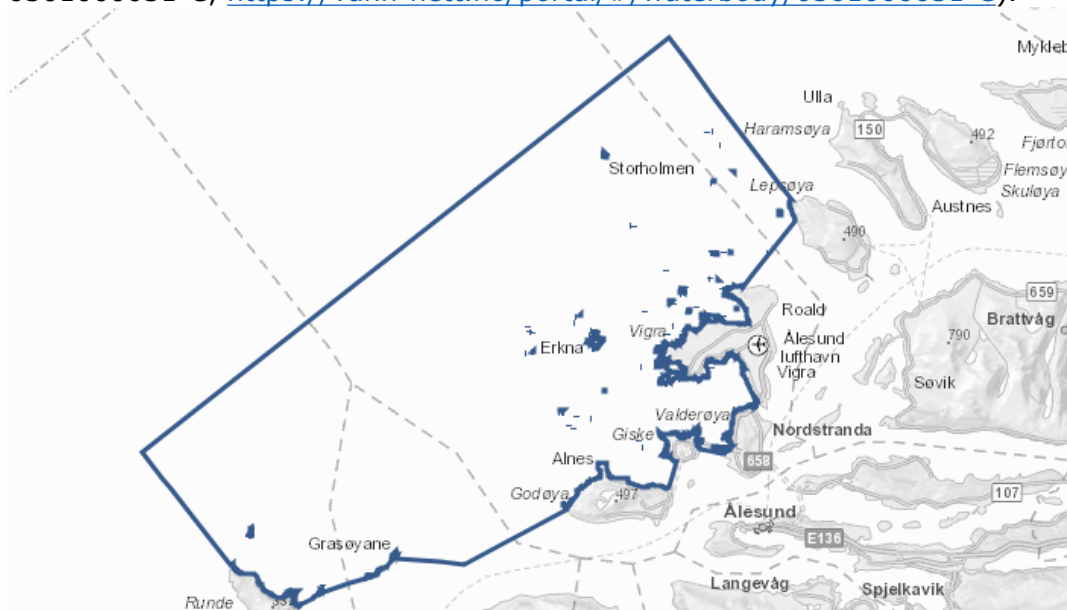
Vi viser til at dette er eit område med svært mange automatisk freda kulturminne langs kystlinja. Det kan også vere kulturminne under vatn i området.

Miljø og klima

Vassforvaltning

Møre og Romsdal fylkeskommune er vassregionmyndigheit for Møre og Romsdal vassregion. Vassforvaltning i fylket tek utgangspunkt i vassforskrifta og regional plan for vassforvaltning i Møre og Romsdal vassregion 2016-2021. Forvaltningsplana sett miljømål i vassførekomstar i kyst, vatn og vassdrag og hovudmålet er god økologisk og kjemisk tilstand i løpet av planperioden. Vassforvaltningsplanen skal leggst til grunn i kommunar og sektormyndigheiter si saksbehandling og verksemd. Giske kommune inngår i Nordre Sunnmøre vassområde.

Det foreslåtte verneområdet ligg i vassforekomsten Ålesund-Ytre, sjå kart (ID 0301000031-C, <https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/0301000031-C>).

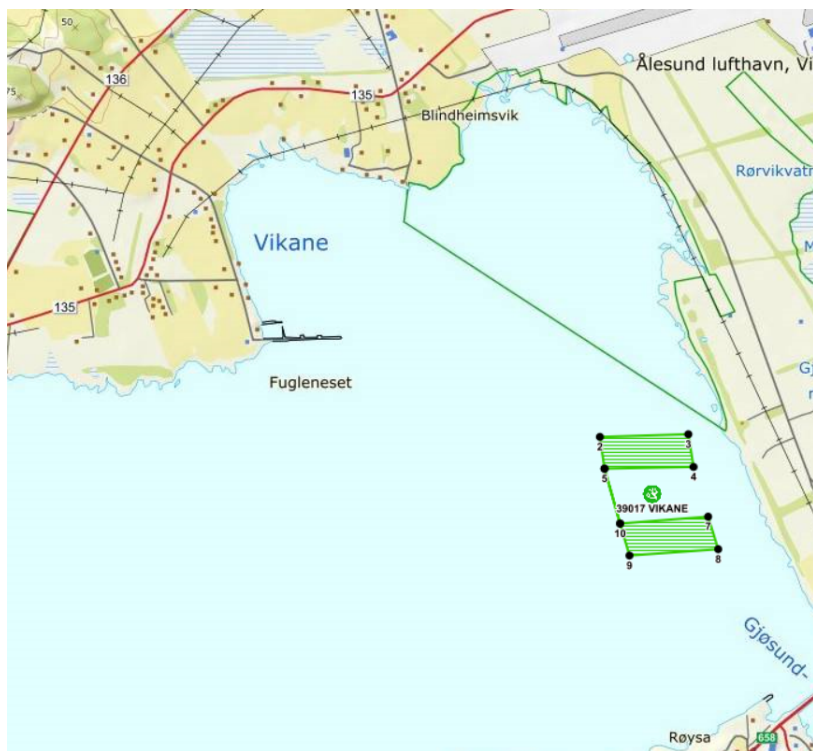
Vassforekomsten har i dag god økologisk tilstand, basert på vassregionspesifikke stoff frå to MAREANO-stasjonar, og ein NIFES blåskjellstasjon (2011 og 2012). Kjemisk tilstand er sett til god, basert på dei same målestasjonane. Det er funne forhøya verdiar av kvikksølv i taskekrabbe, men desse vert ikkje nødvendigvis rekna som representative for vassforekomsten. Området er spesielt utsett for marin forureining, då havstraumane treff Norskekysten her. Det er gjort funn av store søppelmengder.

Med eit vern er det aktuelt å sette strengare miljømål for vassforekomsten. I dag er miljømålet god økologisk og kjemisk tilstand. Det kan settast strengare miljømål enn standard miljømål der det er naudsynt for å ivareta nasjonale mål, der det bygger på vedtak etter anna regelverk eller på grunn av viktige brukarinteresser. Det er ønskeleg at fylkesmannen seier noko om kva dei forventar at miljømålet skal vere.

Det kan vere aktuelt å dele opp vassforekomsten slik at verneområdet vert ein eigen forekomst. Dette for lettare å kunne sette rett miljømål. Eit marint vern vil elles vere positivt for vassmiljøet.

Akvakultur

Det er gitt løyve til akvakultur til tang og tare i området som er ute til høyring. Lokaliteten er registrert i akvakulturregisteret som 39017 Vikane med løyve-nr. M-G-901 (fleire artar).

Figur 1 Kart fra Fiskeridirektoratet si kartløyning Yggdrasil

At arealet blir verna vil vere bra for vassmiljøet og for taredyrking. Elles reknar vi området som lite gunstig for oppdrett av fisk og andre marine artar med dagens teknologi, då det er grunt. Det som kan vere aktuelt er makroalgar og artar som finn mat gjennom å filtrere sjøvatn (til dømes muslingar). Vi vurderer at desse formene for akvakultur vil ha liten negativ påverknad på verneformålet.

Tarehausting

Det er viktige haustefelt for stortare i ytre delar av verneområdet. Vår vurdering er at stortare veks på steingrunn og haustinga vil ikkje få vesentleg negativ påverknad på verneformålet. Vi legg til grunn at tarehaustingsforskrifta blir følgd.

Havbeite

Området kan være aktuelt for havbeite av skjel og krepsdyr. Vi er ikkje kjende med at det finst initiativ på gang. Elles er vår vurdering at havbeite av marine artar som allereie finst naturleg i området i liten grad vil føre til negativ påverknad på verneformålet.

Vi bed om at innspela vert tekne med i det vidare arbeidet med det marine verneområdet i Giske.

Med helsing

Johnny Loen
plansamordnar

Synnøve Valle
rådgivar

Brevet er elektronisk godkjent og vil ikkje bli sendt i papir

Fagsaksbehandlar

Akvakultur: Rådgivar Rebekka Varne, tlf. 71 58 03 51

Vassforvaltning: Rådgivar Pernille Eriksdatter Giske, tlf. 71 58 02 59

Kopi:

Giske kommune

Fiskeridirektoratet - Region Midt

Kystverket Midt-Norge

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Postboks 2520

6404 MOLDE

Adm.enhet: Forvaltningsseksjonen i region
Midt

Saksbehandler: Ole Einar Jakobsen

Telefon: 94135463

Vår referanse: 19/4425

Deres 2018/3234

referanse:

Dato: 14.05.2019

Giske kommune Møre og Romsdal - Uttalelse til melding om oppstart av arbeid med marint vern

Vi viser til oversendelse datert 15.03.2019 med melding om oppstart av arbeid med å vurdere et sjøområde i Giske kommune som marint verneområde etter § 42 i naturmangfoldloven og kapittel VII i forvaltningsloven.

Fiskeridirektoratets ansvar og medvirkning i verneplanprosesser

Fiskeridirektoratet er ansvarlig for forvaltningen av de levende marine ressursene, fiskerinæringen og akvakulturnæringen. Ved utarbeiding av marine verneplaner har Fiskeridirektoratets regionkontor ansvar for å ivareta sjømatnæringens interesser og se til at innføring av vern er i samsvar med sektorlovverket som Fiskeridirektoratet forvalter.

Formål med planarbeidet

Det foreslåtte verneområdet i Giske er et spesielt grunnvannsområde med store tidevannsareal og grunne parti med sandbunn og skjellsand. Verneformålet for sjøområdet mellom Valderøya, Vigra og Giske er generelt å ta vare på de spesielle bunnforholdene, og det tilhørende rike og mangfoldige plante- og dyrelivet som er karakteristisk for naturtyper i grunne områder. Verneformålet inkluderer også å ta vare på bunnen og dyrelivet i dypere parti i tilknytning til de grunne områdene. Et ytterligere verneformål er at deler av området skal tjene som uforstyrret referanseområde i forhold til den spesifikke aktiviteten taretråling.

Avgrensing

Utkast til avgrensing av kandidatområdet for marint vern fremgår i oppstartmeldingen, og er som foreslått av Rådgivende utvalg i 2004. Planområdet ligger i sin helhet i Giske kommune. Det er cirka 68 km² stort, og omfatter sjøområdet mellom Valderøya, Vigra og Giske, samt Giskerevet og områder vest og øst for dette. Det foreslåtte verneområdet vil grense inntil eller overlappe med åtte eksisterende verneområder. Inn mot kysten varierer derfor avgrensingen avhengig av om kystlinjen allerede er vernet eller ikke. For eiendommer der strandsonen blir omfattet av eksisterende vern etter naturmangfoldloven, blir grensen trukket ved middel høyvann. Det foreslås at grensen i hovedsak blir trukket utenfor privat grunn. Det vil si fra marbakken eller to meter dybde der det ikke er marbakke. Vernegrensen foreslås også trukket utenfor eksisterende havneanlegg. Vi støtter begge disse forslagene.

Under forutsetning av at verneplanens restriksjoner og regler/bestemmelser ikke legger nye begrensninger på næringsmessig fiskeriaktivitet, og/eller på bruk av konkrete redskap, har vi på nåværende tidspunkt ikke merknader til fremlegget om geografisk avgrensing av det store generelle verneområdet. I forhold til de områdene som er foreslått å tjene som uforstyrret referanseområde for den spesifikke aktiviteten taretråling, ut over allerede avsatt område øst av Erkna, Erkna naturreservat og Langholmen naturreservat, ser vi det som naturlig å komme nærmere og mer konkret inn på avgrensningen av området rundt Giskerevet i løpet av prosessen.

Oppstartsmeldingen

Oppstartsmeldingen er kortfattet, og beskriver planområdet, verneverdier og -formål greit. Avgrensing av området og prosessen er godt beskrevet, samt brukerinteresser som er knyttet til det foreslåtte området og mulige konsekvenser av marint vern. Meldingen inviterer alle parter til å komme med innspill. Det ønskes særlig innspill på nåværende bruk av området, planer for fremtidig bruk, samt innspill på grenser.

Det sies i oppstartsmeldingen at den marine faunaen i området ikke er godt undersøkt, men består av et rikt mangfold av arter karakteristisk for grunne områder med sand, grus, stein og fjell. Vår vurdering er at et så bredt og oppdatert kunnskapsgrunnlag som mulig vil være avgjørende for det videre arbeidet med verneområdet, områdets størrelse, og hvilke restriksjoner det eventuelt skal være på bruk og næringsvirksomhet.

Proessen for arbeidet er at etter at innspillene til oppstartmeldingen er oppsummert, vil det bli opprettet en arbeidsgruppe med lokale brukere for arbeidet med marint vern. Det vil videre bli gjennomført informasjonsmøter. Fylkesmannen vil i samråd med arbeidsgruppen utarbeide et forslag til marint vern. Etter at forslaget har vært hos Miljødirektoratet for faglig gjennomgang, utarbeider Fylkesmannen i samarbeid med arbeidsgruppen et fremlegg for marint vern som blir sendt ut på en bred offentlig høring. Deretter oppsummerer Fylkesmannen høringsuttalelsene og gir en tilrådning til Miljødirektoratet. Miljødirektoratet utarbeider så en tilråding som sendes til Klima- og Miljødepartementet (KMD). Endelig vedtak av planen blir fattet av Kongen i statsråd.

Vi vurderer dette som en god prosess for planarbeidet. Dette under forutsetning om at det legges opp til et nært samarbeid med Fiskeridirektoratet sitt regionkontor og andre berørte sektormyndigheter og brukerinteresser, før ferdig fremlegg oversendes til Miljødirektoratet. Vi understreker også viktigheten av å gjennomføre en åpen prosess der det blir lagt vekt på å gi tilstrekkelig og nødvendig informasjon, og ført dialog med brukerinteressene.

Marin næringsaktivitet innen det foreslåtte verneområdet

Fiskeri

Det har tradisjonelt vært og drives fortsatt fiske med garn, line, jukse og snurrevad etter torsk, hyse, lange, brosme og annen bunnfisk i deler av området. Snurrevad benyttes i de dypere delene sør (Synnesvikane) og vest av Vigra (øst og nordøst av Erkna). Fiske med line foregår nordøst av Erkna, i ytterkant av nordvestlige del av det foreslåtte verneområdet. Likeså foregår det fiske med garn, line og jukse/pilk vest av Raunen, i verneområdets vestlige ytterkant. Det drives også med fangst av hummer, krabbe og leppefisk med teiner i området.

Innenfor det foreslåtte verneområdet er det også registrert to låssettingsplasser. Ved Ytterland på Valderøya er det en låssettingsplass for sild, makrell og brisling som er prioritert av fiskerne som svært viktig. Denne har vært i bruk i løpet av de siste fem årene. I Vikebukta utenfor Fugleneset på Vigra er det også en låssettingsplass prioritert som viktig. I forhold til bruk verdivurderes begge disse låssettingsplassene til å være nasjonalt viktige.

Akvakultur

Akvakulturlokaliteten 39017 Vikane ligger i det foreslåtte verneområdet. Denne er klarert for tillatelsen M-G-901 med innehaver Green Cycle AS. Den er på 80 dekar, og for produksjon av alger til fôr/konsum (sukkertare, butare, fingertare og havsalat). Andre deler av det foreslåtte verneområdet vil også kunne være aktuell for denne typen akvakultur, men vi er ikke kjent med noen konkrete planer.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at beskrivelsen på dette området i oppstartmeldingen ikke er korrekt. Denne lokaliteten ble tildelt 28.11.2018.

Taretråling

Det er høstet tare kommersielt i Norge i over 50 år. De senere år har det i gjennomsnitt årlig blitt høstet rundt 150.000 tonn stortare nasjonalt ved taretråling. I Møre og Romsdal startet en opp med forsøkstråling etter tare i 1967 ved Smøla, Averøy og Grip. Etter kortvarig prøvetråling kom høsting av lokale felt på strekningen Vigra - Ona i gang. I 1990 var høstekvantumet i Møre og Romsdal på 97 000 tonn, og utgjorde rundt 60% av landsstatistikken.

I henhold til forskrift om høsting av tang og tare, og forskrift om regulering av høsting av tare i Møre og Romsdal, er det tillatt med høsting av tare i hele det foreslåtte marine verneområdet, bortsett fra i de eksisterende verneområdene der forbud mot taretråling er nærmere spesifisert (blant annet i Rørvikvågen fuglefredingsområde, Blindheimsvik fuglefredingsområde, Giske fuglefredingsområde, Langholmen naturreservat, Erkna naturreservat, Molnes naturreservat og Synesvågen naturreservat), og i et avsatt referanseområde for tare øst av Erkna.

Taretråling har foregått sporadisk i Giske kommune allerede fra 1969, og økte utover 1970-tallet. Høstingsstatistikken frem til 1984 viser bare totalt høstet kvantum for strekningen Bud - Stad. Fra 1984-1987 ble det høstet 15210 tonn stortare, og fra 1988 - 1991 ble det høstet 22478 tonn.

I deler av det foreslåtte verneområdet foreligger det god dokumentasjon på at det har vært høstet stortare siden 1984. Det foreligger også mindre kvantifisert og områdespesifikk dokumentasjon på høsting allerede fra rundt 1970. I felt 26C ble det i 1986 høstet 2760 tonn, og i 1990 2950 tonn. I felt 25B ble det i 1985 høstet 1951 tonn, og i 1989 1746 tonn, i felt 24A ble det i 1984 høstet 549 tonn, i 1988 1881 tonn, og i

1992 1432 tonn. Felt 23C ble høstet i 1986 (2093 tonn) og i 1990 (4661 tonn), felt 22A i 1984 (3373 tonn) og 1988 (3063 tonn), og felt 21B i 1985 (3157 tonn) og 1989 (2134 tonn).

I 2019 er det hittil i år høstet 3195 tonn i felt 26C. I felt 25B ble det ved siste høsting i 2017/18 høstet 4796 tonn, og i felt 24A 1953 tonn i 2016/17. Siste høsting i felt 23D var på 2830 tonn i 2014/15, i felt 22A 2718 tonn i 2016/17, og i felt 21B 2113 tonn i 2017/18.

Betydelige deler av samtlige høstefelt innenfor verneområdet har med andre ord vært utsatt for en relativt omfattende høsting de siste 40-50 årene.

Referanseområde

I rapporten «Endelig tilråding med forslag til referanseområder» fra Rådgivende utvalg for marin verneplan av 30. juni 2004, ble det anbefalt marin verneplan i kategori 3 «Spesielle gruntvannsområder» i Giske, og foreslått taretrålfritt referanseområde. Verneformålet for området i Giske er knyttet til å ivareta såkalte spesielle referanseområder. Et referanseområde skal tjene som grunnlag for å sammenligne status og utvikling i påvirkete områder med status og utvikling i områder med ingen eller liten påvirkning (eller med en klart definert grad av påvirkning som kan tjene som kalibrering for andre områder). Referanseområdene utgjør da områdene med ingen eller liten påvirkning.

Referanseområdet i Giske er blant foreslåtte spesielle referanseområder i forhold til enkelte aktiviteter som påvirker sjøbunnen. I Giske er aktiviteten taretråling. Et slikt område skal tjene som sammenlignende referanse for områder som høstes. Generelt skal det i de spesielle referanseområdene være forbud mot vedkommende aktivitet. I betydelige deler av det foreslåtte verneområdet har det over lang tid vært og er fortsatt stor taretrålingsaktivitet. Det bør derfor stilles spørsmål om hvor godt egnet foreslåtte og eventuelle referanseområder for taretrålingsaktivitet er. Areal som ikke fremstår som områder med ingen eller liten påvirkning av den aktuelle aktiviteten er etter vår vurdering ikke aktuelt. Ut fra hensikten for vernet vil en vurdering og prioritering av konkrete avgrensede referanseområder for taretråling med ingen eller liten påvirkning være sentral i det videre arbeidet.

Utvalget påpeker at det i flere tilfeller vurderes som vanskelig å identifisere de deler av større områder som kan tjene som referanseområder i forhold til spesifikke aktiviteter. Utvalget har derfor pekt på hvilke områder det kan være aktuelt å ha

mindre referanseområder innenfor, for så å la den videre lokale og regionale prosessen frem mot høring avklare nærmere lokalisering. Utvalget har også lagt stor vekt på at det kan være aktuelt med sonering av mange av de store områdene, og at en slik sonering bør sees i sammenheng med referanseområder i forhold til utvalgte aktiviteter. Når det gjelder spesielle referanseområder i forhold til taretråling påpekes det at det bare er deler av tareskogen innenfor hvert av de prioriterte referanseområdene som foreslås som taretrålfrie referanseområder. Det er videre foreslått konkrete arealer for tre av de syv foreslåtte taretrålfrie referanseområdene (Korsfjorden, Jærstrendene og Stad).

Utvalget påpeker også at for å redusere den totale belastningen på næringen, bør utvelgelse av taretrålfrie referanseområder i marin verneplan i størst mulig grad samordnes med områder som allerede er stengt eller foreslått stengt gjennom andre prosesser enn marin verneplan. I Giske vil det blir forbudt med taretråling i de delene av verneområdet som konkret avsettes som spesielle referanseområder i forhold til taretråling. Fylkesmannen har foreslått følgende tre områder; Erkna naturreservat, Langholmen naturreservat og Giskerevet.

Det må i løpet av prosessen klargjøres nærmere hva som vil være konsekvensene av et eventuelt vern for høstingen av marine ressurser. Fiskeridirektoratet forutsetter at det innen verneområdet kan drives med bærekraftig utnyttelse av marine ressurser som ikke er til skade for eller påvirker verneformålet. Det betyr at det både vil kunne høstes marine ressurser uten restriksjoner, og at det vil kunne være behov for ulike restriksjoner avhengig av hvordan høstemetodene vil kunne påvirke verneformålet. Prosessen videre må vurdere hvilke nærings- og høstingsaktiviteter som er uproblematisk for verneformålet, og hvilke verktøy som er mest fornuftig å bruke.

Oppsummering

Fiskeridirektoratet er generelt opptatt av at det ikke innføres et mer omfattende og strengere vern enn nødvendig, og at det tillates bærekraftig bruk av de levende marine ressursene med metoder og i et omfang som ikke er til skade for verneformålet. Vi ser ikke for oss at det er behov for å legge spesielle restriksjoner på fiskeriaktivitet med hverken passive eller aktive redskap, eller bruken av de to registrerte låssettingsplassene innenfor verneområdet, så lenge disse ikke kommer i konflikt med verneformålet.

Både «Sjømatmeldingen» (Meld. St. 10 (2015-2016) og rapporten «Verdiskaping basert på produktive hav i 2050» viser til fremtidig vekst og utvikling for sjømatnæringen. Det innebærer blant annet akvakultur av andre organismer, ny teknologi og nye produksjons- og høsteformer. Vi forutsetter derfor at et eventuelt vern blir lagt på et nivå som ikke medfører vesentlige uønskede konsekvenser og begrensninger for utviklingen av sjømatnæringen.

Beliggenhet og størrelse på referanseområdene for taretråling må vurderes. For å tjene som uforstyrret referanseområde for taretråling er det avgjørende at de avsatte områdene har ingen eller liten påvirkning fra aktiviteten tidligere. Av de tre foreslått områdene fremstår Erkna naturreservat (og tilhørende referanseområde øst for Erkna) og Langholmen naturreservat som gode kandidater. Ut fra dybdeforhold og generell historisk kunnskap om høsting i området fremstår begge som lite eller ikke påvirket av taretråling. Det er allerede innført forbud mot taretråling i begge områdene, og etablering av referanseområde for taretrålingsaktivitet vil ikke medføre nye restriksjoner for næringen. Det kan også være mulighet for en eventuell utvidelse av disse taretrålfrie referanseområdene ut over eksisterende naturreservat. Området rundt Langholmen kan utvides noe mot øst fra eksisterende nordligste og sørligste punkt. Rundt Erkna naturreservat kan området utvides fra nordøstlige punkt på eksisterende referanseområde øst av Erkna (ved Stampen) og nordvestover mot verneområdets yttergrense (mot Sveskallen), og fra østsiden av Erkna ved Trolla nordvestover via øst av Kråka og mot verneområdets yttergrense (mot Tjøreskallen). Området som omfatter Molnes naturreservat, eventuelt med en noe utvidet grense kan også være et alternativ til referanseområde for taretråling.

For Giskerevet og den nordvestlige delen av strekningen Giske vestsida til Erkna er området utenfor Giskerevet, Hellesteinanen, Leiasteinen nord og nordvestover mot Håflesa og Storegrimen trolig det mest taretrålte området innenfor hele verneområdet. En gresedraging for et referanseområde for taretrålingsaktivitet med ingen eller liten påvirkning må derfor vurderes nøye. Et slikt område kan være mest aktuelt hovedsakelig innenfor 3-meters dybdekote, fra Skarveneset til vest av Hellesteinanen, via Leiasteinen nord, Giskerevet og østover til Staurnesgrynnnet/Staurneset og mot Skjong om ønskelig.

Fiskeridirektoratet region Midt har ingen ytterligere innspill til oppstartsmeldingen.

Med hilsen

Kristin Skarbøvik
seksjonssjef

Ole Einar Jakobsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
--------------------------------	---------------	------	-------

Kopi til:

Kystverket Midt-Norge	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Møre og Romsdal fylkeskommune	Postboks 2500	6404	MOLDE

KYSTVERKET

Midt-Norge

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Postboks 2520
6404 MOLDE

Dykkar ref.:
2018/3234

Vår ref.:
2019/1129-2

Arkiv nr.:

Saksbehandlar:
Tormod Hjørungnes Engen

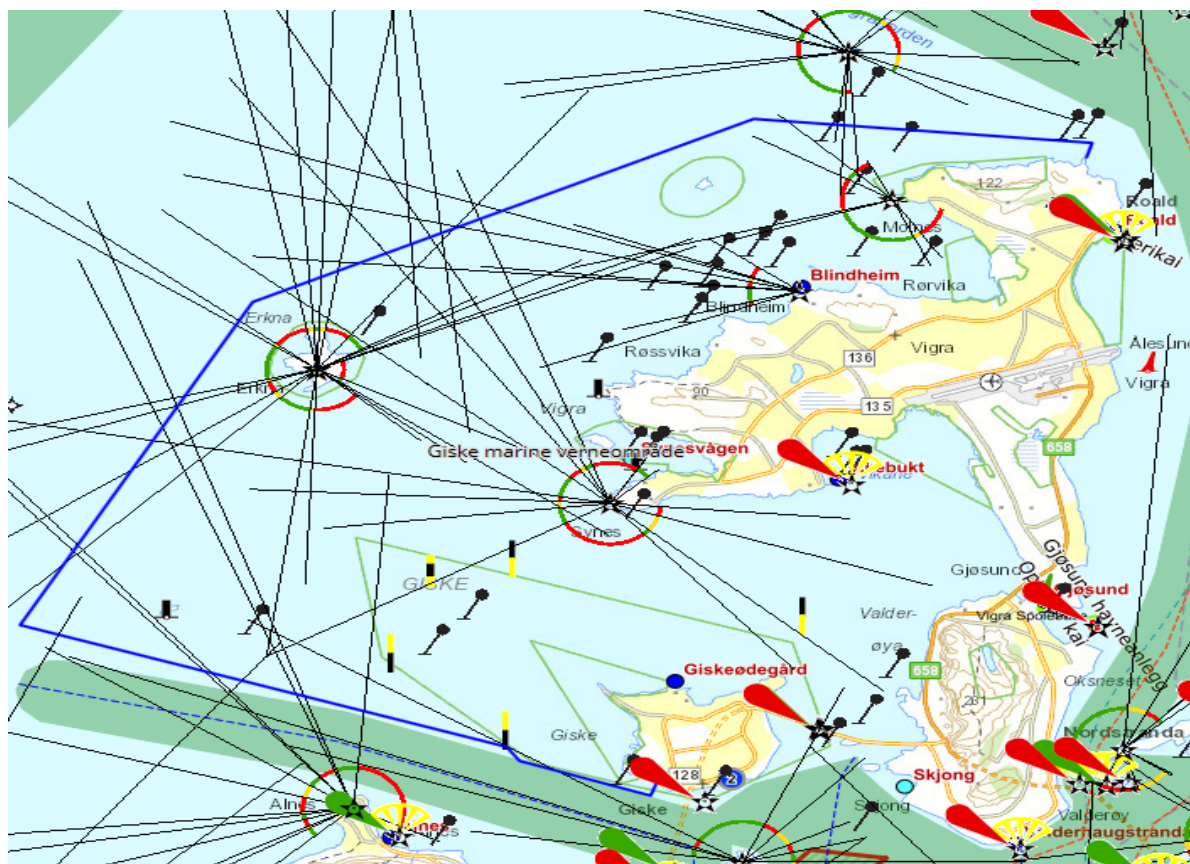
Dato:
15.04.2019

Fråsegn til oppstart av marint vern i Giske kommune - Møre og Romsdal fylke

Vi viser til dykkar brev datert 15.03.2019 om oppstart av ovannemnde marine vernearbeid.

Kystverket er ein nasjonal etat knytt til Samferdselsdepartementet med fagleg ansvar for kystforvaltning og sjøverts ferdsle. Kystverket skal gjennom handsaming av planar og tiltak ta vare på føremålet med *Lov om havner og farvann av 17. april 2009 nr 19 mm*. Føremålet med lova er å sørge for trygg ferdsle, framkommeleg farvatn og ei best mogleg planlegging, utbygging og drift av hamner og farleier.

Vår vurdering

Region Kystverket Midt-Norge

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Vi ber om at brev, sakskorrespondanse og e-post vert adressert til Kystverket, ikkje til avdeling eller enkeltperson

Innanfor det skisserte verneplanområdet har Kystverket omlag 40 navigasjonsinstallasjonar (lykter, lys og sjømerker). I tillegg har Kystverket moloar og kaianlegg i 3 fiskerihamner, Blindheim, Vikebukt og Giskeødegård. For å trygge ferdsla og skipstrafikken i farleier, hamner og farvatn er Kystverket avhengig av å kunne vedlikehalde og nyinstallere installasjonar og anlegg på ein rask, effektiv og økonomisk måte.

Kystverket er difor oppteken av at verneplanen tek omsyn til dette og at verneføresegna vert utforma på ein slik måte at ein kan unngå unødige bruk av tid, ressursar og kostnader i arbeidet med Kystverket sine installasjonar og anlegg.

Kystverket har elles ikkje særskilt å merke til vernearbeidet for det aktuelle området.

Med helsing

Harald Tronstad
regiondirektør

Tormod Hjørungnes Engen
rådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

Fiskeridirektoratet

Giske kommune

Møre og Romsdal fylkeskommune

Postboks 185 Sentrum

Rådhuset

Postboks 2500

5804

6050

6404

BERGEN

VALDERØY

MOLDE

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Postboks 2520
6404 MOLDE

Vår dato: 06.05.2019

Vår ref.: 201903019-2

Arkiv: 323

Deres dato: 15.03.2019

Deres ref.: Marint vern - Rauerfjorden - Fredrikstad
kommune, Østfold

Saksbehandler:

Ann Myhrer Østenby

22959243/amo@nve.no

Varsel om oppstart - Arbeid med marint vern – Sjøområde i Giske kommune

Vi viser til Fylkesmannen i Møre og Romsdal si oppstartsmelding om arbeid med marint vern i Giske kommune av 15.03.2019 med referanse 2018/3234. Oppstartsmeldinga omhandlar arbeid med å vurdere eit sjøområde i Giske som marint verneområde.

NVE har funnet ein mogleg konflikt mellom verneforslaget og energiinteresser, i forbindelse med sjøkablar.

Kraftnett

NVE har gått gjennom dokumentasjonen og kan ikkje finne konfliktar med eksisterande eller planlagt regional- eller transmisjonsnett. Det kan vere sjøkablar som del av distribusjonsnettet i det foreslåtte verneområdet som NVE ikkje har kjennskap til. Alternativt kan det finnast planer om slike sjøkablar. Møre Nett, som er områdekonsesjonær, er ikkje på høyringslista. Vi oppfordrar Fylkesmannen i Møre og Romsdal til å sende melding til Møre Nett, for å avklare om det finnast sjøkablar i eller grensende til det foreslåtte verneområdet.

Med helsing

Fredrik Arnesen
seksjonssjef

Ann Myhrer Østenby
senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Kopi til:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal v/Ulf Lucasen
Olje- og energidepartementet
Statnett
Møre Nett

Fra: Benberg, Bjarte[fmmrbjbe@fylkesmannen.no]
Dato: 5. jun 2019 08:14:00
Til: 'Thore Gagnat'
Tittel: SV: VS: Sjøkabler? - arbeid med marint vern – Giske kommune

Takk for tilbakemeldingen. Eposten er registrert UO

Med venleg helsing
Bjarte Benberg

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Telefon: 71 25 84 83
E-post: fmmrbjbe@fylkesmannen.no
Web: www.fylkesmannen.no/mr

Fra: Thore Gagnat <Thore.Gagnat@Morenett.no>
Sendt: tirsdag 4. juni 2019 14:03
Til: Benberg, Bjarte <fmmrbjbe@fylkesmannen.no>
Emne: VS: Sjøkabler? - arbeid med marint vern – Giske kommune

Hei!

Beklager sen tilbakemelding.

Kartet viser våre høyspennings sjøkabler i området.
Vi planlegger en utskifting av sjøkabel Valderøya-Giske i høst, antakelig i samme trase som før, se kabler over «Gjøsund».

Husk: Høyspenningskabler skal ikke inn tegnes inn på offentlige kart, se Forskrift om beredskap i kraftforsyningen § 6-2, og [NVEs Veiledning til forskrift om beredskap i kraftforsyningen, pkt 6.2.5](#) (link).

Vennlig hilsen

Thore Gagnat
Sivilingeniør
Mørenett AS
+47 950 41 605

Fra: Benberg, Bjarte <fmmrbjbe@fylkesmannen.no>

Sendt: 27. mai 2019 13:23

Til: Mørenett Teknisk Kundeservice <teknisk@Morenett.no>

Kopi: amo@nve.no

Emne: Sjøkabler? - arbeid med marint vern – Giske kommune

Hei

Fylkesmannen er i gang med å utrede et område i Giske kommune som et marint verneområde. Oppstartsmeldinga er sendt ut og det var høringsfrist 16.mai. I den forbindelse fikk vi tips fra NVE om at MøreNett også bør kunne få komme med en uttalelse.

NVE skriver i sin høringsuttalelse at vi bør kontakte dere som er områdekonsesjonsjonær, for å avklare om det finnes sjøkabler i eller som grenser inn til det foreslåtte verneområdet.

Flott om noen hos dere kan se på dette og evt. komme med en uttalelse samt evt. kart som viser kabler i området.

WebKart-med områdeavgrensning her: <http://fylkesmannen.maps.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=388aa24ce5d04e979147c31403bccb8c>

Med venleg helsing

Bjarte Benberg

<image001.png>

Telefon: 71 25 84 83

E-post: fmmrbjbe@fylkesmannen.no

Web: www.fylkesmannen.no/mr

<Oversendelsesbrev oppstartsmelding - arbeid med marint vern i Giske kommune.pdf>

<Oppstartsmelding - omtale av området - marint vern Giske kommune.pdf>

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmeisteren for Svalbard

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Postboks 2520
6404 MOLDE

Dato: 15.05.2019
Vår ref: 19/01034-2
Deres ref: 2018/3234

Fråsegn til oppstartsmelding - arbeid med marint vern i Giske kommune

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard (DMF) viser til ovannemnde sak, datert 15. mars 2019.

Om marint vern i Giske kommune

Planområdet omfatter sjøområdet mellom Giske, Valderøy og vestsida av Vigra. Den planlagde grensa vil støyte til eller overlappe med åtte eksisterande verneområde. Føremålet med vernet er å ta vare på dei spesielle botnforholda og det tilhøyrande rike plante- og dyrelivet.

Fråsegn frå DMF

I Noregs geologiske undersøgning (NGU) sin kartdatabase for [grus- og pukk](#), er det kartlagd nokre kystnære førekomstar av lokal betyding nært plangrensa i sjø. Ved eitt av desse, Sæteredal masseuttak, er det registrert uttak i drift med driftskonsesjon gjeve av DMF. Det har òg tidlegare vore drift i Ytterland ved Valderøy.

Mineralressursar er ikkje-fornybare naturressursar og ei langsiktig forvaltning av desse ressursane er derfor viktig. Om ressursane blir bygd ned eller gjort utilgjengeleg på anna måte, er dei i mange tilfelle utilgjengeleg i overskødeleg framtid.

Mineralressursar representerer store verdiar. Utvinning av denne type ressursar gjev grunnlag for anna næringsliv.

DMF er i denne samanhengen oppteken av at mineralressursar som har eller kan ha verdi ved masseuttak og utnytting, blir teke omsyn til i verneprosessar. Vern kan i tillegg til å gjere mineralressursar utilgjengeleg innafor sjølve verneområdet òg medføre arealrestriksjonar utanfor verneområdet, og på denne måten legge avgrensingar eller føringar for uttak av mineralressursar utom verneområdet. Graden av restriksjonar i områda rundt verneområdet vil avhenge både av kva slags verdiar som ligg til grunn for vernet og kva slags mineralressursar som kan være aktuelle å ta ut. Korleis mineralressursar blir teke ut, topografi m.m. kan òg ha innverknad på grad av konflikt mellom verneområdeinteresser og mogelegheiter for utnytting av mineralressursar nært verneområde.

Verneplanen omfatter berre sjøareal og rører dermed ikkje direkte DMF sitt sektorområde. Vi vil likevel minne om betydinga av å ta omsyn til behovet for bruk av sjøen som transportveg for viktige mineralske ressursar. Masseuttak kan ha verksemd

som er avhengig av sjøtransport for å levere massar til sine forbruksområde. Mineralske ressursar vert ofte transportert med båt dersom tilgangen på ressursar lokalt ikkje er tilstrekkeleg. Sjøtransport gjer det mogeleg å frakte større volum over større avstandar enn transport langs veg.

Konkluderande tilråding

DMF ber om at det vert vurdert om vernet kan komme til å hindre mogelegheit for sjøtransport av mineralske ressursar. Det bør òg vere ein overordna strategi for planen at ikkje realiserte prosjekter for mineralske ressursar som føreset transport langs sjøen ikkje vert hindra av tiltak som følge av verneplanen.

For nærmare informasjon om minerallova med tilhøyrande forskrifter, sjå heimesida vår på www.dirmin.no.

Med helsing

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleiar

Karoline Ulvund
rådgjevar

Dokumentet er elektronisk signert og har difor ikkje handskrivne signaturar.
Sakshandsamar: Karoline Ulvund

Mottakarar:

Fylkesmannen i Møre og
Romsdal

Postboks 2520

6404 MOLDE

Kopi til:

Fra: Østebø Gunnar Mån[Gunnar.Ostebo@npd.no]

Sendt: 5. apr 2019 10:27:29

Til: Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Kopi: Jarandsen Bente; Nilsen Torhild S; Oljedirektoratet; Herredsvela Kirsti

Tittel: Svar på høring - Arbeid med marint vern - Oppstartsmelding for Giske

Til Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Merknad «Marint vern Giske»

Deres ref: 2018/3234

Vår ref: 2019/70 – TSN/GØ/BJa

Svar på høring – Arbeid med marint vern i Giske kommune

Oljedirektoratet (OD) viser til brev av 15.3.2019.

Vi har gjennomført en intern høring og her er vår merknad:

OD viser til Endelig råd til utforming av marin verneplan for beskyttede områder i Norge. Endelig tilråding med forslag til referanseområder. Rådgivende utvalg for marin verneplan 30. juni 2004, vedlegg 1, nest siste avsnitt:

Utnyttelse av eventuelle petroleumsressurser er ikke nødvendigvis i strid med verneformålet.

Ved leting og produksjon må det stilles strenge krav til at det ikke er utslipp eller annen påvirkning som kan skade verneverdier på havbunnen.

Med hilsen

Torhild Skumlien Nilen
underdirektør e.f.

Gunnar Mån Østebø
rådgiver

Statens vegvesen

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Postboks 2520
6404 MOLDE

Behandlende enhet:
Region midt

Saksbehandler/telefon:
Vidar Neraas / 71274773

Vår referanse:
19/55365-2

Deres referanse:

Vår dato:
12.04.2019

Uttale til varsel om oppstart av arbeid med Marint vern – Giske kommune

Statens vegvesen viser til deres brev av 15.03.2019.

Statens vegvesen har ansvar for å sørge for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Vi uttaler oss til planer som forvalter av riksveg på vegne av staten, forvalter av fylkesveg på vegne av fylkeskommunen og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport.

Saken gjelder

Fylkesmannen i Møre og Romsdal varsler oppstart av arbeid med maritimt vern i Giske kommune.

Statens vegvesen har følgende konkrete innspill til arbeidet med verneplanen

Det følger av kapittelet om mulige konsekvenser av det maritime vernet at «*Ein legg opp til strenge restriksjonar på tiltak som utfylling, byggeverksemd, mudring, deponering av massar, undervasssprenging, kabellegging, utnytting av mineralske ressursar og*

Postadresse
Statens vegvesen
Region midt
Postboks 2525
6404 MOLDE

Telefon: 22 07 30 00
firmapost-midt@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Bjørnstjerne Bjørnsons veg 6
6412 MOLDE

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

installasjonar for energiutnytting. Mindre tiltak i form av utfylling og byggeverksemd, kablegging i mindre omfang, kan ev. tillatast. Det vert ikkje restriksjonar på drift og vedlikehald av eksisterande anlegg og innretningar.» Dette ivaretar hensynet til drift og vedlikehold av eksisterende veganlegg som grenser mot sjøen, men det er noe utydelig hva som legges i «mindre tiltak» og «mindre omfang».

Statens vegvesen skal på veggen av Møre og Romsdal fylkeskommune og staten sikre at eksisterende veganlegg kan utvikles for å imøtekomme samfunnets krav til trafikksikkerhet og fremkommelighet. Vi ber derfor om at det omtales mer presist hvilke konsekvenser det maritime vernet får for utviklings- /utbedringstiltak på eksisterende veganlegg.

Vedrørende nye veganlegg/tiltak opplyser vi om at Statens vegvesen har fått oppdrag fra Samferdselsdepartementet om å utarbeide en konseptvalgutredning (KVV) for riksveg 658. Nærmere informasjon om dette ligger på nettsiden:

<https://www.vegvesen.no/Riksveg/rv658alesundvigra>

Plan- og trafikkseksjonen
Med hilsen

Lisbeth Smørholm
seksjonssjef

Vidar Neraas
overingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Label_Kopi til
Møre og Romsdal fylkeskommune, Postboks 2500, 6404 MOLDE

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Postboks 2520
6404 Molde

Deres ref: 2018/3234

Vår ref: 19/00719-2

Flødevigen, 08.05.2019

Arkivnr.
Løpenr:

Innspill ifm referanseområder for taretråling i marint verneplanområde ved Giske

Viser til brev av 15.03.2019 (Arbeid med marint vern – oppstartsmelding for Giske) der det etterlyses innspill angående behov for referanseområder innenfor det foreslåtte marine verneområdet ved Giske.

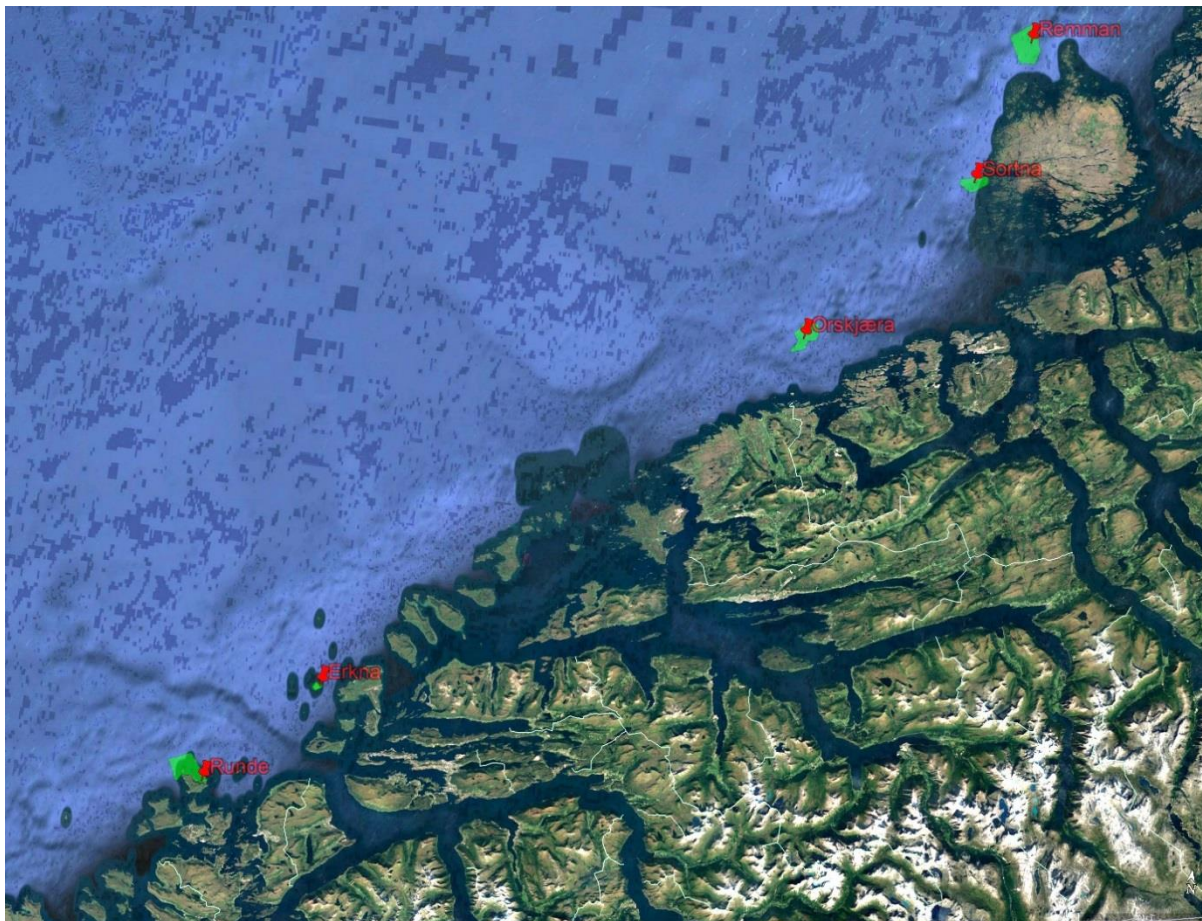
Havforskningsinstituttet overvåker årlig tilstanden i stortaresamfunn og re-etablering av disse etter tarehøsting i Møre og Romsdal. Overvåkingen foregår primært vha nedsenkbart videokamera langs utvalgte transekter både i høstefelt og referanseområder (med forbud mot tarehøsting). Referanseområder er et viktig verktøy i denne overvåkingen, da disse representerer en upåvirket tilstand som tilstanden på høstefeltene kan sammenlignes med. Totalt fem referanseområder undersøkes regelmessig ifm Havforskningsinstituttets overvåking av tare i Møre og Romsdal (Fig. 1). Tre av referanseområdene (Orskjæra, Sortna, Remman) ligger innenfor arealer som er vernet for tarehøsting gjennom naturmangfoldloven, mens de to andre (Runde, Erkna) ligger delvis eller helt utenfor verneområder med marin vegetasjonsfredning og har tarehøstingsforbudet hjemlet i egen forskrift (J-166-2017).

Innenfor det aktuelle verneplanområdet ved Giske har Havforskningsinstituttet benyttet et referanseområde ved Erkna, og ønsker derfor at restriksjonene på tarehøsting videreføres for dette området. Dersom det skulle bli behov for å etablere ytterligere referansestasjoner innenfor verneplanområdet ved Giske vil Langholmen naturreservat være et aktuelt område, da det her allerede eksisterer et forbud mot tarehøsting, i tillegg til at reservatet er gunstig lokalisert i forhold til etablerte overvåkingsstasjoner i nærliggende høstefelt (21B, 22A, 23D). Utover dette har ikke Havforskningsinstituttet behov for ytterlige referanseområder innenfor det foreslåtte verneplanarealet ved Giske i overvåkingssammenheng. Dersom det skulle opprettes nye referanseområder innenfor arealer der det ikke allerede foreligger eksisterende forbud mot tarehøsting, anbefaler Havforskningsinstituttet at det gjennomføres før- og etterundersøkelser for å studere eventuelle effekter av et slikt tiltak.

Referanser

J-166-2017: Forskrift om regulering av høsting av tare i Møre og Romsdal fylke.

<https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Regelverk-og-reguleringer/J-meldinger/Gjeldende-J-meldinger/J-166-2017>.

Figur 1. Referanseområder som undersøkes regelmessig ifm Havforskningsinstituttets tareovervåking i Møre og Romsdal.

Vennlig hilsen

Karin Kroon Boxaspen
Forskningsdirektør

Jan Atle Knutsen
Programleder KYST

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift. Innholdet er godkjent faglig gjennom prosess for rådgivning

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Dupont Nutrition Norge AS

V. Harald Bredahl

Innspill til oppstartsmeldingen for oppstart av marint vern Giske

Dupont Nutrition Norge AS (Dupont) er gjort oppmerksomme på at det er startet et arbeid for å verne et sjøområde i Giske kommune. Vernet omfatter 68 km² sjøområde og omfatter sjøområdet mellom Giske, Valderøy og vestsida av Vigra. Giskerevet og områdene vest og øst er også omfattet av dette vernearbeidet. Videre er Giske et av 36 kandidatområder som skal undersøkes som marint verneområde med utgangspunkt i råd fra Rådgivende utvalg for marint vern.

Dupont Nutrition Norge AS anfører at en eventuell begrensning av dagens høsting av viltlevende stortare innenfor de områdene som i dag er foreslått inkludert i marin verneplan, vil få konsekvenser for vår virksomhet og de langsiktige forpliktelsene vi har påtatt oss overfor våre kunder.

Dupont, tidligere FMC BioPolymer, tidligere Pronova BioPolymer, tidligere Protan, har en lang historie og har høstet stortare i dette området siden tidlig på 60-tallet. I dag er virksomheten verdensledende i produksjon av alginat, med lang rekke internasjonale kunder som er avhengig av leveranser fra vår fabrikk på Karmøy. Alt i alt så sysselsetter bedriften i underkant av 200 personer fra Akershus til Trøndelag fylke. Både høsting, foredling, forskning og utvikling skjer i Norge. I 2017 omsatte bedriften for 1,5 mrd. NOK og all vår produksjon blir eksportert.

Vårt høsteapparat består av både interne og eksterne ressurser og vi høster kommersielt fra Rogaland til Trøndelag fylke, i tillegg har vi deltatt i prøvehøsting i Nordland. Råstoffsituasjonen er presset og fabrikkene har jevnlig produksjonsstans grunnet råvaremangel. Fabrikkene er til enhver tid utsolgt.

Vi har høstet stortare på Giske feltene siden midten av 1960-tallet. Feltene fra 21B til 26C, har gitt stabile utbytter i hele perioden frem til i dag. Gjennomsnittsuttaket per felt er over 3 700 tonn og er i nasjonal målestokk viktige for råstofftilgangen for alginatproduksjonen på Vormedal.

Hvert år river stormer og uvær løs enorme mengder stortare langs kysten av Norge. Dette er en del av stortare sin naturlige livssyklus. NIVA har beregnet at det årlig rives løs 7 millioner tonn stortare som følge av vær og vind. Til sammenligning høster Dupont 150 000 tonn stortare årlig.

Alginat vi utvinner fra norsk stortare har unike egenskaper som trengs både i næringsmidler og medisiner. Vårt alginat brukes i en rekke produkter som er på markedet og er avhengige av nettopp dette alginatet. Et eksempel er en medisin mot halsbrann og sure oppstøt, et annet eksempel er kompresser for heling av kroniske sår. Det foregår en aktiv utvikling av nye medisiner og behandlinger basert på vårt alginat, for eksempel inn mot diabetes og cystisk fibrose.

I oppstartsbrevet er begrunnelsen for forslaget om marint vern på Giske er at Norge har forpliktet seg til å verne 10 % av våre sjøområder gjennom *Konvensjonen om biologisk mangfold*. FN avtalen har som mål å ta vare på det biologiske mangfoldet og bruke ressurser på en bærekraftig måte. Videre så bekrefter oppstartsmeldingen at området har rike og godt utviklete tareskoger. **Her understrekes det at selv med 50-60 års høsting av stortare, så er tareskogen i velutvikla og i god kondisjon på Giske feltene. Vi kan dermed konkludere at stortarehøstingen, også i dette området, kan kvalifiseres som et bærekraftig uttak. Som nevnt tidligere er bærebjelken for marint vern, et bærekraftig og rettferdig uttak av ressurser, som synes i klartekst å være oppfylt av tarenæringen.**

Havforskningsinstituttet (HI) har over mange år systematisk undersøkt og dokumentert effekter av tarehøsting. Konklusjonene fra disse undersøkelsene viser at gjenveksten er god, forekomsten av kråkeboller ikke øker og at det ikke kan påvises vesentlige effekter på fisk eller skalldyr som følge av tarehøstingen.

I retningslinjene for behandling av marine beskyttede områder, fastsatt av Klima- og Miljødepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Olje- og energidepartementet (6. april 2005) pekes det på aktiviteter/inngrep som kan medføre varig skade i forhold til verneformål. Høsting av stortare er ikke omtalt som en aktivitet som kan medføre varig skade.

Vi ønsker å påpeke at et tilsvarende marint verneområde, Ørlandet, Kråkvågsvaet-Grandefjæra-Bjugn fjorden, er kommet lenger i prosessen enn dette forslaget.

I verneforslaget er det nevnt at det er ønskelig å opprette et nytt referansefelt ved Giskerevet. Det er HI som har som oppgave i å overvåke referansefelt og eventuelt er det HI som må vurdere egnethet og behov for nok et referanseområde for Giskerevet. Det er per i dag et 20-talls referanseområder for stortare i området fra Rogaland til Trøndelag fylke, og to av disse ligger allerede innenfor område som ønskes vernes rundt Giske. Det kan også nevnes at det er over ytterligere 100 områder som er totalfredet for tarehøsting.

Det nevnes i oppstartsbrevet at marint vern er et liberalt vern der en beskytter det undersjøiske landskapet med sitt mangfold av habitat, samtidig som en tillater næringsvirksomhet som ikke er i strid med verneformålet. Tarehøstefartøyene benytter grindtrål for å høste stortare og det er ikke rapportert nevneverdige skader eller inngrep på sjøbunn. Videre så skrives det at en kan høste bærekraftig fra naturlige bestander, og dermed bør vernet ikke forhindre tarehøsting.

På tross av store mengder stortare, er vi avhengig av å høste i områder der bunnforholdene er egnet. Områdene som er foreslått vernet inkluderer en rekke slike felt der stortaren er lett tilgjengelig for bærekraftig høsting.

Konklusjon:

- Dupont understreker viktigheten av at både eksisterende og fremtidig høsting av viltlevende stortare ikke blir berørt av en eventuell gjennomføring av marin verneplan for sjøområdene i Giske kommune.
- Dupont ser ikke at det foreligger et faglig begrunnet behov for å opprette et referanseområde ved Giskerevet.

Innspel til sak 2018/3234 – Oppstartsmelding arbeid med marint vern i Giske kommune.

Green Cycle AS ønsker å gjøre Fylkesmannen oppmerksom på at vi har løyve til dyrkning av makroalger på lokalitet 39017 Vikane i Giske kommune som liker innenfor planområdet for marint vern i Giske kommune. Løyven ligger innenfor NFFFA_6 etter gjeldene kommuneplan i Giske kommune for perioden 2018 – 2029. Vi har også fremmet ønske om å utvide dette området, da vi ser Vikane som en strategisk mulighet som ikke kommer i konflikt med andre interesser. Dyrkning av makroalger kan ikke sammenlignes med tradisjonell tare høsting. Og påfører minimalt belastning på havbunnen og det tilhørende rike mangfoldet av planter og dyrelivet.

Vi medler ønske om å delta i arbeidsgruppen for videre arbeid med marint vern i Giske kommune.

Området – Lokalitet

Skissen viser NFFFA_6 etter gjeldene kommuneplan. Forslag til fremtidig utvidelse av konsesjonsområdet (Magenta).

Skissen viser NFFFA_6 etter gjeldene kommuneplan. Forslag til fremtidig utvidelse av konsesjonsområdet (Magenta).

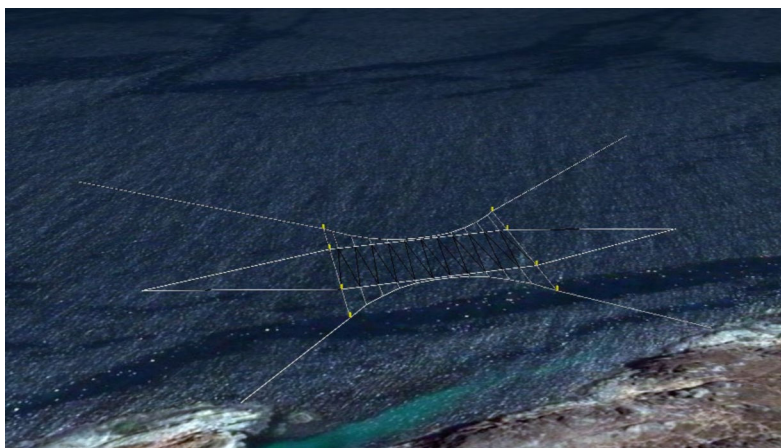
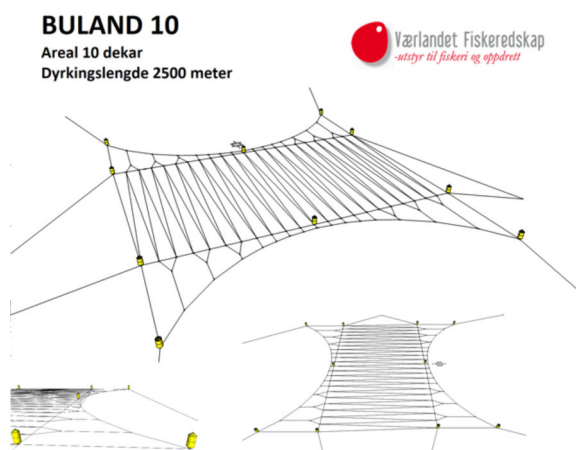
Anleggsdesign og forankring

Ved denne lokaliteten planlegger vi nå i år å ta i bruk Buland konseptet. Vårt valg av system har en rekke **revolusjonerende** fordeler og har bevist sin styrke. Standardisering av konseptet for en effektive innhøstning og håndteringsteknologi.

Hensyn til havstrømmer, vær og dybder for en sikker forankring. Ber vi om at NFFFA områdene gis tilstrekkelig areal mot land. Foreskriftene tilseier at fortøyning og forankring skal være innenfor NFFFA området. Intensjon er å ta i bruk nyutviklet metoder innen forankring. Bore og feste bolter for fortøyning i sjø også på dybder ved bruk av ROV. Anleggene vil dermed bli festet i fjell og stå helt fast, rustet til å tåle vindkast og storm.

Værlandet Fiskeredskap har gjennom mange år høstet mye god erfaring med å samarbeide med vestlandsfiskeren om utvikling av nye, innovative løsninger som forenkler arbeidet deres. Med bakgrunn i dette, fikk de en forespørsel om de kunne bidra til å utvikle nye, gode løsninger for dyrkingsanlegg for tare. Dette er anlegg som må være tilpasset de tøffe forholda langs den værharde kysten vår - en kyst som har svært gode og forutsetninger for å fungere som oppvekst- og dyrkingssted for makroalger.

Gjennom et tett samarbeid mellom tilsette ved Værlandet Fiskeredskap AS og dyrkingsfirmaet Seaweed AS, er det utvikla et dyrkingsanlegg som er kalla "Buland". Anlegget kan settas ut både der en tenker IMTA (i lag med oppdrettsanlegg for fisk), eller det kan plasseres ved egne lokaliteter. Anlegget er konstruert med sertifisert tauverk, bøyer, lys m.m.

Norclean Technology AS har utviklet en metode som sørger for at dyrkingsanleggene sitter bom fast i sjøbunnen. Utført omfattende tester og er trygge på at dette kan være til stor nytte for mange type anlegg i havet. Metoden er bruk av ROV bore og feste bolter for fortøyninger på dypt vann. Anlegget vil dermed bli festet i fjell og stå helt fast, rustet til å tåle vindkast og storm.

Miljøhensyn

Green Cycle AS skal drive makroalgeproduksjon etter høyest mulig miljøstandard, og har som formål å bidra til kunnskapsutvikling rundt bærekraftig drift og god forvaltning av en slik ny næring. Siden makroalger funksjonelt er planter, dvs. bruker sollys for å omdanne anorganisk næring til biomasse, er utgangspunkt for kultivering fundamentalt annerledes enn for kultivering av marine dyr (eks. fisk, skalldyr, sjøpølser eller tunikater), som er avhengig av næringstilførsel til kultiveringen.

Makroalger tar opp all næring fra vannmiljøet i oppløst form og gjennom hele overflaten. Gode dyrkingsbetingelser betyr i prinsippet god tilgang til sollys gjennom hele året, god tilgang til næringssalt. Enten fra nærliggende næringskilder som fiskeoppdrett, eller gjennom gode strømforhold eller begge deler og godt vannmiljø.

I tillegg til positive effekt på selve vannmiljø (tilførsel av oksygeninnhold, opptak av CO² og opptak av næringssalt), fungerer makroalgefelt som sekundære habitat og økosystem, der både fisk, krepsdyr og diverse andre pelagiske arter oppholder seg (Gode eksempel ved Seaweed AS sine anlegg på Bulandet).

I tillegg til produksjon av biomasse, kan en derfor vurdere å bruke makroalge-kultiveringsanlegg i sammenheng med økosystemtjenester, levert til kystsonen.

Restriksjoner på fiske

Det vil ikke være mulig å drive fiske innenfor **ramme området** dvs ved et Buland 10 er dette et område på 100 x 100 meter, da systemet i sjøen forhindrer dette. Men, anlegget vil trekke til seg et stort biologisk mangfold og igjen skape nye, gode fiskeplasser rundt området. Spesielt krabbe/hummer fiske.

Med egenskapen av at anlegget kan senkes ned til ideelle dybder rundt 5 - 8 meter. Kan det tåle ferdsel av småbåt eller fritidsbåter.

Vi samarbeider godt med Giske kommune og har en åpen dialog med kommunen og andre instanser for å tilpasse oss og ta hensyn.

Med tanke på fiskemuligheter ønsker vi å komme i dialog med lokale fiskere som bruker området. Med vårt konkrete valg av anleggsdesign, mener vi at vi gir allemannsretten mulighet for å fiske rundt selve rammen. Da vi ikke setter restriksjoner utenfor selve **ramme området** og at anleggene er merket med bøyer, lys m.m. etter akvakulture foreskriftene.

Green Cycle AS ble stiftet januar 2017. Bedriften har som formål å drive med produksjon og salg av makroalger, samt avledede produkt. Green Cycle skaper innovative produkter for kommersiell utnyttelse av marine makroalger og ønsker å formidle denne kunnskapen videre for å løfte industrien. Bærekraftige visjoner står sentralt i alle ledd.

Dyrking av makroalger er en næring i sterk vekst med et stort potensiale både nasjonalt og internasjonalt. Prognosene for vekst i fremtiden er basert på gode produksjonsforhold langs Norskekysten, potensielt godt miljøregnskap og behovet for økt matproduksjon fra havet og omstilling mot marin bioøkonomi. Det er estimert at makroalger kan generere 40mrd NOK for Norge i 2050 (Verdiskapning basert på produktivt hav i 2050, DKNVS og NTVA,. 2012)

Vi er i en prosess om et større samarbeid med andre bedrifter i distriktet. Tango Seaweed AS i Herøy kommune og Seaforest AS i Sandøy kommune.

Med ønske om god dialog i lokalsamfunnet.

Petter Marius Synnes

(sign)

Daglig leder Green Cycle AS

Geilåkrane 15
6050 Valderøy

Org nr. 918 442 227

Fra: Bernt Fredrik Blindheim[berntf@live.no]
Sendt: 15. mai 2019 11:36:12
Til: Giske kommune; Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Kopi: erik.andreas@mimer.no
Tittel: Maritimt vern Giske

Hei

Etter orienteringsmøtet om "maritimt vern Giske" på rådhuset på Valderøya 13.05.19. Har vi som grunneiere og aktive brukere av området, noen punkt vi ønsker blir tatt med i vurderingene fremover.

Havneområdet på Blindheim blir holdt utenfor verneområdet (vedlegg). Dette området er opparbeida av blant annet kystverket, var tidligere fiskerihavn, og har vært mudra. Det er per i dag ingen planer om verken mudring, eller utviding av havneområdet. Men med økende bruk av området kan dette endre seg.

Burde ikke også "Molnesrevet" og rundt Rosholmen også komme inn under dette vernet? Dette er også store grunne områder som også har ett veldig rikt dyre og fugleliv.

Større restriksjoner for tare-trålingen innenfor verneområdet. Rundt Vigra er det flere viktige fuglefredningsområder. De fleste sjøfuglene er allerede under sterkt press. Mange forskjellige sjøfugler trekker mye mellom de forskjellige reservatene, og tareskogen i og rundt det som nå er freda, er veldig viktig "beitemark" for mange sterkt trua arter. Fuglelivet og hele økosystemet hadde derfor hatt stor fordel av at områda mellom fuglefredningene Erkna-Synesvågen-Rørvikvågen-Molnes-Langholmen også hadde fått forbud, eventuelt større restriksjoner mot tare-tråling. Tidligere hadde vi terne-kolonier på flere holmer og skjær utenfor Vigra, om disse forsvant pga tare-tråling er vel å ta i, men kan ikke tro at trålingen har hatt positiv innvirkning heller...

Fugler som er registrert regelmessig gjennom hele eller deler av året, som er avhengig av tareskogen er blant annet; Terner, Havsule, Skarv, Ærfugl, Svartand, Sjørørre, Teist, Alke, Alkekonge, Lundefugl, Havelle, lommer og dykkere.

Etter tare-tråling er det også naturlig nok en markant økning i tare som driver i land langs strendene i Giske kommune. Med et mer omfattende forbud mot tare-tråling hadde også renholdet av flere populære strender blitt vesentlig lettere og mindre kostbart. Kan nevne at Blimsanden har flere hundre besøkende daglig på de fineste sommerdagene.

mvh
Bernt F Blindheim
93640657

Erik A Blindheim
90996081

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL

Postboks 2025, 6404 Molde | sfmrpost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/mr

